

25

1976
TEMMUZ

DEVLET GÜVENLİK
MAHKEMELERİNE KARŞI
GÜÇ VE EYLEM
BİRLİĞİ

Dişık

TÜRKİYE
DEVİRİMCİ İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
AYLIK YAYINI

TÜSTAV

OKURLARIMIZA

Tekelci sermayenin önemli bir kesimi olan işverenler ve gerici-faşist karması MC iktidarı DİSK'e dört bir yandan saldırıyor. DİSK'e bağlı sendikalara toplu sözleşme yetkisi verilmemesi veya eldeki yetkinin geri alınması için tüm yasa dışı yolları, kanlı saldırıları ve sahteciliği deniyorlar. İşverenler ücretlerin dondurulmasını ve sadece işkolu düzeyinde toplu sözleşme yapmak, sendika aidatının bordrodan kesilmesi demek olan Check-out sistemine son vermek istiyorlar. Böylece, DİSK'in ekonomik mücadele gücünü zayıflatmak, işçilerin DİSK'ten ayrılmalarını ve demokrasi savaşımının en önemli gücünden yoksun kalmasını amaçlıyorlar.

16. sayısında 5 bin tirajı olan DİSK DERGİSİ'nin bugün 25 binlik bir tiraja yükselmesi son derece sevindirici olmakla birlikte Konfederasyonumuza her ay önemli bir yük getirmektedir. Bu malî yük, tirajla orantılı bir şekilde artacaktır.

Bu nedenle:

1 — Dergiyi bir yıl boyunca sürekli izleyebilmek için gerekli asgari bağış miktarını 50.— TL. olarak saptamış bulunuyoruz. Daha önce yapılan bağışlar bu miktara göre gözden geçirilecektir.

2 — DİSK Dergisi'nin kendi kendisini finanse etmesini sağlamak amacıyla geniş bir BAĞIŞ KAMPANYASI açtık. İşçi sınıfı dostlarının bu kampanyanın gönüllü yürütücüleri olacağına inanıyoruz.

Dostça selâmlar.

DİSK
Basın - Yayın ve Tanıtma Dairesi

25
1976
TEMMUZ

DISK

İÇİNDEKİLER

SAYFA

Başyazı	2
Devlet Güvenlik Mahkemeleri Sınıf Mahkemeleridir	4
DISK Genel Temsilciler Meclisi'nde K. TÜRKLER'in Konuşması	7
DISK'in Çağrısı	11
Emperyalizmin Amaçladıkları ve Kıbrıs Emekçi halkı	12
Dünya Barış Konseyi	15
Stockholm Çağrısı	17
İşgalci MC'nin İşgal Altındaki TRT'si	18
Bilim İşçileri, Yönetici Personelin ve Teknik Elemanların Sorunları, Çözümü ve DISK	22
Birleşmiş ve Sosyalist Vietnam	24
Sınıf Uzlaşmacılığı ve 24 Temmuz	26
Tofaş Cinayeti ve Bursa Mitingi	28
Güçbirliği ve İşçi Sınıfı Hareketine Ters Akımlar	32
Filistin Ulusal Kurtuluş Hareketi	36
İş-Ekmek-Barış ve Toplumsal İlerleme Savaşında Sendikalar	39
Karikatür Yarışması	43
Demokratik Kitle Örgütlerinden - HAZİRAN	45
DISK ve Üye Sendikalar Olaylar Gelişimi, HAZİRAN	46
Ayın Yorumu	48

Sahibi: Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu adına, Genel Başkan: KEMAL TÜRKLER ● Yazı İşleri Müdürü: Hüsnü DİLLİ ● İdare Yeri: DISK, Merter Sitesi, Sendikalar Binası, Aksaray/İSTANBUL ● Telefon: 25 89 68 ● Gönderilen yazı, resim vb. yayınınsın yayınlamasın iade edilmez ● Bağışlar için posta Çeki No: 96 814 ● Dizgi: Alfabe Matbaası/27 97 49 ● Baskı: Öz-Akın Matbaası ● Film ve Montaj: Modern Röpröduksiyon/27 87 04 ● Desenler: Orhan TAYLAN ● Son baskı tarihi: 21-8-1976

BAŞYAZI

üçüncü yol yoktur!

ğeri de TÜRK-İŞ'in DGM karşısındaki örgütsel tavrının açıkça belirlenmesi idi. Her iki konuda da TÜRK-İŞ yönetiminin sermayeyle işbirliği yapan niteliği bir kez daha gözler önüne serilmiştir. Öbür yandan, TÜRK-İŞ'in X. Kongre yönetimine karşı olan ve CHP yanlısı olarak bilinen sendikalar ile H. Tunç - S. Şide yönetimi arasındaki çelişki bir kez daha gözler önüne serilmiştir. Söz konusu çelişki özellikle DGM'ne karşı tavrında somutlanmıştır. Halil Tunç, «DGM'nin Türkiye'nin jeopolitik yapısı gereği olduğunu» vurgulamış ve burjuvazinin ağızyla konuşarak sınıf uzlaşmacısı sendikal anlayışı şöyle formüle etmiştir: «Devletin ve milletin bütünlüğünün söz konusu olduğu konularda bu tür mahkemelerin mevcudiyeti dikkate değer bir konudur.» İşveren çevreleri DGM'leri konusuna aynı tavırla yaklaşıyor.

Biz yazımızda, TÜRK-İŞ Yönetim Kurulunun gündemindeki bu iki konudan çok, TÜRK-İŞ'in X. Kongre yönetimine karşı olan ve adına «sosyal-demokrat» denen 19 sendikanın almayı düşündükleri tutumu sınıfsal açıdan değerlendirmeyi düşünüyoruz. Büyük burjuvaziye işçi sınıfı arasındaki sınıf mücadelesinin vardığı boyutlar ve işçi sınıfının sendikal birlik mücadelesinin ulaştığı düzey bunu gerektiriyor.

Kapitalist toplumun iki temel sınıfı olan burjuvazi ile işçi sınıfı arasında uzlaşmaz bir çelişkinin varlığı bir olgudur. Uzlaşmazlık temelindeki iki olgudan kaynaklanır. Birincisi, kapitalist toplumda belli başlı temel üretim araçlarının özel mülkiyeti; ikincisi de, yaratılan artı değere bu özel mülkiyete sahip olanların el koyması. Burjuvazi ve sınıf işbirliği yapan sendikal anlayış ne kadar «yeni» yöntem ve «teoriler» geliştirirse geliştirsin, bu iki temel olgu değişmez. Tarihsel gelişim bu çelişkinin kapitalist üretim ilişkilerinin son bularak yerine sosyalist üretim ilişkilerinin kurulmasıyla ortadan kalktığını göstermiştir.

Tarihsel gelişim sürecindeki sorun şudur: Bu gelişimi hangi toplumsal güç hızlandıracaktır, ör-

gütlü ve bilinçli bir şekilde değişikliğe dönüştürecektir? Bilim, kapitalist toplumdaki temel çelişkiyi çözerek bu dönüşümü sağlayacak gücün işçi sınıfı ve emekçi halk kitleleri olduğunu göstermiştir. Yaşam ve dünya devrimci pratiği bu gerçeği doğrulamaktadır. Çıkarları uzlaşmaz sınıflar arasındaki mücadelede, somut olarak sınıf örgütleri aracılığıyla yapılır. İşçi sınıfının burjuvaziye karşı verdiği sendikal, ideolojik ve siyasal mücadelenin aracı olan örgütlerin en birinci özelliği burjuvaziden bağımsızlıklarıdır. Bu örgütlerin işçi sınıfının ekonomik çıkarları ve esas hedefi olan sosyalizm doğrultusunda kalıcı, sürekli ve kararlı mücadele vererek başarı elde etmeleri buna bağlıdır. Örneğin, işçi sınıfının ekonomik mücadele aracı olan sendikaların işverenlere ve kapitalizme karşı tutarlı mücadele vererek yarınki sosyalist toplum düzeyinin kurulmasında önemli görevler üstlenmesi, bu örgütlerin burjuvaziye karşı ideolojik, politik ve örgütsel bağımsızlıklarını korumalarıyla olanaklıdır.

İşçi sınıfının serbestçe örgütlenme özgürlüğüne karşı getirilen baskıcı yasaklamalara ve kısa geçmişine rağmen DİSK, işçi sınıfının gerçek sendikal örgütü olma yolunda çok önemli adımlar atmıştır. Bu adımların sürekliliği ve yeni başarılar DİSK'in örgütsel bağımsızlığını korumasına sıkı sıkıya bağlıdır. 1 Mayıs'ı kutlama kararını DİSK sınıfsal ve tarihsel sorumluluğunun bir gereği olarak ve örgütsel bağımsızlığı içinde almıştır. Devlet Güvenlik Mahkemeleri yasa tasarısına karşı ilk güçlü, bilinçli sınıfsal tepki yine DİSK'ten gelmiştir. DİSK bu kararları alırken, ne iktidardaki, ne de muhalefetteki bir örgütün emir veya direktiflerini beklememiştir. Tersine, DİSK'in bu iki çıkışı da diğer ilerici örgütlerce sonradan desteklenmiştir. İşçi sınıfının bilimi ve gücüne dayanan, burjuvaziye karşı mücadelesinde örgütsel bağımsızlığını koruyan bir örgüt ancak bu tür kararlar alıp uygulayabilir. İşte bu nedenle sınıflar arası çelişki ve mücadelenin uzlaşmaz olduğu, burjuvaziye ve onun düzeni kapitalizme karşı sosyalizm hedefine yönelik mücadelenin ser-

21 Temmuz günü toplanan Türk-İş Yönetim kurulu gündemindeki önemli iki konuyu görüşmüştür. Bunlardan birisi TÜRK-İŞ'in «bir siyasal partiyi desteklemesi», di-

mayeden bağımsız örgütler tarafından verileceği gerçeğinden hareket ettiği içindir ki, DİSK hızla güçlenmekte ve gelişmektedir. İşçi sınıfı örgütleri için örgütsel bağımsızlık taviz verilemeyecek kesin ilkesel bir tavidir. Bundan verilecek en küçük bir taviz bu örgütleri burjuvazinin denetimine, güdümüne sokar, onları etkisizleştirir, sınıf mücadelesinden alıko-yarak kısa bir süre içinde reformizme kaydırır.

Tüm kapitalist dünyada olduğu gibi, özellikle sınıflararası çelişki ve mücadelenin alabildiğine keskinleştiği ülkemizde sendikal mücadelede reformizmin geleceği yoktur. Gelişimi temelde emperyalist sermaye denetiminde olan Türkiye kapitalizmini, «kapitalizmin içinde kalarak düzeltme» olanağı yoktur. Kaldı ki, son çözümde bu olanak hiçbir kapitalist ülke için yoktur. Daha başında hastalıklı doğan Türkiye kapitalizminin bu hastalığı giderek tüm vücuda yayılmıştır. Bu hastalığa yakalanmamanın tek yolu, onu iyileştirme veya bozulan organları değiştirme macerasına atılmak değildir. Hedef, bu hastalığı ve mikrobunu bulaştırmaya çalışan hastayı tecrit etmek ve halkımızı bundan kurtarmak üzere mücadele etmektir. Tekrar edelim: İşçi sınıfı bu mücadeleyi bağımsız örgütleri aracılığıyla sendikal, ideolojik ve siyasal bütünlük içinde verir.

Bir başka deyişle, üçüncü yol yoktur.

TÜRK-İŞ kuruluşundan bu yana, sendikal mücadeleyi toplu sözleşme düzeni ile sınırlayarak sınıf uzlaşmacılığı yapmıştır. Ancak, DİSK'in kurulması bu oyunu bozma doğrultusunda atılan tarihsel bir adım olmuştur. Günümüz koşullarında bunalımın alabildiğine derinleşmesi sınıflar arası çelişkiye mücadeleyi iyice keskinleştirmiştir. Büyük burjuvazi, kendi bunalımının faturasını özellikle işçi sınıfına ödetmek amacıyla «çalışma barışı» demagojisiyle yeni fedakarlıklar istemekte ve verilmeyen takdirde zorla almak üzere baskıcı girişimlerde bulunmaktan çekinmemektedir. **Burjuvazinin bu sınıf tavrına karşı verilecek üç**

değil, iki cevap vardır. Birincisi, «çalışma barışı»na, yani uzlaşmaya evet diyerek, işçi sınıfını arkadan hançerlemek. İkincisi, uzlaşmaya hayır diyerek, burjuvaziye karşı işçi sınıfının örgütlü sınıfsal mücadelesini geliştirmek ve esas hedefin sosyalizm olduğunu göstermek.

Kuruluşundan bugüne dek sosyalizm hedefini gözden kaçırmayan DİSK, özellikle V. Genel Kurulundan bu yana, işçi sınıfının bağımsız bir örgütü olarak ikinci yolu, yani sınıf mücadelesini sürdürmektedir. Kapitalist sömürünün doğurduğu bu sınıf mücadelesini sürdürmektedir. Kapitalist sömürünün doğurduğu bu sınıf mücadelesi ancak, bu sömürünün ortadan kalkmasıyla son bulacaktır.

Sınıflar mücadelesinin gelişmesi, TÜRK-İŞ'in sınıf uzlaşmacılığını iyice pekiştirerek TÜRK-İŞ yönetiminin alabildiğine gericileştirmiş ve faşist eğilimlere itmiştir. 1 Mayıs gösterisi, Tofaş cinayeti, TRT yönetimi ve DGM karşısında TÜRK-İŞ yönetiminin tavrı bu olgunun somut güncel belgeleridir.

H. Tunç'un TÜRK-İŞ Yönetim Kurulunun toplantısında yaptığı konuşmadan iki nokta yeterli açıklıktadır. Şöyle ki: H. Tunç, «DGM'lerinin Türkiye'nin jeopolitik yapısı gereği olduğunu» ve «milletin bütünlüğünün söz konusu olduğu konularda bu tür mahkemelerin mevcudiyetinin dikkate değer olduğunu» vurguluyor. İkinci olarak da, TÜRK-İŞ'in bilinen 24 ilkesinin başlıcası olarak nitelediği 5. ilkeyi bir kez daha hatırlatıyor ve DİSK'le aralarındaki temel ayrılığın bu noktada olduğunu belirtiyor. Bilindiği gibi, bu 5. ilke «sınıflar arasında denge ve kaynaşma sağlayıcı bir politika»yı, yani sınıf uzlaşmacılığı anlayışını formüle etmektedir. TÜRK-İŞ'in Genel Başkanının deyişleyle, «DİSK, bunun tamamen karşısında olduğunu, bir sınıf sendikacılığı görüşünü benimsediğini açıkça ilan etmiştir.»

Durum bu kadar açıkken, TÜRK-İŞ yönetiminin, DİSK V. Genel Kurulunun «ilerici ve önemli bir de-

mokratik güç olduğu inkâr edilemeyen» diye nitelediği bir partiyi desteklemesi veya desteklememesi bu yönetimin siyasal niteliğini değiştirmeyecektir. Hangi sendikadan olurlarsa olsunlar, özellikle sendikal işçiler TÜRK-İŞ'i daha iyi değerlendiriyorlar; TÜRK-İŞ ve DİSK ayırımını sadece şu veya bu parti karşısında aldıkları tavırlara göre değil, sınıfsal tutumlarına ve kapitalizme karşı verilen kararlı mücadeleye göre yapıyorlar.

İşçi sınıfı artık yeni bir bölünme istemiyor.

İşçi sınıfını gerçekten temsil etme durumunda olan ve işçi sınıfının en bilinçli ve dinamik kesimi, sendikal düzeyde sınıfsal birliğini sağlamak için DİSK'i güçlendiriyor. 20 Temmuz 1976 tarihinde açılan kampanya, DİSK'in üye sayısını 1 milyona ulaştırmayı hedefliyor.

Hangi siyasal görüşten olursa olsun, DİSK'in kapısı tüm emekçilere açıktır. DİSK, DİSK üyeliği için bir tek şart koşuyor. O da, **DİSK'in örgütsel bağımsızlığına, ideolojik ve siyasal görüşüne saygı ve kapitalist sömürünün hem sonuç hem de nedenlerine karşı mücadele.** İşçi sınıfının sendikal birliği bu temel üzerinde sağlanacaktır.

TÜRK-İŞ'in tabanında mayalana-rak, TÜRK-İŞ yönetimine ve sömürünün burgacına karşı biçimlenen ilerici çizgideki hareketin önündeki seçenekler şunlardır: ya sınıf uzlaşmacılığı yada sınıf mücadelesi.

Konumlar değişmese bile, DİSK, anti-demokratik DGM'lerine karşı ortak tavırda bir kez daha somutlanan demokratik zemin üzerindeki birliğin, sınıf uzlaşmacılığını reddettiğinin her zaman bilincindedir.

İşçi sınıfının sendikal mücadelesinin önünde tek seçenek vardır: sınıf mücadelesi ve onunla bütünleşen «demokratik hak ve özgürlükler mücadelesi» seçeneği.

Üçüncü yol yoktur.

**DEMOKRASİ
SAVAŞIMINA
KARŞIT**

DEVLET GÜVENLİK MAHKEMELERİ SINIF MAHKEMELERİDİR

Devlet soyut bir kavram, sınıflarüstü bir kurum veya çıkarları çelişen sınıfları uzlaştıran bir hakem değildir.

Devlet, üretim araçlarına sahip toplumsal sınıf ve katmanların ekonomik ve siyasal iktidarını, karşı sınıf ve katmanlara karşı koruyan bir kurumdur. Bu açıdan, mevcut toplumsal düzenin korunmasıyla, bu düzeni korumada en üst ve en gelişmiş örgütlü bir araç olan devletin korunması özdeştir. Devlet, bu sınıfsal koruma görevini yerine getirmesi için çeşitli alt kurumlar, araç-gereçlerle donatılmıştır.

Egemen sınıfın siyasal ve ideolojik en üst düzeyde örgütlenmesi olan devlet, elindeki sınırsız olanaklarla karşı sınıf ve katmanların sendikal ve siyasal iktidara yönelik hareketini zayıflatmak, saptırmak, geriletmek ve en son durumda bastırmak için çalışır. Kapitalist düzenlerde bu eylem, azınlığın çoğunluğu dolaysız baskı altına alınmasıdır.

Böylece, işçi sınıfı ve emekçi katmanların ittifak halinde iktidara yönelik mücadelesi, temelde burjuvazi ve müttefiklerinin, yani kapitalist üretim ilişkilerinin egemenliğine son vereceğinden, devletin güvenliğine karşı girişilmiş bir eylem olarak görülür.

Bu eylemi geriletmek, saptırmak veya bütünüyle bastırmak için egemen sınıf iktidarı çeşitli araçlar kullanır:

Her şeyden önce, özgürlük demogojisi yapan burjuvazi, bu baskıyı bir kılıfına uydurmak zorunluluğunu duyar. Siyasal hukuksal yapı, yani Anayasa ve yasalar bu zorunluluğun belirlenişidir.

Bu yasaların baskıcı özellikleri

ve bastırıcı gücü işçi sınıfı ve emekçi halkın örgütlenme ve mücadele düzeyiyle orantılıdır. Örneğin İtalya ve Fransa'da büyük burjuvazi, iktidara gelme düzeyine ulaşmasına rağmen işçi sınıfının örgütlü hareketine karşı açık baskı uygulayamamakta, hatta mevcut baskıcı yasalar bu örgütlü bilimsel hareket karşısında etkisiz kalmaktadır. Ayrıca, bu hareket, görece de olsa, sınıfsal özü itibarıyla gerici siyasal hukuksal yapının en gerici ve baskıcı bazı yönlerinin törpülenmesini ve ilerici bazı yasaların çıkartılmasını dayatabilmektedir. Geçtiğimiz yıllarda Fransa'da ırkçılığa karşı onanan yasa buna bir örnektir. Uluslararası düzeyde Helsinki'de toplanan **Avrupa Ortak Güvenlik ve İşbirliği Konferansı** kararları, ILO kararlarının önemli bir bölümü burjuvazi devletleri tarafından da imzalanmıştır. Bu iktidarların onayladıkları, ancak uygulamadıkları bu kararlar uluslararası siyasal güçler dengesinin anti-emperyalist ve barıştana yana güçlerin kesin bir başarısıdır.

İşçi sınıfı hareketinin çok bölünmüş olduğu, örgütlülük ve siyasal bilinç ve mücadele düzeyinin düşük olduğu, kapitalizmin geri olduğu bağımlı ve yarı bağımlı ülkelerde durum değişiktir. Bu gibi ülkelerde, egemen sınıfların hem siyasal-hukuksal yapının gereklerini yerine getirmeme, hem de bu yapıyı daha da gericileştirme veya faşistleştirme olanakları daha fazladır. Örneğin, ülkemizde 1961 yılında onanan Anayasa 12 Mart 1971'e dek iktidarlarca uygulanmamıştır. Bilindiği gibi, Anayasa'nın değiştirilmesi daha 1965 yılında AP'nin seçim programının temel hedefiydi.

DGM VE «SON TÜRK DEVLETİ»

1965-1971 döneminde, AP, emperyalist tekellere bağlı burjuvazinin, iktidarını yani bağımlı çarpık kapitalist üretim ilişkilerinin egemenliğini pekiştirmeye çalıştı. Bu nedenle de «Son Türk Devletini korumak ve kollamak» sloganı iktidarın temel felsefesi oldu. İşçi sınıfı ve emekçi kitlelerin, özellikle onların örgütlü güçlerinin daha iyi bir yaşam, sömürsüz ve özgür, demokratik bir toplum düzeni için verdikleri mücadele «Son Türk Devletini yıkmaya yönelik bir saldırı» bir isyan şeklinde değerlendirilmeydi. Çünkü, sömürsüz ve baskısız bir toplumsal düzen burjuvazinin üst yönetim aygıtının yok edilmesi değil, ama sınıfsal yapısının değişmesi ve burjuvazinin egemenliğinin son bulması demektir. Böylece Burjuvazi, «Son Türk Devleti»nden kendi sınıfsal yönetimini anladığını açıkça ortaya koymuştur. Burjuvazinin en küçük toplumsal tavize yanaşmadığı, yanaşmadığı, sınıflar arası çelişkinin alabildiğine keskin olduğu Türkiye'nin koşullarında bu tür yönetim, zorba yönetimdir. Ancak, hiç bir yolla özgürlük ateşini söndüremeyen iktidar, kendi yönetiminin baskıcı niteliğini meşrulaştırmak zorunluluğunu duymaktadır. 12 Mart döneminde siyasal-hukuksal yapı buna göre yeniden düzenlenmiş ve 1961 Anayasası değiştirilmiştir.

İşçi sınıfı ve emekçi kitlelerin, burjuvaziye karşı verdiği mücadelenin esas hedefi üretim araçlarının toplumsallaştırılacağı siyasal iktidarı, sosyalist toplumsal düzeni kurmaktır. Böylece yönetimin toplumsal işlevi ve sınıfsal niteliği de değişecektir. Yönetimin ya-

pısı yeni üretim ilişkilerine göre düzenlenecektir. Ama, yönetim varolacaktır. Burjuvazi bunun bilincindedir. O, «Son Türk Devleti»yle burjuva yönetiminin bilinçlice özdeşleştirmektedir.

Burjuva kendi sınıfsal yönetimini korumak ve bu yönetimin işçi sınıfı hareketi üzerindeki baskısını arttırarak meşrulaştırmak için yıllar önce 141 ve 142. maddeleri çıkarmıştır. Ancak, bu yasaların etkin ve süratli bir şekilde uygulanması için, hukuksal yapıda bazı değişiklikler yapma ihtiyacını duymuştur.

«SIKIYÖNETİMSİZ SIKIYÖNETİM»

1699 nolu ve 15 Mart 1973 tarihli yasayla Anayasa'nın 136. maddesi değiştirilmiş ve bu maddeye bir ek yapılmıştır. Bu ekle Devlet Güvenlik Mahkemeleri kurulmuştur. Devlet Güvenlik Mahkemelerinin esas amacı işçi sınıfının siyasal, demokratik ve sendikal düzeyde özgürce düşünüp, örgütlenmesini ve davranmasına konan meşrulaştırılmış anti-demokratik yasaklamaların daha süratli ve daha etkin bir şekilde uygulanmasını, kılıfına uydurulmasını sağlamaktır.

DGM'nin kurulması, burjuvazinin iktidarı yürütmadaki acz ve beceriksizliğini kanıtlamaktadır. Burjuvazi, yıllardır yürürlükte olan ve durmadan yenileri eklenen baskıcı yasaları yetersiz bulmakta ve bu yasaları uygulamakla yükümlü mahkemeleri «etkisiz» bulmaktadır. DGM, ekonomik, siyasal ve ideolojik derin bir buhran içine gi-

ren sermaye sınıflarının kendi sınıfsal iktidarlarını korumak için kurduğu açık baskı araçlarıdır. Burjuva yönetimini korumak, bu yönetimin sınıfsal yapısını değiştirecek toplumsal düzen değişikliği için diğer emekçi katmanlarla birlikte iktidar mücadelesi veren işçi sınıfının yükselen sendikal, demokratik, siyasal ve ideolojik örgütlü mücadelesini bastırmakla eş anlamlıdır.

Yeni **DGM yasa tasarısı kanunlaştığı takdirde Türkiye yeni bir döneme girecek ve olağanüstü «sıkıyönetimsiz sıkıyönetim» dönemi açık bir şekilde başlayacaktır.**

DGM'nin yeniden kurulması için burjuvazi **kitlesel destek** aramaktadır. Bu nedenle de, bir avuç maceracı, bozguncu, anarşist ve işçi sınıfı hareketine ters ve yabancı unsurları kışkırtarak, kullanmaktadır. Bu unsurların provokasyonlarını istismar ederek büyümekte ve yeni provokasyonlara zemin hazırlamaktadır. Arkasından da «komünizm tehlikesi»nden ve «komünistlerin Son Türk Devletini yıkmaya yönelik eylemleri»nden söz etmektedir. Ve bu tür eylemlerin «Türk devletinin bağımsızlığını ve Türk milletinin özgürlüğünü yok etmeye yönelik» olduğu, bu nedenle de bunları anında ve derhal bastırmanın gerektiği propagandasını yapmaktadır.

Türkiye'nin en örgütlü ve elde yasal olarak silâh bulundurma hakkına sahip tek kuruluşu Silâhlı Kuvvetler mevcudu 500 binin üstündedir. Son bütçeden ayrılan

35,5 milyar lira ordunun silâh ve teknik gücünü arttıracaktır. Silâhlı Kuvvetler, İç İşleri Bakanlığı, emniyet ve jandarma teşkilâtlarına bütçeden ayrılan fon toplamı 50 milyar lirayı bulmuştur.

Bu askeri ve polisiye gücün bu unsurlar karşısında etkisiz ve çaresiz kalacağını savunmak, bu unsurların yönetimi yıkabileceklerini sanmak olsa olsa yalancılık ve sahtekârlıktır. Gizlenen gerçek, demokrasi ve özgürlüğün en büyük ve en kararlı kurucusu, savunucusu işçi sınıfının sosyalizmi kurmaya yönelik hareketini en çabuk ve sert bir şekilde, diğer emekçi katmanlarla birlikte bir iktidar alternatifine gelmeden bastırmaktır. İşçi sınıfının ve örgütlerinin etkisizleştirilmesi, diğer emekçi katmanları ve ilerici örgütleri bağımsızlık, demokrasi, barış ve toplumsal ilerleme mücadelesinde yalnız bırakacak ve yıldıracaktır. Tekelci burjuvaziye karşı demokrasi mücadelesinin gerektirdiği geniş ilerici itifakın örgütlenmesi engellenecek ve böylece burjuvazi sömürsünü daha rahat bir şekilde aşırılaştırarak, kârını alabildiğine yükseltecektir. Burjuvazi buna «refah ve hukuk devleti», «modern Türkiye» adını vermektedir.

Bu yutturmacayı, 12 Mart dönemi yöneticileri: «Türk toplumunda sosyal uyanışın ekonomik gelişmeyi aştığı ve özgürlüklerin kısıtlanması gerektiği» şeklinde açıklamaktan çekinmemişlerdi.

DGM ANAYASA'YA AYKIRIDIR

DGM'nin kuruluşu Anayasa'nın

«Sıkıyönetimsiz Sıkıyönetim» olan Devlet Güvenlik Mahkemelerinin yeniden yasallaşmaması için işçi sınıfımızın sendikal sınıf örgütü **DİSK** DGM'lere karşı demokratik savaşım biçimlerini uygulayacağını bunda kararlılıkla yürüyeceğini belirterek ilerici örgüt, güç ve kişileri MC iktidarının demokratik olarak düşürülmesi zorunluğuyula birlikte göreve çağırıyor; DGM'ler konusunda pratik önlemler alıyor, bütün faşizan örgütlenme ve eylemlere duvar örüyor.

özellikle 7. ve 32. maddelerine temelden aykırıdır.

7 nci Madde: «Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılır.» DGM, bağımsız değil, yürütme organına bağlı mahkemelerdir.

32. Madde: «Bir kimseyi tâbi olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarma sonucunu doğuran yargı yetkisine sahip olağanüstü merciler kurulamaz.

DGM, Türkiye'nin de imzaladığı İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin 10. Maddesine aykırıdır.

10. Madde: «Herkes davasının bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından görülmesi hakkına sahiptir.»

Anayasa Mahkemesi, 11 Ekim 1975 tarihli resmi gazetede yayınlanan kararıyla 1 ve 6. maddeleri biçim yönünden iptal ederek, bu maddelerin kanuna ruh veren maddeler olduğu için yasanın tümünü iptal ediyor.

DGM kuruluş yasası ve AP, MSP ve CGP tarafından hazırlanan yeni DGM yasa tasarıları Anayasa buyruğu olan mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik güvencesini yok etmektedir.

DGM bağımsız mahkemeler değildir.

DGM yürütme organına bağlıdır. Çünkü:

a) DGM hâkimlerini atama hakkı Bakanlar Kurulu'na verilmiştir. Böylece DGM, daha başında, yürütmenin denetimine girmiştir.

b) Hâkimlik görevinin aşağı hadininin Anayasa'da öngörülmediği halde, üç yıla sınırlanması hâkimlik güvencesini çiğnemekte ve mahkemenin tarafsızlık ve bağımsızlık ilkesini yoketmektedir. Kişisel üstünlüğü ne olursa olsun, görev süresi yürütmece sınırlanan hâkimler, görevinden alınma korkusunun vereceği bir kararsızlık ve tedirginlik içinde yürütme organının siyasal isteği doğrultusunda davranabilecektir.

Anayasa Mahkemesine göre: bir mahkemede görev yapan subay üyenin görev süresini sınırlamak Anayasaya aykırıdır.

Anayasa Mahkemesi, «Askeri Yüksek İdare Mahkemesinin askeri hâkim sınıfından olmayan üyelerinin görev süresi en az üç yıldır» diyen «Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Kanunu'nun 10. mad-

desini, 12 Nisan 1976 günlü Resmi Gazetede yayınlanan kararıyla iptal etmiştir. Anayasa, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik güvencesi açısından adli, idari, askeri mahkemeler arasında hiç bir ayırım yapmamaktadır. Bu nedenle, hâkimlik görevinin bir süreyle sınırlanması Anayasaya aykırıdır.

c) Yasanın ve yasa tasarılarının askeri mahkeme diye nitelendirmediği DGM'de askeri hâkimler vardır. Askeri hâkimler her açıdan hâkimlik teminatından yoksundurlar. Bu nedenle de mahkemenin bağımsızlığı ve hâkimlerin tarafsızlığı ve yansızlığı düşünülemez.

Birincisi, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi dışındaki diğer tüm askeri hâkimlerin görev süresi bir yıla sınırlanmıştır.

İkincisi, askeri hâkimin terfisi, kıdemliliği üstünün düzenleyeceği subay sicil belgesine bağlıdır. Anayasa Mahkemesi 10 Ocak 1974 günlü kararıyla «sicil yönteminin mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı ilkeleriyle bağdaşmayacağı»ni açıkça belirtmiştir. Ayrıntılı gerekçesinde belirtildiği gibi, bu karar, askeri hâkimlerin görev yaptığı bütün mahkemelerin bağımsızlıktan yoksun olduğunu saptamıştır.

d) Anayasa Mahkemesi'ne açtığı bir iptal davasının dilekçesinde Askeri Yargıtay Başkanlığı: «Bağımsızlık ve teminat hâkimler için tanınmış değildir, mahkemelerin yargı alanlarına girenlerin bağımsız ve yansız bir yargılamadan emin olmaları içindir.» [Anayasa Mahkemesi Kararlar Dergisi s. 12, s. 4] demiştir.

Açıkça görüldüğü gibi, mevcut DGM yasası ile yeni yasa tasarıları özünden Anayasa'ya ve Anayasa Mahkemesinin görüşlerine aykırıdır. Ancak, «bu Anayasa ile memleket idare edilemez» diyen bir iktidar için aykırılık DGM'lerini mahkûm edenlerden gelmektedir. Bunların başında, mevcut yönetimin sınıfsal yapısını değiştirecek, bu yönetimin halkın yönetimi olmasını sağlayacak olan sosyalist toplum düzeni hedefine yönelik bağımsızlık, demokrasi, barış ve toplumsal ilerleme mücadelesi veren işçi sınıfı ve onun örgütleri gelmektedir. Burjuvazinin, işçi sınıfının örgütlü ve bilinçli hareketinden ne denli kork-

tuğu DGM'lerinin görev kapsamına giren «suçlar»ın niteliğinden bellidir.

Bir Örnek

141 ve 142 nci maddeler

Bu maddeler 1889 tarihli İtalyan Ceza Kanunun'da yoktu. Faşist Musolini devrinde 1926 yılında çıkarılan «Devleti Koruma Nizamnamesi»adlı kanun gücünde bir kararname ile bu maddeler (TCK'nun 141 ve 142 nci maddelerine tekabül eden İCK'nun 270 ve 271 nci maddeleri) 1930 yılında İtalyan Ceza Kanununda yer aldı.

Bu maddeler, 141 ve 142 olarak 1936 yılında TCK'na alındı. Ve 1938, 1946, 1949 ve 1951 yıllarında ceza miktarı durmadan artırıldı.

«Cemiyet kurmayı» yasaklayan 141 ve «propaganda yapma»yı yasaklayan 142 nci maddeler temelde işçi sınıfının özgürce düşünmesini, örgütlenmesini cezalandırmaktadır. Bu nedenle **141 ve 142 nci maddeler, en üst düzeyde dışine tırnağına değin örgütlü olan ve sınıfsal diktatörlüğünü kurmuş olan tekelci burjuvazinin elindeki büyük baskı araçlarıdır.** Bu araçların en süratli ve en etkin bir şekilde uygulandığı dönemler, sıkı yönetim dönemleri olmuştur. 12 Mart dönemi buna en yakın ve en somut örnektir.

İçinde bulunduğumuz kapitalizmin derin buhran döneminde işçi sınıfının yükselen sendikal, siyasal ve ideolojik mücadelesi siyasal güçler dengesini hızla burjuvazinin iktidarı aleyhine değiştirmektedir. Bu nedenle egemen büyük burjuvazi, «Son Türk Devleti» adı altında, kendi sınıf diktatörlüğünü daha da pekiştirmek için elindeki mevcut baskıcı ve faşist yasaları en etkin ve en süratli bir şekilde balyoz gibi kullanmak istemektedir. DGM'lerinin yeniden düzenlenmesine ilişkin AP, CGP ve MSP yasa tasarıları bu istemi karşılamak amacıyla yöneliktir.

Devlet Güvenlik Mahkemelerinin yeniden kurulmasını önlemek üzere tüm demokratik mücadele yöntemlerini kullanmak gerekmektedir. Bunun için ve 141 ve 142 nci maddelerin iptali için mücadele etmek başta işçi sınıfı sosyalistleri olmak üzere, demokrasi ve özgürlükten yana tüm ilerici örgüt, güç ve kişilerin en acil somut görevidir.

**DİSK GENEL
TEMSİLCİLER
MECLİSİ
9 TEMMUZ**

K. TÜRKLER'İN KONUŞMASI

MC iktidarı tarafından Meclislere verilmek üzere olan Devlet Güvenlik Mahkemeleri yasa tasarılarını, DİSK üyeleri üzerinde yoğunlaşan faşist komanda saldırılarını, DİSK'e bağlı sendikalara yetki verilmemesi ve MC iktidarının işgalindeki TRT'nin durumunu görüşmek üzere İstanbul Spor ve Sergi Sarayında 9 Temmuz saat 10.00'da toplanan DİSK Genel Temsilciler Meclisinde DİSK Genel Başkanı Kemal TÜRKLER'in yaptığı konuşma.

«Bugünlerde kara saldırı Devlet Güvenlik Mahkemelerini kurarak sizlerin tarihsel eseri olan DİSK'i tasfiye etmek ve işçi sınıfımızın başını çektiği demokrasi mücadelesini yargılama yoluyla ezme istiyor. DİSK'i 1970 Haziran'ında da yok etmek istemişlerdi. Fakat başaramadılar. Devlet Güvenlik Mahkemeleri yasa tasarısı, 274 ve 275 sayılı yasa değişiklikleri girişiminden çok daha büyük bir tehlike oluşturmaktadır. Bu mahkemeler sadece DİSK'i değil, tüm ilerici örgüt ve kişileri, tüm emekçi halkımızın insanca özgür yaşam mücadelesini ezmeyi hedefliyor.

Bu denli önemli bir konu karşısında alınacak kesin tavır için DİSK organları sorunun en geniş bir şekilde tartışılıp, karara bağlanması için Genel Temsilciler Meclisi'ni toplamaya karar vermiştir.

Her türlü zulüm ve teröre rağmen, yıllardır sömürsüz ve özgür bir Türkiye için, barış dünyası için, sosyalizm için verilen savaşta canlarını vermiş tüm işçi sınıfı önderleri ve neferleri adına, 15-16 Haziran 1970'de öldürülmüş olan işçiler ve daha geçtiğimiz günlerde faşist canilerin katlettiği TOFAŞ

işçisi Muammer ÇETİNBAŞ adına hepinizi saygı duruşuna çağırıyorum.

Büyük sermayenin iktidarı yıllardır devam ediyor. Yıllardır, bir avuç sömürücü emekçi halkımızın sırtından milyonlar vuruyor, emperyalist tekellere kapıları açarak tüm zenginliklerimizin talan edilmesini sağlıyor. İkili denen kölelik anlaşmaları, NATO'ya bağlılık yıllardır sürüyor. Türk Ceza Kanununun faşist 141 ve 142 nci maddeleri 1939'dan beri yürürlükte. 12 Martın getirdiği anti-demokratik ve faşist tipteki yasaların uygulanmasıyla yüzlerce ilerici mahkûm ediliyor. Faşist ölüm çeteleri cinayetlerini, kanlı saldırılarını yoğunlaştırıyor. Kısacası, büyük burjuvazinin padişahlığı yıllardır sürüyor ve gittikçe zorbalıyor. Bunun nedeni mevcut siyasal-hukuksal yapının, sermayenin iktidarını meşurlaştırıran sınıfsal bir niteliğe sahip olmasındadır.

O halde, tüm bu baskı ve zulüm mekanizmasına rağmen neden Devlet Güvenlik Mahkemeleri kurulmak isteniyor?

Devlet Güvenlik Mahkemeleri büyük burjuvazinin işçi sınıfı ve emekçi halkımız üzerindeki zorba egemenliğini daha da pekiştirmek için kurulmaktadır. Devlet Güvenlik Mahkemeleri yasa tasarısının ivedilikle çıkarılmak istenmesi MC iktidarının ülkeyi yönetmede içine düştüğü beceriksizliği gösteriyor.

Sermaye sınıfları ve onların iktidarı yıllardır kalkınma ve müreffeh Türkiye edebiyatı içinde halkımızı uyutma çabasını sürdürüyor. Uzun süredir devlet politikası olarak izlenen kapitalist yoldan kalkınma modelinin emekçi halkımıza ve ülkemize getirdiği sa-

dece, işsizlik, pahalılık, açlık, yokluk, sefalet ve bağımlılık olmuştur.

Finansman ve döviz kaynaklarının yetersiz oluşundan dolayı getüm olanakları kullanmaktadır.

Silânlandırdığı ve kiraladığı tedhişçileri, adına Ülkü Ocakları denen fiilen yasa dışı örgütlerde topladılar. Bu faşist sürülerini Üniversite gençliğinin üzerine sürdüler. Cinayetler işlettiler. Üniversiteleri işgal ettirerek, bu öğrenim kurumlarını polis karakollarına dönüştürdüler. Üniversitelerde öğrenim özgürlüğü ve can güvenliği için mücadele eden, mücadelesini halkımızın kurtuluş mücadelesiyle birleştiren ilerici yurtsever gençliği kendi yarattığı anarşik durumun sorumlusu gibi tanıttılar. Faşist SS birliklerinin öğrenim gençliğine karşı sürdürdüğü silâhlı saldırıları sağ-sol çatışması şeklinde gösterdiler.

MC iktidarı, kendi politikasını desteklemeye veya ilerici örgütlere üye olan memurları ve öğretmenleri kayıma uğratmış, faşist komandoları kıskırtarak öğretmenlere karşı kanlı saldırılar tezgâhlanmış, devleti tam anlamıyla ele geçirmek için, devlet kadrolarını hiç bir bilgisi olmayan yeteneksiz, kiralık soysuzlarla doldurmuş, kamu kuruluşlarının yönetimi faşizm yanlısı ve Cumhuriyet düşmanı partiler tarafından işgal edilmiştir.

MC iktidarı faşist tirmanışın bu uygulamalarını saptırmak, gerçekleri gizlemek, ilerici örgütleri karalamak ve bir iş yapıyormuş gibi görünmek için TRT'yi kullanmaktadır. Danıştay kararına rağmen TRT uzun süredir açıkça işgal altındadır.

MC iktidarı, öğrenciler, öğretmen-

Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kurulmak istenmesinin iki amacı var. Birincisi, büyük sermayenin aşırı sömürü, aşırı kâr ve aşırı baskı diktatörlüğünü pekiştirmek, ikincisi, bu sınıfın diktatörlüğüne karşı mücadele eden işçi sınıfı hareketini, DİSK'i tüm ilerici örgüt ve kişileri olağanüstü mahkemelerde yargılamak, susturmak, ezmek ve böylece halkın bilinçlenmesini önlemektir.

Tekelci sermaye bir yandan sömürüyü ve kârını daha aşırı ve daha rahat bir şekilde arttırabilmek ve diğer yandan da işçi sınıfının hızla örgütlenmesinin ve bilinçlenmesinin önüne geçmek için tüm olanaklarını seferber etmiştir. Faşist tipteki MC iktidarı sermayenin bu temel isteğini yerine getirmek için tüm baskı ve zulüm yöntemlerini denemektedir.

men ve memurlar üzerinde dediği kanlı oyunu işçi sınıfının üzerinde de denemeye kalkışmış bulunmaktadır. Böylece işçi sınıfı içinde çatışma çıkarıp, bölücülük yapmak ve kamuoyunu işçi sınıfı hareketine karşı çıkarmak istiyor.

MC iktidarı bu amaçla işverenlerle işbirliği için çeşitli yollar deniyor.

DİSK'e bağlı sendikalara temsil yetkisi tanıyarak kasıtlı huzursuzluk ve gerginlik yaratarak, işçileri direnişe itiyor ve TRT aracılığıyla da DİSK'i yasa dışı hareketlerde bulunan bir örgütmüş gibi göstermeye çalışıyorlar.

İşyerlerine, özellikle DİSK'in örgütlü olduğu işyerlerine komandoları işçi olarak alıyor, bu silahlı faşistlerin çıkardıkları tek taraflı olayları ve saldırıları işçiler arasında çatışma şeklinde yansıtıyor ve bunun nedenini de sendikalar arası rekabetmiş gibi gösterilme-yeye çalışılıyor.

Gizli talimatlarla DİSK'e bağlı sendikalara toplu sözleşme yetkisi verilmemesi için gerekli yerler uyarılıyor, böylece, DİSK'i ekonomik mücadelesinde güçsüz ve etkisiz bırakarak, işçi sınıfımızın DİSK'e olan güveninin sarsılacağını sanıyorlar.

Bu arada, bozguncu ve maceracı akımlar işyerlerine ve sendikalarımıza sızarak bölücülük yapmaya çalışıyorlar. İşçi sınıfının bilinçli ve örgütlü mücadelesini sapırtmaya da parçalamaya yönelik bu sorumsuz ve anarşik davranışlar anarşinin baş sorumlusu MC iktidarı tarafından kışkırtılıyor ve kul-

lanılıyor. İşçi sınıfına ihanet içinde olan bu unsurlar tekelci sermayenin zulüm ve baskıyı yoğunlaştırmak ve yaygınlaştırmak için planladığı olağanüstü değişikliklere gerekçe oluşturuyor .

Diğer yandan az önce belirttiğim işveren önlemlerinin bir amacı işçilerin sömürsünü hızlandırmaksa, diğeri de işçi sınıfını DİSK'ten koparacak girişimlere zemin hazırlamaktır. Diğer yandan, bu önlemlerin gizli nedeni 274 ve 275 sayılı yasaların değiştirilmesini sağlayacak daha olağanüstü bir ortam yaratmaktır. DİSK olarak oynanmakta olan oyunları çok yakından izliyoruz. Şunu iyi bileceğiz.

DİSK'in adı, işyerleri duvarlarına, İstanbul sokaklarına, yurt toprağına, 1 Mayıs 1976 günü Taksim alanına bu bu kahırlı, sabırlı ve kararlı mücadeleyle kazındı. Bugün, yüzbinlerce işçi, işçi sınıfımızın kurtuluş bayrağını yükseltiyor ve DİSK'i milyonların üyesi olduğu, Türkiye'mizin tek sendikal örgütü yapmak için mücadele veriyor.

Buna karşın, Devlet Güvenlik Mahkemeleri, büyük burjuvazinin buhranının alabildiğine derinleştiği, iç çelişkileriyle ekonomik zorluklarının durmadan arttığı, MC iktidarının ülkeyi yönetmeyi artık beceremediği, sınıflararası çelişki ve mücadelenin iyice sertleştiği, işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın acil görev alan demokrasi savaşımının durmadan yükseldiği bir dönemde yeniden kurulmak isteni-

yor.

Tekelci sermaye, mevcut baskıcı siyasal-hukuksal yapının, anti-demokratik ve faşist yasaların, sarı ve faşist komando saldırılarının işçi sınıfımızın örgütlü sendikal, siyasal ve düşünsel mücadelesini durduramadığını gördüğü için Devlet Güvenlik Mahkemelerinin çıkartılmasını istiyor. MC iktidarı, işçi sınıfımızın en bilinçli, kararlı ve en disiplinli kesimini saflarında bulundurduğu için 1 Mayıs'ta yüzbinleri harekete sokacak büyük bir güce ulaştığı için ve sosyalizm doğrultusunda ilerleyen demokrasi mücadelesinin en etkin örgütlü kitle gücü olduğu için DİSK'i tasfiye etmek istiyor. Devlet Güvenlik Mahkemeleriyle DİSK'i ve diğer ilerici örgütleri tasfiye etmek, böylece demokratik güç ve eylem birliğinin oluşmasını önlemek, parçalamak istiyor.

Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kurulmak istenmesinin iki amacı var. Birincisi, büyük sermayenin aşırı sömürü, aşırı kâr ve aşırı baskı diktatörlüğünü pekiştirmek, ikincisi, bu sınıfın diktatörlüğüne karşı mücadele eden işçi sınıfı hareketini, DİSK'i, tüm ilerici örgüt ve kişileri olağanüstü mahkemelerde yargılamak, susturmak, ezmek ve böylece halkın bilinçlenmesini önlemektir.

Sömürsüz, baskısız bir toplumsal düzen, devletin yok edilmesi değil, ama sınıfsal yapısının değişmesi demektir.

«Son Türk devletini komünist

saldırıdan» korumak bahanesiyle tekeli sermayenin kurulmasına çalıştığı Devlet Güvenlik Mahkemelerinin amacı böylece açıkça tekeli sermayenin zorba diktatörlüğünü pekiştirmek olarak ortaya çıkmaktadır.

İşte bu yüzden Devlet Güvenlik Mahkemeleri sınıf mahkemeleridir.

Devlet Güvenlik Mahkemeleri, mevcut baskıcı siyasal-hukuksal yapıyla bağımsızlık, demokrasi, barış toplumsal ilerleme ve sosyalizm mücadelesini durduramayan MC iktidarının açık faşizmden önce denemek istediği belki de en son kılıfına uydurulmuş zulüm aracıdır.

Devlet Güvenlik Mahkemeleri «sıkıyönetimsiz sıkıyönetim» demektir.

İşçi sınıfının özgürce düşünce ve örgütlenme hakkını yasaklayan ve 1936'dan beri yürürlükte olan Türk Ceza Kanununun 141 ve 142 nci maddelerinin daha sert ve süratli bir şekilde uygulanması DMG'nin önde gelen amaçları arasındadır.

Devlet Güvenlik Mahkemeleri insanca bir yaşam, ileri demokratik bir düzen için, halktan yana ekonomik, toplumsal ve siyasal köklü dönüşümler için mücadele verenleri, başta işçi sınıfı önderlerini sosyalistleri zindanlara atmak ve işçileri, sermaye sınıflarının eli kolu bağlı kölesi yapmak için kurulacaktır. Devlet Güvenlik Mahkemeleri böylesi bir düzen-mücadelesinin en ön saflarında yer alan DİSK' tasfiye etmeyi amaçlamaktadır.

Vaktiyle, 274 sayılı Sendikalar

Yasası ile 275 sayılı Toplu Sözleşme ve Grev Yasasını değiştirerek DİSK ve DİSK Sendikalarını yok etmek isteyen ve başaramayanlar, şimdi bir başka yasal yol denemek amacındadırlar. Devlet Güvenlik Mahkemelerini kurarak DİSK'i yok etmek istemektedirler. Hatta bu seferki eskisinden daha ileri ve daha keskindir.

Bugüne kadar işçi sınıfının, emekçi halkımızın sendikal, demokratik ve siyasal hareketini tehdit eden Devlet Güvenlik Mahkemeleri kadar büyük bir tehlike görülmemiştir.

Ama işçi sınıfımız ve onun devrimci örgütü DİSK, buna asla izin vermeyecektir.

Devlet Güvenlik Mahkemeleri Türkiye'de ve tüm dünyada emperyalizme, faşizme ve gericiliğe karşı olan güçlerin her gün yeni zaferler ve yeni kazanımlar elde ettiği bir dönemde çıkartılmak isteniyor. Devlet Güvenlik Mahkemelerinin çıkartılmak istenmesi, emperyalist tekellere bağımlı yerli tekeli sermayenin gerilemekte oluşunun işçi sınıfından, emekçi halkımıza karşı duyduğu artan korkunun somut bir ifadesidir.

Dünya emekçilerinin ve halklarının sosyalizm doğrultusunda ilerleyen, bağımsızlık, demokrasi, barış ve toplumsal ilerleme mücadelesinin en büyük destek ve güvencesini güçlü bir sosyalist sistemin varlığı oluşturuyor. Sosyalist ülkelerin başını çektiği, barış ve yumuşama politikası, emperyalist güçlerin ve NATO'nun saldırganlığını sınırlıyor. Böylece uluslararası

si yeni bir dünya savaşı yerine, sınıflar mücadelesi kapitalizmin buhranını derinleştiriyor ve burjuvazinin iktidarını zorluyor.

Dünyanın en büyük emperyalist güçleri biraraya gelerek sosyalizmin kurulmasını engelleyememiştir. Bir tek ülkede kurulan sosyalizm, bugün dünya nüfusunun üçte birini yapsayan güçlü bir sistem haline gelmiştir.

Ülkemizde de işçi sınıfımız, diğer sömürülenlerle sosyalist toplum düzenini kurmak istiyor. Bu amaçla örgütleniyor. Yerli büyük burjuvazinin asıl korkusu buradan geliyor. O, kendi sömürü, kâr ve baskı düzeninin değişeceğinden ve bu düzeni değiştirecek temel sosyal güç olan işçi sınıfından

Büyük sermayenin iktidarı yıllardır devam ediyor. Yıllardır, bir avuç sömürücü emekçi halkımızın sırtından milyonlar vuruyor, emperyalist tekellere kapıları açarak tüm zenginliklerimizin talan edilmesini sağlıyor. İkili denen kölelik anlaşmaları, NATO'ya bağlılık yıllardır sürüyor. Türk Ceza Kanununun faşist 141 ve 142 nci maddeleri 1939'dan beri yürürlükte. 12 Mart'ın getirdiği anti-demokratik ve faşist tipteki yasaların uygulanmasıyla yüzlerce ilerici mahkum ediliyor. Kısacası, büyük burjuvazinin padişahlığı yıllardır sürüyor ve gittikçe zorbalıyor. Bunun nedeni mevcut siyasal-hukuksal yapının, sermayenin iktidarını meşrulaştıran sınıfsal bir niteliğe sahip olmasındadır.

korkuyor.

Sosyalizmden yana olan işçi sınıfının ve emekçilerin bu amaç için örgütlenmesini ve bilinçlenmesini kırmak, yargılamak için Devlet Güvenlik Mahkemelerini kurmak istiyor.

MC iktidarının baskıyı şiddetlendirme hesapları tüm toplumsal muhalefete yöneliktir. Faşizm, ilerici, demokratik, sosyalist, CHP'li, DİSK'li ayrımı yapmadan vuruyor.

Bizim bugünden 1977 seçimleriyle ilgili bir karar almamız elbette söz konusu olamaz. Ancak, bir gerçeği açık ve duru bir biçimde saptamamızda yarar vardır. Çünkü işçi sınıfı hareketini oluşturan örgütler, örgütsel ve ideolojik bağımsızlıklarını koruyarak, toplum yaşamının ve devletin demokratikleştirilmesi görevini daima gündemin birinci maddesinde tutmak zorundadırlar.

DİSK V. Genel Kurulunun 33 no.lu kararı güncelliğini tüm sıcaklığıyla duyurmaktadır. Faşizme karşı tüm ilerici ve demokratik güçlerin güç ve eylem birliği somutça hayata geçirilmelidir. Faşizme karşı toplumsal direnişin boyutlarını genişletmeliyiz.

Sermaye güçleri bir bütün halinde saldırıyor. Kanlı sermaye cephesini geriletmek, ancak demokrasi ve özgürlük güçlerinin ülke çapında birleşmesiyle olanaklıdır. CHP'siyle, meslek örgütleriyle, ilerici kuruluşlarıyla toplumsal muhalefeti meydana getiren güçlerin faşizme karşı seferberlik-

te gösterecekleri en ufak ikirciklik baskı güçlerinin yol almasına yarayacaktır. Bu böyle bilinmelidir. En ufak tereddüt geri bir adım demektir. Faşizme karşı mücadelenin kaybedecek bir anı bile olmadığı duruca bilince çıkartılmalıdır.

Ülkeyi yönetmedeki beceriksizliği, halkın nefretini kazanması, iç çelişkileri ve Türkiye ve dünyanın içinde bulunduğu ekonomik ve sosyal durum yüzünden tekeli sermayenin, MC iktidarı açık faşizme gidemiyor. Faşist yönelişini kılıfına uydurmak zorunda kalıyor. Bu kılıflardan birisi olan Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kurulmak istenmesi, faşizm tehlikesinin tırmanışının en üst boyutuna ulaştığını gösteriyor. Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kurulmak istenmesi, tekeli sermayenin ekonomik, siyasal ve ideolojik saldırısını daha da yaygınlaştırdığının somut ifadesidir. Bu yeni durum karşısında, daha geniş kitleleri faşizme gericiliğe karşı seferber etmek gerekmektedir. Faşizme karşı toplumsal direnişi örgütleyerek yaygınlaştırmak tüm ilericilerin en birinci görevlerinden olmalıdır. Konfederasyonumuzun V. Genel Kurulunda demokratik, sendikal ve siyasal hak ve özgürlüklerin korunması ve genişletilmesi için alınan demokratik güç ve eylem birliği kararı, kapsamı daha da genişletilerek güncel bir görev olarak uygulanmalıdır.

Güçbirliğinin en geniş bir şekilde sağlanması ve etkinliğinin artması için parlamento içi ve parlamento dışı tüm ilerici güçleri

Buna karşın, Devlet Güvenlik Mahkemeleri, büyük burjuvazinin buhranının alabildiğine derinleştiği, iç çelişkileriyle ekonomik zorlukların durmadan arttığı, MC iktidarının ülkeyi yönetmeyi artık beceremediği sınıflararası çelişki ve mücadelenin iyice sertleştiği, işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın acil görevi olan demokrasi savaşımının durmadan yükseldiği bir dönemde yeniden kurulmak isteniyor.

İşveren önlemlerinin bir amacı işçilerin sömürsünü hızlandırmaksa, diğeri de işçi sınıfını DİSK'ten koparacak girişimlere zemin hazırlamaktır. Diğer yandan, bu önlemlerin gizli nedeni 274 ve 275 sayılı yasaların değiştirilmesini sağlayacak daha olağanüstü bir ortam yaratmaktır. DİSK olarak oynamakta olan oyunları çok yakından izliyoruz. Şunu iyi bilsinler ki bu oyuna asla izin vermiyeceğiz.

kapsaması gereklidir. Bugün faşizm tehlikesine karşı mücadelenin en somut ve en acil görevi Meclise verilmek üzere olan Devlet Güvenlik Mahkemeleri yasa tasarısının kanunlaşmasını önlemektir.

V. Genel Kurulumuzun belirttiği gibi, tüm ilerici güçlerin, bu arada parlamentodaki tek etkin ilerici parti durumunda olan ana muhalefet partisi CHP'nin Devlet Güvenlik Mahkemeleri yasa tasarısının çıkmasını engellemek için çalışmalarını yoğunlaştırması, işçi sınıfımız, DİSK ve tüm ilerici örgütlerce acilen beklenmektedir.

Bunun ötesinde önemli bir önerimiz vardır, o da şudur: Türk-İş, küçük ve gülünç şartlarından vazgeçmelidir. Tekeli sermaye ve burjuva yanlısı politikasını bırakmalı, komandoculuk hareket ve eylemleriyle ilişkisini kesmelidir. Ve böylece demokrasiyi kurtarmak ve korumak için faşizme karşı mücadelede yerini almalı ve bu konuda CHP ile ve diğer demokratik ve ilerici kuruluşlarla güç birliği ilişkilerini kurmalıdır. DİSK olarak böyle bir hareketi endişe ile değil, kıvançla karşılarız.

DİSK'i çökertmek isteyen sermaye sınıfları ve onların eli kanlı MC iktidarı tarihinin çöplüğüne atılacak, fakat DİSK yaşayacaktır. Sınıfsal görevimizi yerine getirmek üzere, demokrasi, barış, özgürlük ve toplumsal ilerleme için ileri!

Yaşasın işçi sınıfımızın tarihsel mücadelesi!

Yaşasın DİSK!»

TÜM ÜLKELERİN DEMOKRATİK VE SENDİKAL ÖRGÜTLERİNE

DİSK'İN ÇAĞRISI

«Milliyetçi Cephe» adlı koalisyon iktidarı «Devlet Güvenlik Mahkemeleri» (.....) yasa tasarısı adlı bir yasa tasarısı hazırlandı. TBMM ve Senato, bir kaç gün içinde bu tasarı üzerine görüşünü bildirecek.

İşçi sınıfına ve kamuoyuna yaptığımız duyuruda göreceğiniz gibi, yasa tasarısı ve kuruluşu Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 7 ve 32 nci maddeleriyle, İnsan Hakları Evrensel Beyanname'sinin 10 ncu ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6 ncı maddesiyle açıkça çelişmektedir.

1 — Sivil mahkemelerin varlığına rağmen, MC iktidarı, bu mahkemelerin acilen kurulmasını istemekle, en önce sendikal, demokratik ve siyasal hak ve özgürlüklerin korunması ve geliştirilmesi doğrultusunda ilerleyen örgütlü işçi ve halk hareketini tasfiye etmeyi amaçlıyor:

Bu mahkemelerin kurulmasıyla, emekçilerin yaşam ve çalışma koşullarının korunması ve iyileştirilmesi için, işverenlerin günlük ya da uzun süreli çıkarlarına veya iktidara karşı yapılan ve «Devlet Güvenliğine aykırı» diye nitelenebilecek en küçük bir işçi eylemine veya demokratik bir eyleme katılanlar ya da bunu sözlü veya yazılı olarak destekleyenler DGM lerinde yargılanacaklar.

2 — «Yüksek Hâkimler Kurulu»

nun, bu mahkemelere siyasal iktidar tarafından seçilen hâkimleri atamaktan başka bir hakkı olmayacaktır. Bir yandan bu mahkemelerin siyasal iktidara kurulmasının istenmiş olması, diğer yandan kuruluş biçimi ve askeri hâkimlerin varlığından dolayı, DGM leri siyasal iktidara bağımlı olacaklar ve kelimenin en geniş anlamıyla sadece demokrasi ve özgürlük ile mevcut iktidara karşı olanları yargılayacaklar.

3 — İşçi sınıfının mücadelesi ve demokratik örgütleri onun temel hedefi olsa da, bu mahkemelerin kurulmasıyla MC iktidarı bireysel ve kolektif yazılı ve sözlü ifade özgürlüğünü de yoketmeyi amaçlıyor.

4 — Öğretmenlerin, yazarların, artistlerin, gazetecilerin, memurların, kadınların, gençliğin temsil yetkisi olan örgütleri ve özellikle «Türkiye Barolar Birliği» ile tüm ilerici siyasal partiler bu mahkemelerin kurulmasının şiddetle karşısında olduklarını bildirdiler.

Bu mahkemelerin kurulmasıyla:

— Can güvenliği pratik olarak ortadan kaldırılmış olan silâhli faşistlerin saldırıları hemen ilerici ve demokrat avına dönüşecektir;

— Sendikal «özgürlükler» ayaklar altına alınacaktır, çünkü bu özgürlükleri korumaya yönelik her işçi eylemi «yasa dışı» ilân edilebilecektir.

Böylece, anti-demokratik ve faşist güçler, efektif güç ve dinamizmi açısından Türkiye'nin en büyük sendikal demokratik kitle örgütü olan DİSK'i tasfiye etmek istiyorlar.

Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kurulması Türkiye'yi büyük bir entellektüel, sendikacı ve ilerici siyaset adamı hapishanesi haline dönüştürecektir.

«Sıkıyönetimsiz sıkıyönetim» kurulması bu mahkemelerin kuruluş amacıdır.

İsrarla ve acilen, sizden, birkaç gün içinde:

— Bu mahkemelerin kuruluşuna karşı mücadele eden örgütümüz ve Türk halkıyla dayanışma,

— İlgili yetkililere Devlet Güvenlik Mahkemeleri yasa tasarısının iptal edilmesini isteyen telgrafları göndermenizi istiyoruz.

DİSK ve Türkiye işçi sınıfı adına, demokrasi ve insanca bir yaşam savaşçılarına o denli gerekli olan desteğinizi esirgemeyeceğinize inanıyorum.

Değerli dostlar, samimi selamlarımızı kabul ediniz.

DİSK GENEL BAŞKANI
KEMAL TÜRKLER

MİLİTARİZMİN VE FAŞİZMİN NEDENİ

EMPERYALİZMİN AMAÇLADIKLARI VE KIBRIS HALKI

Kıbrıs sorunu hala tam bir politik kördüğüm olma niteliğini koruyor. Emperyalizmin bitip tükenmek bilmeyen «manevraları» bu düğümü elden geldiğince çapraşıklaştırmayı amaçlıyor. Kıbrıs emperyalizmin bir sıçrama tahtası haline getirilmek isteniyor. Süveyş kanalının tam karşısında, Ortadoğu'ya açılan hava ve deniz yollarının bütün kavşaklarını kontrol edebilecek bir coğrafik konumdaki Kıbrıs, emperyalizm için çok yönlü çıkarların korunmasında önemli bir kilit taşı.

Emperyalist mihrakların yanı sıra, adadaki Türk ve Rum liderlerin (Denktaş, yer yer Klerides, EOKA artıkları) ve Türkiye ve Yunanistan egemen sınıflarının durup dinlenmek bilmeden kışkırttıkları şoven eğilimler, Kıbrıs sorununun çözümünü daha da güçleştirmekte. Ada halkı, emperyalizmin geleneksel formülü «Böl ve Yönet» ile birbirine düşman edilmek isteniyor, hatta bir ölçüde bunda başarıya ulaşılmış durumda.

Emperyalizm bütün gücüyle ve şu ya da bu siyasi formülasyonla, Kıbrıs'ı emperyalizmin Doğu Akdeniz'deki, radar ve dinleme tesisleriyle donatılmış, halkı birbirine kıyasıya düşman edilerek, bağımsız bir devlet halinde varlığı olanaksızlaştırılmış bir karakol haline getirme sevdasında.

Emperyalizmin bu emelleri yeni değil, oldukça eskilere dayanıyor. Kıbrıs'ın bu gününü anlamak için dününe bakmak gerek.

KIBRIS'IN DÜN'Ü

Kıbrıs uzun yıllar Osmanlı İmparatorluğunun egemenliği altında yaşadığı. Emperyalizmin Kıbrıs'ı kendi amaçları için kullanmaya başlama-

sı, onun İngiliz egemenliğine geçmesinden 30-40 yıl sonraya, 1. Dünya Savaşı yıllarına rastlar.

Çok eski tarihlerden beri işlendiği için rezervleri bir hayli azalmış bir kaç maden yatağı ile ve çok büyük önemi olmayan ekilebilir toprakları ile ve genel olarak dağlık yapısı ile Kıbrıs, emperyalizm için yeraltı ve yerüstü servetleri yağma edilecek bir ülkeden çok, askeri stratejik önemiyle dikkat çekiyordu.

Uluslararası tekelci sermayenin ve onun yerli işbirlikçileri tarafından oynanmakta olan oyunlar karşısında, Kıbrıs emekçi halkı da boş durmayıp örgütlenme yollarına gitmiş ve Kıbrıs'ın kurtuluşu için çok yönlü mücadeleye girişmiştir.

Gün geçtikçe, bilinçlenen Kıbrıs emekçi halkı daha 1920 yıllarından itibaren devrimci örgütlenmesini gerçekleştirmeye başlamış ve 1930 yıllarında devrimci sendikaların kurulması, Türk ve Rum işçilerini bu sendikalar etrafında birleştirerek mücadelenin birlikteliğini ve etkisini daha da güçlendirmiştir.

İkinci Dünya Savaşından sonra sendikal örgütlenme çalışmaları hızlanmıştır. Devrimci Sendikalar PEO (Tüm Kıbrıslılar İşçi Federasyonu) çerçevesinde toplanmaya başlamıştır. PEO kısa sürede Rum işçilerinin % 60'ını ve Türk işçilerinin de bir kısmını bünyesinde toplamayı başarmış, üye sayısını 40000'e çıkarmıştır.

Türk işçilerinin Rum işçilerle beraber çalıştıkları bu dönemde, Türk işçilerin bir bölümü de bu sendikalar etrafında örgütlenmişlerdir. 1955'lere kadar Türklerle Rumlar arasında herhangi bir anlaşamamazlık söz konusu değil-

di.

Kıbrıs emekçi halkının örgütlü bir şekilde mücadelesinin hızla gelişmesi emperyalist çevreleri tedirgin ediyordu. Bu gelişmeyi baltalamak ve sindirmek için türlü yollar arıyorlardı. Bundan böyle de İngiliz emperyalizminin böl ve yönet politikası kendini iyice belli edecekti.

Emperyalizmin böl ve yönet politikasının ilk ürünleri kendisini göstermeye başlamış ve 1955 yılında CIA tarafından şovenist, faşist bir örgüt olan ve daha sonra EOKA ismini alacak olan EMAK (Kıbrıs Ulusal Kurtuluş Cephesi) kuruldu.

Anti-emperyalist bir mücadele vereceğini açıklayan bu örgüt, özünde Kıbrısta gelişen demokratik mücadeleyi baltalamak ve terörize etmek amacını güdüyordu.

EOKA'nın bütün demokratik güçlerden kopuk olarak anti-emperyalist maskesi takması ve başına CIA ajanı olduğu bilinen Grivas gibi faşist birisinin getirilmesi bu örgütün gerçek yüzünü ortaya çıkarmıştır.

Faşist rumlarca kurulan EOKA örgütüne paralel olarak, Türklerin bir kısmı da İngilizlerin tavsiyesi ve Türkiye'nin yardımı ile VOLKAN adlı terör örgütünü kurarlar.

Bunun arkasından İngilizler, Rum gerillalara karşı bahanesiyle Türkleri komando ve polis örgütlerinde toplayarak Türklerle, Rumların arasını açma yolunu tutmuştur. Bunda da başarılı olmuşlardır. Yoksul emekçileri yüksek ücret ödemek suretiyle komando kamplarına alıyor ve böylece iki toplum arasında kin ve nefret duygularını oluşturuyordu.

Rumların EOKA örgütüne karşı

kurulan VOLKAN sonradan ismi değiştirilerek Türk Mukavemet Teşkilâtı (TMT) olarak, Denктаş'ın da başlarında bulunduğu bir örgüt olmuştur.

EOKA'nın başında bulunan Grivas'ın ve TMT'nin başlarından biri olan Denктаş'ın Kıbrıs'ın gerçeklerinden uzak fikirler peşinde koşmaları, emperyalizmin Kıbrıs'daki toplumlara ayırmasına hizmet ediyordu. CIA ve İngiliz gizli istihbarat servisleri bu doğrultuda büyük çaba ve para harcıyorlardı.

Denктаş'ın o yıllarda İngilizler tarafından, İngiliz Başsavcılığı yardımıyla getirilmesi, İngilizlerle olan ilişkisini de pekiştirmişti.

Denктаş 1966 yılında yayınladığı bir kitapta bunu kendi kalemyle kanıtlamıştır. Kitapta; «Biz statükonun muhafazası dedik; davamıza ve İngilizlerin gün gelir adayı terkdebileceklerine inanmak istemedik. Değişen dünyadan bihaber körü körüne bir İngiliz dostluğu güttük. İngilizler güvenmesin diye Türk hariciyesi «Bizim Kıbrıs Davası diye bir davamız yoktur» demiştir.» dedi. (12'ye 5 kала Kıbrıs R.R. Denктаş Ankara 1966)

1958 yılında EOKA ile İngilizler arasında ateşkes ilân edildi. Bundan sonra da EOKA, hareketlerini Kıbrıs'la ilericiler, devrimci Rumlara ve Türklere yöneltmeye devam etti. EOKA'cı gerillalar, Grivas'ın başkanlığında ilericilerin bulunduğu köylere baskınlar yapıyorlar, evleri yakıp yıkıyorlar ve devrimcileri öldürüyorlardı.

Türkler arasında ise TMT'de EOKA'dan aşağı kalmıyor, aynı şekilde devrimci Türklere karşı terör hareketlerine girişiyordu.

İngiliz emperyalizminin böl ve yönet politikası bu şekilde devam ederken, demokratik haklarını elde etmek için ve Kıbrıs'ın Kıbrıslılara devri için emekçi sınıf mücadelesini sürdürüyor. Emekçi halkın örgütlü mücadelesi karşısında bir adım gerilemek zorunda kalan İngiliz emperyalizmi, Kıbrıs'ın sözde bağımsızlığını getirecek olan 1960 Kıbrıs Cumhuriyeti'nin ilânına karşı çıkar göründü. Aslında 1960 Anayasası emperyalizmin Türk ve Rum toplumlarına dayattığı ve emperyalist güçlerin çıkarlarına cevap veren, onlara yeni ayrıcalıkları meşrulaştıran bir

düzenlemeydi.

Nitekim Cumhuriyetin ilânı ile Anayasa'da İngiltere'ye geniş haklar tanındı. Kıbrıs'ın garantörlüğü yanında 99 mil² lik gibi geniş bir alan İngilizlere verildi. Böylece Böylece İngiltere, Kıbrıs'ta iki büyük üs ile birçok eğitim sahaları ve dinlenme merkezlerine sahip oldu. Diğer yandan iki NATO ülkesi olan Türkiye ve Yunanistan da garantörlük hakkı verildi. **Böylece üç NATO ülkesi Kıbrıs'ta asker bulundurabilecek ve istedikleri zaman Kıbrıs'ın içişlerine karışabileceklerdi.**

Kıbrıs'ın bağımsızlık politikasının gelişmesi ve adadaki emekçi halkın güçlenmesi, başta ABD olmak üzere emperyalist çevreleri tedirgin ediyordu. Bu da emperyalizmin ve yerli işbirlikçilerinin toplumların ilerici kesimlerine daha yoğun baskılar getirmesini kaçınılmaz kılıyordu. Bu yoğun baskılar altında gelişmekte olan demokrasi mücadelesi, Türkler arasında da meyvesini veriyordu.

Bu dönemde, bağımsızlıktan ve barıştan yana, yurtsever güçlerin desteğiyle iki ilerici avukat Lefkoşe'de «Cumhuriyet» adlı haftalık bir gazete çıkarıyorlardı. Cumhuriyet gazetesinin çıkışı halkın demokrasi mücadelesine büyük katkıda bulunmuştu. Aynı zamanda bu gazete Türk toplumu içerisinde yapılan haksızlıkları, anti-demokratik uygulamaları ve savaş çığırkanlığı yapmak isteyenleri halk önünde teşhir ediyordu. Bundan gocunan burjuvazi ve onun faşist silahlı örgütü TMT, ilericiler üzerindeki baskılarını yoğunlaştırdı. 23 Nisan 1962 yılında Ayhan Hikmet ve Muzaffer Gürkan isimli iki ilerici avukat maskeli kişilerce öldürüldüler. Cumhuriyet gazetesinin basıdı, matbaa tahrip edildi ve gazeteler yakıldı.

İşbirlikçi Türk burjuvazisinin ve savunucusu faşist örgütü TMT'nin baskı ve terör hareketleri bunlarla kalmadı, halkın en doğal ve yasal hakkı olan, seçme ve seçilme hakları da ellerinden alındı.

İlk kez 1960 yılında yapılan seçimlerde hiç kimseye seçilme hakkı tanınmamış ve Dr. Küçük tek aday olarak halka zorla seçtirilmiştir.

Emperyalizmin Kıbrıs'taki toplumları ayırma politikası devam

ederken, 1963 yılında vukubulan olaylarda, Türk ve Rumlar bir kez daha karşı karşıya getiriliyordu. Önceleri burjuvazi 1963 olaylarının adı bir sokak kavgası olduğunu halka empoze etmeye çalışmıştır. Fakat kısa bir süre sonra, 1963 olayları ile Türk ve Rumlar arasında konan barikatların kalkmasıyla Türklerle, Rumlar yeniden kaynaşmışlar ve bir arada yaşayabileceklerini kanıtlamışlardır.

Türk emekçilerle Rum emekçilerin yeniden beraberce çalışmaları ve ortak sendikal mücadeleye başlamaları emperyalistleri bir kez daha tedirgin etmişti. Bu kaynaşmayı yeniden bölmek için ilericilere yeni terör hareketleri uygulandı. Eskiden beri süregelen bu baskılara en iyi örnek, uzun yıllar sendikal çalışmalar yapmış ve Kıbrıs emekçilerinin sevgisini kazanmış, Türk ve Rumların bir arada yaşayabileceğini savunan DERVİŞ ALİ KAVAZOĞLU kiralık katillerce 1965 yılında öldürtüldü. Burjuvazi onu halka «Vatan haini» olarak tanıtmaya çalıştıysa da başaramadı.

KAVAZOĞLU, Kıbrıs'ın bağımsızlığı için mücadele veren bir yurtseverdi.

Terör hareketleri Kavazoğlu yanında bir çok sendikacılara ve emekçilere de yöneltilmişti.

Daha eskilere dönersek, tedhişçiliğin 1958-1959 yıllarında, Rum emekçileri ile beraber aynı sendikalarda mücadele veren Türk emekçilerine karşı uygulandığını görüyoruz. Devrimci sendikalara bağlı Türk emekçilere, istifaları ve bu istifaların gazetelerde açık isimler belirtilerek yapılması için Türk burjuvazisince ve TMT yoluyla baskı ve tehditler yapılmıştır.

Böylece yüzlerce Türk emekçisi, can güvenliği için bu sendikalarından istifa ediyorlar, ya Kıbrıs Türk sarı sendikalarına girmek veyahut da Kıbrıs'ı terk etmek zorunda bırakılıyorlardı.

Türk bölgesinde faşizan baskıların bu denli devam ettiği sıralarda, Rum bölgesinde, gelişmekte olan halkın demokrasi mücadelesi karşısında, başta ABD olmak üzere emperyalist güçler ve Adadaki ortakları plânlarını ve baskılarını sürdürüyorlardı. Halkın demokratik mücadelesini sindirmek için türlü yollar deniyorlardı.

1968 yılı seçim sonuçlarının arkasından Enosis şiarlarının artık geçerli olmadığı açıklanması, sosyalist blok ve üçüncü dünya ülkeleri ile sıkı ilişkiler kurması ve onların desteğinin alınması emperyalistleri daha çok kuzduzlaştırıyordu.

Emperyalizm, birkaç kez Kıbrıs'ın yasal yönetiminin devrilmesi için girişimde bulunmuştur. Suis-kastlar tertiplenmiş, bu başarısız olunca başka yollar denenmiştir. Fakat bu oyunların da başarısızlıkla sonuçlanmasıyla, emperyalist-güçler bu kez de, 1967 yılında Kıbrıs'tan çıkarılan CIA ajanı Grivas yasa yönetime karşı tedhişçilik için kullandılar.

Türk toplumu içerisinde de baskı ve engellemeler devam ediyordu.

1968 yılında yapılan Cumhurbaşkanlığı yardımcılığı seçimlerinde, Dr. Küçük karşısına aday olarak çıkan M. Zeka'ya zorla adaylığını çektiler ve Dr. Küçük seçim yapılmadan görev başına getirildi.

Aynı şekilde 1970 seçimlerinde anti-demokratik bir tutum uygulanmış ve «Ulusal Dayanışma Programı» adı altında toplanan adayların seçilmesi için Kıbrıs Türk yönetimine halka baskı yapılmıştır.

1973 seçimlerinde, Dr. Küçük, Rauf Denktaş ve 1970 yılında kurulan Cumhuriyetçi Türk Partisi (CTP) başkanı Ahmet Mithat Berberoğlu olmak üzere üç aday vardı.

Dr. Küçük Ankara'nın baskısıyla adaylıktan çekilmek zorunda bırakılınca, Denktaş karşısında tek aday CTP başkanı Berberoğlu kalıyordu. Berberoğlu'nun adaylığını koyması TMT'yi ve Kıbrıs Türklerini istedikleri gibi yönetmek isteyenleri rahatsız etmişti.

«Kıbrıs Türklerinin yıllardır siyasi örgütlerden yoksun, gelişmemiş bir siyasi düzen içerisinde adeta bu kabile biçiminde sevk ve idare edilmesine artık müsaade edilemez, edilmemelidir» diyen CTP, kuruluşundan beri çeşitli baskı ve engellemelerle karşı karşıya bırakılıyordu.

Berberoğlu'nun adaylıkta kalma ısrarı, dikta heveslilerini bir kat daha hırçınlaştırıyordu. Bunun üzerine Berberoğlu'na daha sert ve yoğun baskı uygulanmaya başlandı. Bu insanlık dışı tavırlar ve teh-

ditler karşısında, daha büyük olaylara yer vermemek için, partinin (CTP) de aldığı kararla Berberoğlu adaylıktan çekildi.

Fakat CTP üzerinde burjuvazinin baskı, engelleme ve tutarsız iktidarları son bulmadı. Her türlü yolu deneyerek CTP'yi yıpratma kampanyasına girişmişlerdi.

CTP ise bütün bu baskılar karşısında ayakta kalmayı başarmıştı.

ABD Emperyalizmi, Kıbrıs'ta güçlenen bağımsızlık, demokrasi, toplumsal ilerleme ve sosyalizm mücadelesini önlemek arzusunda idi. Çünkü Kıbrıs emekçi halkının mücadelesi her geçen gün hızla güçleniyordu.

Dünya sosyalist güçlerinin desteğinde gelişmekte olan ulusal kurtuluş savaşları karşısında ABD, Orta Doğu'da geniş ve kesin bir saldırıya geçmişti. Kıbrıs'da bu saldırı alanı dışında kalamazdı. Faşist Yunan Cuntasını da kullanarak Kıbrıs'a devamlı asker ve silâh yığınağı yaptı. Arkasından da 15 Temmuz 1974 de kanlı Sampson darbesini gerçekleştirdi. Ve kiralık katil Sampson'la çetesini işbaşına getirdi.

15 Temmuz faşist Sampson darbesi ve gelişen olaylar peticesinde Kıbrıs ikiye bölündü.

Günümüzde Kıbrıs'ın Kuzey bölümünde kurulan Kıbrıs Türk Feder Devleti (KTFD) in de baskılar, CTP ve tüm emekçi halka ve onların sendikalarına karşı da yapılmaktadır. Emekçilerin ilerici sendikalar çevresinde toplanıp, demokratik haklarını almak için verdikleri mücadele engellenmek isteniyor ve türlü baskılara maruz kalıyorlar.

Emekçi kesime yapılan bu baskılar yanında, halkın kopmaz bir parçası olan ve onların demokratik mücadelesini savunan yüksek öğrenim ve orta öğrenim gençliğine de saldırılar yöneltiliyor.

Baskıların ve engellemelerin bu denli sürdüğü KTFD'inde, KTFD Anayasası da gerici bir zihniyetle halka zorla kabul ettirilerek, baskılar yasallaştırıldı. Anayasanın ardından, şimdi Kıbrıs'ın Türk kesimine faşist bir ceza yasası getirme çabaları sürdürülüyor.

KTFD Anayasasının burjuvazinin istediği şekilde oylanmasından sonra, yasaların alabildiğine kısıt-

ladığı özgürlükler halk tarafından kullanılıyor ve bunların genişletilmesi mücadelesi veriliyor.

Emperyalizmin Kıbrıs üzerindeki oyunları karşısında, anti-faşist ve anti-emperyalist ittifakin gerekliliği bir kez daha önem kazanıyor.

Kıbrıs'ta ilericilerin, yurtseverlerin ve devrimcilerin acil görevi Kıbrıs'ın gerçek bağımsızlığından yana olan, tüm Kıbrıs örgütlerinin oluşturacağı işçi sınıfının öncülüğündeki geniş bir ittifaktır.

Böyle bir ittifaka varabilmek için Türk tarafından bir gücbirliğin sağlanması zorunludur. Türk bölgesindeki, demokratik örgütlerin temel meselesi bu olmalıdır. Demokratik mevzilerin kazanılması için, egemen sınıfa, sömürücü, emekçi düşmanlarına karşı en somut mesele böyle bir gücbirliktir.

Türk bölgesindeki muhalefet partilerinin bu ortamda iktidar hırslarına kapılması demokratik güçlerin parçalanmasını ve sermayenin güçlenmesini sağlayacaktır.

İşçi sınıfının bilimi doğrultusunda ilerleyen işçi sınıfı hareketi geliştikçe her ülkede görülen küçük burjuva akımlar, Kıbrıs'ta da kendini göstermektedir. Kıbrıs gibi iki etnik toplumun yaşadığı bu ülkede emperyalizmin yarattığı parçalanmadan fırsat bulan bu ters ideolojiler, Rum toplumunun devrimcilerine ve işçi sınıfının örgütlü güçlerine güvensizlik yaratmak için «Hepsi Rumdur, onların sosyalistleri de Türk düşmanıdır, solcuları da Enosisçidir» gibi ırkçı ve şöven bir propagandayla, iki toplum arasında yaratılan düşmanca duyguları körüklemekte ve parçalanmayı kışkırtarak emperyalist güçlere hizmet etmektedirler.

İşçi sınıfı bilimini kendisine şiar edinmiş her Kıbrıs'lı ilerici, demokrat, devrimci, bu ters, bölücü ve şöven unsurlara karşı uyanık olmak zorundadırlar.

Tüm bu gelişmeler ışığında Kıbrıs sorununun adil çözümü için yapılacak tüm girişimler Kıbrıs'ın bağımsızlığı, toprak bütünlüğü, tarafsızlığı, barış ve her iki toplumun karşılıklı çıkarlarına saygı temeline dayanmak zorundadır, Kıbrıs'ın Türk ve Rum toplumlarının barış ve demokratik bir düzen içinde bir arada yaşamaları ancak bu şekilde sağlanabilir.

**uluslararası
örgütler**

DÜNYA BARIŞ KONSEYİ

«Emperyalizm nerede saldırıya geçtiyse, halkların egemenlik ve bağımsızlığı nerede tehlikeye düştüyse, faşizm ve gericilik nerede yeniden başkaldırdıysa DBK ve ona bağlı ulusal örgütler her zaman orada uluslararası dayanışmayı kurarak emperyalizme, faşizme karşı barıştan yana güçlerin ön saflarında yer almışlardır.»

Dünya Barış Konseyi (DBK), 1950 Kasımında toplanan II. Dünya Barış Kongresinde, «**Tüm halkların yaşama koşullarına uygun düşen sürekli bir barışın sağlanması**» amacıyla kurulmuştur. Kongrede bir araya gelen barış taraftarları, bir çok ülkede barışı savunmak için kurulan örgüt ve komitelerin uygun bir alanda birleşmeleri, bunun için de sürekli uluslararası bir organın kurulması gerektiğine karar verdiler. Bu kongreye 81 ülkeden 2065 delege katılmıştır.

DBK'nin kurulması, insanlığın Üçüncü Dünya Savaşını önleme savaşımında önemli bir başarı olarak kabul edilmektedir. 1950 yılında, atom silâhının yasaklanmasını isteyen Stokholm Çağırısı, 500 milyon barış taraftarınca imzalanmış ve bütün dünya tarafından benimsenmiştir.

Dünya Barış Konseyi'nin başlıca çalışmaları; nükleer bir dünya savaşını önlenmesi, istilâ ve silâhlanma yarışıyla mücadele ederek nükleer silâhların yasaklanması, genel ve tam bir silâhsızlanmanın sağlanması amacına yöneliktir. Öte yandan DBK, farklı sosyal düzenlere sahip ülkelerin barış içinde yanyana yaşaması, devletler arası uzlaşmazlıkların anlaşmalar yoluyla çözülmesi, tüm sömürgelerin bağımsızlığı, özgürlüklerine kavuşan ülkelerin ulusal egemenliklerinin pekiştirilmesi, bağımsız ülkelerin iç işlerine karışılmaması gibi konularda etkin bir çaba sürdür-

mektedir.

Barışı koruma eylemleri hakkında bilgi toplayıp ülkeler arasında işbirliği örgütleyen ve barış hareketini dünya kapsamında destekleyerek yaygınlaştıran Dünya Barış Konseyi, barışı tehlikeye sokan eylemleri açığa çıkararak, savaş kundakçılarına ve yordakçılarına karşı barış güçlerini seferber edip eylemlerini birleştirerek, savaş kurbanlarına yardım ederek, barışın korunması için propaganda yaparak savaşı, baskısız, sömürsüz yeni bir dünyanın kurulması savaşımına katkıda bulunmaktadır.

Yeni bir dünya savaşının çıkmasını önlemek için kampanyalar, dünya barış konferansları, bölgesel konferanslar, barıştan yana dünya kamuoyu oluşturmak için toplantılar gibi çalışma yöntemlerine başvuran DBK, barış, demokrasi, özgürlük ve toplumsal ilerleme mücadelesini güçlendirmektedir.

DÜNYA BARIŞ KONSEYİ'NİN ÖRGÜTSEL YAPISI

Dünya Barış Konseyi'nin en üst organı, Dünya Barış Kongresidir. Oturum, başkanlık ve sekreterlikten oluşan yönetim organlarına sahiptir. En az iki yılda bir yapılan oturumlardan başka, kongre aralarında çalışmaları yöneten 45 kişiden oluşan bir başkanlık divanı seçilir. Başkanlık yılda iki kere ve ayrıca olağanüstü durumlarda toplanır. Dünya Barış Konseyi'nin yü-

rütme organı sekreterliktir.

Genel Sekreterlik görevini Hindistan'dan Romesh Candra, Koordinasyon Başkanlığını Belçika'dan Isabella Blume'un yaptığı Dünya Barış Konseyi'nin uluslararası örgütlerle ilişkileri Viyana'da bulunan Dünya Barış Enstitüsü tarafından yürütülmektedir. Ayrıca yayın yapmakla görevli olan bu enstitü, her ay İngilizce, Almanca, Fransızca ve İspanyolca olarak bir haberleşme bülteni yayınlamaktadır.

Dünya Barış Konseyi, dünyanın bir çok ülkesindeki ulusal barış örgütlerine ve dünya barış hareketiyle örgütsel bağları bulunmayan ancak barıştan yana olan çeşitli uluslararası ve ulusal örgütlere dayanır. Bu yapı içindeki DBK'nin çalışmaları, siyasi görüş ve inançları ne olursa olsun en geniş halk kesimlerinin barış hareketine kazanılmasına katkıda bulunmaktadır.

DÜNYA BARIŞ KONSEYİ'NİN TARİHSEL GELİŞİMİ

Örgütlü barış hareketi Polonya, Fransız ve Sovyet aydınlarının girişimiyle 1948 yılında Polonya'da toplanan «Uluslararası Kafa Emekçileri Kongresi»nde başlatılmıştır. Bu kongrede barışın korunması için sürekli çalışan bir komite oluşturulmuştur. 1949 Şubatında bu komite, Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu ve 17 ülkeden bir dizi iyi niyetli demokratik örgüt ve kişileri «Bütün ülke-

lerdeki barış güçlerini harekete geçirmek» amacıyla bir Dünya Barış Konferansı toplanmasına çağırıldı. Bunun üzerine I. Dünya Barış Konferansı 1949 Nisanında Paris ve Prag'da toplandı. Barış hareketini örgütsel ve düşünce alanında dünya kapsamında bir araya getirmeyi başaran kongre kongrelerarası barış hareketinin yönetilmesi için bir yönetim organı olarak Dünya Barış Komitesi'ni seçti. 1950 Kasımında Varşova'da toplanan II. Dünya Barış Kongresi'nde Dünya Barış Komitesi'nin, «Dünya Barış Konseyi»ne dönüştürülmesi kararı alındı. Bu kararla birlikte ilk başta Dünya Barış Konseyi'ne 64 ülkeden 226 temsilci seçildi. Böylece DBK, dünya barış hareketi içindeki çeşitli barış güçlerinin eylemlerini birbirine bağlı olarak geliştirmek amacıyla kurulan uluslararası temsili organ olarak çalışmaya başladı.

Emperyalizm nerede saldırıya geçtiyse, halkların egemenlik ve bağımsızlığı nerede tehlikeye düştüyse, faşizm ve gericilik nerede yeniden başkaldırıysa DBK ve ona bağlı ulusal örgütler her zaman orada uluslararası dayanışmayı kurarak emperyalizme, faşizme karşı barıştan yana güçlerin ön safalarında yer almışlardır. Cezayir, Angola, Bangladeş, Vietnam, Gine-Bisau, Yunanistan, Zimbabve, Hindistan, İspanya, Kamboç, Kıbrıs, Kore, Küba, Laos, Mozambik, Namibiya gibi ülkelerin savaştan halklarının yanı sıra, Portekiz, Güney Afrika, Şili ve Filistin Arap halkıyla bunun gibi bir çok ülke halklarıyla DBK'nin kurduğu dayanışma, barış savaşımındaki başarıların somut belgeleridir.

«Barışı savunma sadece hükümetlerin ve diplomatların görevi değil, aynı zamanda her insanın sorunudur» ilkesinden hareket eden DBK'nin eylemlerinin en önemlilerinden biri 1950 deki **Stokholm Barış Çağrısı**'dır. Bir bildiriyle açılan imza kampanyasında bütün insanlar, «Atom silâhlarına karşı mücadeleye ve ilk olarak atom silâhını kullanan hükümeti savaş suçlusunu ilân etmeye» çağırılıyordu. Altı ay içinde bu bildiriyi 500 milyon insan imzalamıştır.

Helsinki'de 33 Avrupa devleti, Kanada ve ABD yöneticilerinin yaptıkları tarihsel toplantı ve imzala-

dıkları «Sonuç Belgesi» ile uluslararası gerginliğin azalması yolunda atılan ileri adım, sosyalist ülkelerin barışsever politikalarının bir ürünü olarak gerçekleşirken, **Avrupa Ortak Güvenlik ve İşbirliği Konferansı** adıyla yapılan bu toplantı için gereken kamuoyunun oluşturulmasında DBK ve DBK'nin ilişkide olduğu Avrupa ulusal örgütlerinin eylemi çok önemli bir rol oynamıştır. Bugün Avrupa barışı koruma komitelerinin Helsinki Konferansında varılan anlaşmaları ve ilkeleri hayata geçirmek için giriştikleri eylemlere DBK etkin bir biçimde katılmaktadır.

Ancak Helsinki Konferansının başarısını engellemeye çalışan «soğuk savaş» taraftarları başarısızlığa uğrayınca şimdi de konferansın sonuçlarını etkisizleştirme çabalarına girişmişlerdir. Fakat günümüzdeki uluslararası koşullar

DBK'nin kurulduğu yıllardaki durumdaki çok farklıdır. Dünya barışından yana olan güçler, emperyalizme, faşizme ve gericiliğe ezici darbeler indirmişlerdir. Artık uluslararası gerginliğin azaltılması, barış mücadelesinde başarılı ve güçlü savaşımaların verildiği bir dönem yaşanmaktadır. Bir nükleer dünya savaşı tehlikesine karşı Sosyalist sistemin güçlü varlığı büyük bir güvence oluşturmaktadır.

Bu yeni aşamada DBK'nin bütün girişim ve eylemleri gerginliğin azaltılması sürecine kalıcılık kazandırmaya yönelmiştir. Bu nedenle 1976 yılı DBK Genel Sekreteri tarafından, «silâhlanma yarışına son verme, politik yumuşamayı askersel yumuşamayla bütünleşme yılı» olarak ilân edilmiştir.

1975 yılında 25. yıldönümü kutlanan Dünya Barış Konseyi, bu sü-

re içinde önemli değişikliklere uğramıştır. DBK Genel Sekreteri tarafından belirtilen bu değişiklikler özetle şöyledir:

Sayıca çok büyüyen DBK, bugün 125'den fazla ülkenin ve bir çok uluslararası örgütün temsilcileri ile milyonlarca üyesinden oluşuyor. DBK'nin politik yelpazesi genişlemiş, üyeleri arasında bir çok ülkenin iktidar ve muhalefet partilerinin tanınmış eylem adamları yer almıştır. Eskiden bir çok üye bireysel olarak çalışırken, şimdi ulusal ve uluslararası örgütlerin temsilcileri olarak güven ve saygı görüyorlar.

DBK, Birleşmiş Milletler Teşkilâtı'nın konu edindiği bir çok sorunla birlikte insanlığın bütün sorunlarını çalışma kapsamına alıyor. Barışın korunması ve barışın kurulması yolunda eylem alanını yıldan yıla genişletiyor. **Bugün Dünya Barış Konseyi bütün kıtaları kapsayan gerçek bir dünya örgütü durumuna gelmiş bulunuyor.**

DBK, 25. yıldönümünü kutlarken yeni bir «Stokholm Çağrısı»nda bulundu. Silâhlanma yarışına son verilmesi amacıyla girilen dünya ölçüsündeki bu savaşımın belgileri şunlardır: «Yumuşamanın kalıcı olabilmesi için silâhlanma yarışı durdurulmalıdır! Yeni uluslararası ekonomik düzenin bir önce yaratılabilmesi için, silâhlanma yarışı durdurulmalıdır! Barışın korunması ve yeni dünyanın kurulabilmesi için silâhlanma yarışı durdurulmalıdır!»

Bugün 1975 Stokholm Çağrısı, bir çok ülkenin tanınmış ilerici kişileri, barış hareketi, partiler, toplumsal demokratik örgütler, sendikalar, gençlik ve öğrenci örgütleri, kadın örgütleri, kadın hareketi önder ve yöneticileri tarafından imzalanmış bulunuyor.

Ülkemizde de, emperyalizme, faşizme ve gericiğe karşı bütün demokratik örgütlerin, bütün yurtsever demokrasiden yana güçlerin, savaşımsız, baskısız, sömürsüz yeni bir dünya için mücadele edenlerin bu yeni Stokholm çağrısını gerçekleştirmek, hayata geçirmek için etkin bir çabaya girişmesi kaçınılmaz bir gerektir.

Dünya Barış Konseyi üyesi Türkiye Barış ve Özgürlük Komitesi TBÖK (Avrupa) bu uğurda ciddi uğraşlar vermektedir.

DÜNYA BARIŞ KONSEYİ STOCKHOLM ÇAĞRISI

Barış ve yumuşama yolunda kazanılan zaferler yeni bir uluslararası ortam, halklar arasında yeni umutlar, yeni bir güvence, yeni bir iyimserlik yaratmıştır.

Barış savunulabilir. Barış içinde bir dünya kurulabilir.

Barış güçlerinin birliği, saldırganlık, sömürü ve baskının, sağlık ve yoksulluğun sonsuza dek ortadan kalkacağı yeni bir dünya yolunda halâ varolan engelleri aşacak güçtedir.

Yumuşama sürecinin geri dönülmez hale getirilmesinde başlıca engel silâhlanma yarışıdır.

Silâhlanma yarışı yeryüzünü hala nükleer bir savaşla tehdit etmektedir. Yumuşama bu tehlikeyi geçirmemiştir. Silâhlanma yarışı ise nükleer tehditi canlı tutmakta ve yumuşamayı da tehlikeye düşürmektedir.

Silâhlanma yarışı, yeryüzünün pek çok ülkesinde, sürekli artan hayat pahalılığı, enflasyon ve ekonomik bunalımla karşı karşıya bulunan geniş halk yığınlarının sırtına ağır bir yükür. Bu yarış, halkların zenginlik ve kaynaklarının büyük bir kısmına sahip çıkmaktadır.

Yumuşama, yeni bir ekonomik düzen için, halkların kendi toprakları üstünde hak sahibi olabilmeleri için verilen mücadelede elde edilecek zaferler yeni ufuklar sağlamıştır. Yumuşama, tekellerin ve çok uluslu şirketlerin yağmasını sona erdirmeye savaşımı için bir silâhtır.

Silâhlanma yarışı, emperyalistlerin elindeki silâh depoları, saldırgan, militarist ve faşist güçleri, ırkçılığı ve sömürgeciliği kışkırtmakta ve teşvik etmektedir. Yumuşama, bütün ülkelerin ulusal bağımsızlık, adalet ve toplumsal ilerleme çabalarına güç kazandıracak hayati bir faktördür.

Yumuşama, günümüzün en acil sorunlarının çözümlenmesi, sıcak savaş ve gerilim alanlarının yok edilmesi için yeni olanaklar yaratmaktadır. Silâhlanma yarışının sona ermesi, insanlığın hedefine, tüm nükleer ve diğer yığınsal yok edici güce sahip silâhların yasaklanmasına, genel ve tam bir silâhsızlanmaya, silâhtan arınmış bir dünyaya giden yolu açacaktır.

Dünya kamuoyu bugün her zamankinden daha büyük sorumluluklara ve güce sahiptir. Dünyadaki gelişmeleri silâh tüccarlarının, soğuk savaş kışkırtıcılarının, insanlığın düşmanlarının aleyhine çevirebilir.

Dünya Barış Konseyi, insanlığın ilerlemesi için çaba harcayan bütün hükümetleri ve parlâmentoları bütün barış ve diğer hareketleri, siyasi partileri, sendikaları, kadın ve gençlik örgütlerini, dini, toplumsal ve kültürel kuruluşları, silâhlanma yarışına karşı, dünya çapında büyük, yeni bir saldırıda ele vermeye çağırır.

Yumuşamayı geri dönülmez yapabilmek için

**SİLÂHLANMA YARIŞINI
DURDURUN**

Yeni bir uluslararası ekonomik düzene hızla ilerleyebilmek için

**SİLÂHLANMA YARIŞINI
DURDURUN**

Barışı savunmak ve yeni bir dünya kurmak için

**SİLÂHLANMA YARIŞINI
DURDURUN**

Tüm nükleer ve yığınsal imha silâhlarını yasaklatmak için

ELELE

Genel ve tam bir silâhsızlanma için

ELELE

Birleşmiş Milletler Dünya Silâhsızlanma Konferansının en kısa zamanda toplanmasını sağlamak için

ELELE

İşgalci MC'nin işgal altındaki TRT'si

Televizyon ve sonra radyo çağımızın en etkin kitle haberleşme aracıdır. Özellikle hem göze, hem de kulağa seslenen televizyonun daha geniş kitleleri etki alanı içine almakta ve onların toplumsal davranışlarını etkilemektedir. Bu açıdan televizyonun eğitsel ve propaganda önemi gittikçe artmaktadır.

Sinema, tiyatro gibi televizyon ve radyo da somut bir toplumsal gereksinimin zorlamasıyla doğmuş ve giderek bu gereksinimi yönlendirecek bir güce ulaşmıştır. Yazılı kitle haberleşme araçları (gazete, dergi...) gibi radyo ve televizyonda bölgede, ülkede ve dünyada meydana gelen toplumsal, siyasal, kültürel ve askerî olaylar, haberleri öğrenme, bunlar üzerine bilgili olma gereksinimine verilmiş bir yanıttır. Bir ölçüde, sözlü ve yazılı kitle haberleşme araçlarının değişik bölgelerden, ülke ve kıtalardan insanlar arasında sürekli ilişkiyi sağlama gibi önemli bir işlevi vardır. Radyo ve özellikle televizyonu örneğin günlük gazetelerden ayıran temel özelliği haberleşmede en canlı ve süratli, en dolaysız ve en taze araç olmalarıdır.

Ancak, tüm üst yapı kurumları gibi televizyon ve radyo kurumu da toplumsal, ekonomik ve siyasal yapıdan bağımsız değildir. Bu kurumun, ekonomik, mali ve siyasal iktidara egemen olan toplumsal sınıfın çıkarlarına, kurduğu düzene ve kendi dünya görüşüne (ideolojisine) ters yayın yapması düşünülemez. Daha açıkçası, örneğin bir kapitalist ülkede radyo ve televizyonun burjuvazinin aleyhine,

işçi sınıfının siyaseti doğrultusunda yayın yapmasını beklemek veya beklenebileceğini savunmak ya biraz fazla iyimserlik, ya da saptırmaca olur. Her egemen sınıf elbette bu etkin haberleşme araçlarını, kendi toplumsal sisteminin propagandasını yapmak ve kitleleri bu yönde etkilemek için kullanmaya çalışacaktır. Bu sınıfsal bir tavır ve gerçekliktir.

Ancak, bir avuç azınlığın büyük bir üretici çoğunluk üzerinde egemenlik kurduğu kapitalist ülkelerde burjuvazi radyo ve televizyonu kendi çıkarları doğrultusunda kullanmak için baskıcı ve zorlayıcı önlemler almak zorundadır ve almaktadır. Ekonomik çıkarları burjuvazinin kâr hırsıyla açıkça çatışan işçi sınıfının burjuvaziden bağımsız ve ona karşı olan bir dünya görüşü ve uğrunda mücadele ettiği başka bir toplumsal düzen, sosyalizm, vardır. Bu nedenle, kitle haberleşme araçlarının çoğunluğunun, yani tüm emekçi halkın çıkarları, özelemleri ve dünya görüşü doğrultusunda yayın yapmasını ister.

Sınıflar mücadelesinin bir parçası olan bu istem, somut mücadele düzeyinde, örneğin Türkiye'de TRT'nin, Fransa'da ORTF'nin «demokratikleştirilmesi» şeklinde yansımaktadır. Bu «demokratikleşme»nin somut amacı, işçi sınıfı ve emekçi katmanların ilerici örgütlerine ifade özgürlüğü ve daha çok söz hakkı verilmesi, bu kurumların göreceli de olsa «özerkliği»nin sağlanması, iktidarların denetiminden kurtulmasıdır.

İşte burjuvazi, bu yönde gelişen

mücadeleyi kırmak ve radyo-televizyon üzerindeki denetimini sağlamlaştırmak üzere aldığı önlemlerle, esasta eşit ve adil ifade özgürlüğünü kısıtlamış olmaktadır.

Günümüz dünyasında kapitalist sistem ve güçler derin ve genel bir buhran içinde gerilerken, anti-emperyalist güçler yeni zaferler elde ederek, daha ileri mevzilere yerleşmektedirler. Her ülkede siyasal güçler dengesi emekçi halk ve ilerici güçler lehine değişmektedir. Bu durum, her ülkede burjuva iktidarların karşısına ilerici, demokratik ve barışçı iktidarlar alternatifini gündeme getirmektedir.

Kendi sınıf iktidarını korumak ve pekiştirmek amacıyla sıkışan egemen burjuvazinin kullandığı iki yöntem vardır. Birincisi, elindeki baskı olanaklarını daha açıkça seferber ederek, demokratik, sendikal ve siyasal hak ve özgürlükleri kırmaktır. İkincisi de, daralmakta olan kitle tabanını korumak ve genişletmek üzere kitleleri denetlemede ve yönlendirmede en etkin araçların kullanımındaki sınırlı dengeli apaçık bir şekilde kendi lehine bozmaktadır. Bir başka deyişle, örneğin radyo ve televizyonda daha önceleri toplumsal muhalefetin örgütlü güçlerine tanıyan sınırlı söz hakkını ve ifade özgürlüğünü kırmakta, giderek ortadan kaldırmaktadır. Bu sınıflarası mücadelenin keskinleşmesinin doğal sonuçlarındandır.

Hele Türkiye gibi ekonomisi emperyalist tekellere bağımlı geri kapitalist ülkelerde buhran sınıflarası çelişkileri ve mücadeleyi daha da keskinleştirmektedir. Bu nedenle, zaten batılı toplumlarda ol-

duğu gibi klâsik burjuva demokrasisini bile tam anlamıyla tanınamış olan Türkiye'de burjuvazi, geleneksel baskıcı tutumunu derin buhran dönemlerinde iyice sertleştirmekte ve olağanüstü «düzenlemeler»e geçmekten çekinmemektedir. TRT karşısında dört başlı MC iktidarının tutumu bu Türkiye gerçeğinin açık ve somut göstergesidir.

TRT, 1961 Anayasasına göre özerk ve Anayasal bir kurumdur. Ancak, tekelci sermayenin dolaysız saldırı dönemi olan 12 Mart döneminde TRT'nin bu özerkliğine son verilmiştir. 1973 seçimlerinden sonra demokrasi ve özgürlük güçleri lehine değişen siyasal güçler dengesinin gerektiği gibi değerlendirilmesi burjuvazinin saldırısıyla birleşince TRT'nin kısa süren ilerici niteliğine son verilerek MC-TRT olgusu ortaya çıkmıştır. Günümüzde TRT, küçüklü, büyüklü tüm gerici ve faşist kuruluşların, esasta da tekelci sermayenin emrindeki MC iktidarının açık sözcülüğünü yapan, tüm kültürel ve insancıl değerleri karalayan, ırkçılık, militarizm, şövenizm, savacılık ve şiddet propagandası yapan, emekçi halkı bu gerici ve faşist görüşler etrafında şartlandırmaya çalışan yasa dışı bir kurum haline getirilmiştir.

Televizyon Türkiye'de 8 Ocak 1968'de kurulmuştur. Yaygınlığına paralel bir şekilde, etkinliği de durmadan artmış ve artmaktadır. 1975'de günlük gazeteler 2,5-3 milyonluk toplam satışla dolaylı yoldan 12-15 milyon kişiye seslenirken, Televizyon yayın alanına giren nüfus 8 yıl içinde 20 milyonu bulmuştur. Büyük bir çoğunluğu sinema ve tiyatroya gitme olanağı veya kitap okuma alışkanlığı olmayan bu milyonlar, böylece Televizyon'da gösterilen gerici programları izlemek zorunda bırakılmışlardır. Haberlerde sürat, dolaysız iletim ve canlılık; görüntüler, oturduğu yerden ve hiç bir toplumsal girişimde bulunmadan izleme olanağı Televizyona olan eğilimi arttıran esas somut etkenlerdir.

1975 yılında haftada 41 saat 17 dakikalık Televizyon yayınının, 3 saat 55 dakikası sinemaya ve toplam % 35,6'sı belgesel, çizgi, dizi ve sinema filmlerine ayrılmıştır.

Dizi filmlerinin % 93'ü adına «hür» denen kapitalist dünyadan gelen düzen doğrultusundaki filmlerdir. Örneğin : «Doludizgin», «Sihirbaz», «Tatlı Sert», «Tatlı Cadı», «Görevimiz Tehlike», «İnsan Avcısı».....

Bu somut olgu, «ulusal kültür» den söz edenlerin nasıl kültür emperyalizminin milyonlarca insanımız üzerindeki etkisini yaygınlaştırmaya çalıştığına açık kanıttır. Bu gibi toplumsal içeriğinden boşaltılmış ve kapitalist düzenin en adice övgüsünü yapan programlar esasta, emekçi kitlelerin içinde bulunduğu ekonomik ve toplumsal sorunların nedenlerini gizlemeye ve bu düzenin devamı için kitleleri şartlamaya yöneliktir.

Bu arada, burjuva iktidarlarının denetiminde Televizyon özel sektöre yeni yüksek tatlı bir kâr kaynağı alanı oluşmuştur. Televizyonun kurulmasıyla sadece televizyon alıcısı talebi 3 milyar liralık yeni bir pazar yaratmıştır.

Alıcı montajı yapan 10 işyerinde 25 bin kişi, TRT Televizyon Dalres'i'nde 870'i kadrolu, 120'si sözleşmeli olmak üzere toplam 990 kişi çalışmaktadır.

Bu aynı zamanda yeni bir iş alanının açıldığını da göstermektedir. Diğer yandan, Televizyonun kurulması, TV reklâm filmi yapıcılığı, seslendirme, alıcı onarımcılığı gibi destek işleri de yaratmıştır.

● **TRT TEKELCİ SERMAYENİN EMRİNDEKİ MC İKTİDARI DOĞRULTUSUNDA MİLİTARİZM, ŞOVENİZM, SAVACILIK VE ŞİDDET PROPAGANDASI YAPAN, EMEKÇİ HALKI BU GÖRÜŞLER ETRAFINDA ŞARTLANDIRMAYA ÇALIŞAN BİR KURUM DURUMUNA GETİRİLMİŞTİR.**

Ancak, böylesine büyük, geniş ve etkin bir haberleşme ve eğitim olanağı, MC iktidarının elinde emekçi halkımıza ve ilerici, barış-

tan, sosyalizmden yana güçlere karşı güçlü bir silâh haline dönüşmüştür.

Son haftalarda görüldüğü gibi, MC iktidarı artık en küçük bir dengeye bile dikkat etmeden TRT'yi tam anlamıyla babasının (sermayenin) malı gibi kullanmaktadır. Yasa ve hukuk dışı bir yönetim yürüttüğü TRT, artık yasa dışılığına gizleme gereksinimini duymamaktadır.

Bu durumu engelleyecek tek güç işçi sınıfı ve onunla ittifak halindeki diğer emekçi katmanların bağımsızlık, barış, toplumsal ilerleme ve sosyalizm doğrultusunda ilerleyen örgütlü demokrasi mücadelesini geliştirmelidirler. Bu mücadelenin ilk başarı konağı ilerici, demokratik, emekçiden yana ve ulusal bir iktidarın iş başına geçmesidir.

13 Haziran 1976 günü Ankara'da DİSK'e bağlı YENİ HABER-İŞ Sendikası ile TMMOB, TÜTED ve TÖM-DER'in ortaklaşa düzenledikleri «Anayasa ve Yasalar Karşısında TRT'nin Durumu ve Yayın Uygulaması» kurulu form bir çok örgüt temsilcisini, ilerici kişileri bir araya getirmiştir. Toplum yaşamının tüm kesimlerinin demokratikleştirilmesi mücadelesinin bir parçası olan TRT'nin demokratikleştirilmesi savaşının da atılan bu adıma yenileri eklenerek, ilerici ve demokratik iktidar mücadelesiyle birleştirilmelidir.

Forumda DİSK adına konuşan Genel Sekreter Mehmet KARACA soruna bu şekilde yaklaşmış ve özetle şunları söylemiştir.

«Çeşitli fırsatlarda beli ettiğimiz gibi Türkiye işçi sınıfının demokratik sınıf ve kitle sendikal örgütü olan Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu, sömürüyü ortadan kaldırma doğrultusunda verdiği sömürüyü sınırlama mücadelesini, demokratik, sendikal ve siyasal hakların korunması ve genişletilmesi mücadelesiyle içiçe yürütüyor. DİSK, demokrasiye olan sarsılmaz inancının bir gereği olarak, bu haklı mücadeleyi demokratik ve yasal yöntemlerle vermekte ve hangi siyasal görüşte olursa olsun her akım ve örgütün de aynı şekilde davranmasını istemektedir. Oysa, bir yılı aşkın bir süredir iş başında bulunan ik-

tidarın yasaları ve Anayasayı çiğnediği açıkça görülmektedir. İktidarın en yetkili kişisi, 12 Mart döneminde anti-demokratik yönde büyük değişikliklere uğratılmış olmasına karşın «bu Anayasa ile memleket idare edilmez» diyebilmektedir. Siyasal-hukuksal yapıyı belirleyen Anayasa'nın ve Anayasal kuruluş kararlarını iktidar tarafından bilinçlice ve açıkça uygulanmadığı bir ülkede, neredeyse her gün siyasal bir cinayetin işlenmesi doğaldır. Bu nedenle, ülkemizde can güvenliği, öğrenim ve hatta geniş çalışan kitlelerin çalışma özgürlüğünün kalmamasının baş sorumlusu, en yetkili kişilerin «bu savaş vatansız vatan hainlerinin savaşıdır» diyerek kışkırtıcılığı, bölücülüğü meslek haline getirmiş olan MC iktidardır. Anayasal bir kuruluş olan TRT'nin hukuksal ve siyasal durumunu da bu açıdan değerlendirmek doğru olur kanısındayız.»

«Bilindiği gibi, TRT, Danıştay Davası Daireleri ve beşinci Dairesinin kesin kararına rağmen bir yıldan fazla bir süredir «davadan döneni vurun» diyebilen bir siyasal kuruluş başkasının üst dereceye sorumluluk aldığı MC iktidarının işgali altındadır. Bugünkü TRT yönetimi öylesine hukuk ve yasa dışı düşmüştür ki, Danıştay, 108. Kuruluş yıldönümü nedeniyle düzenlediği törene TRT Genel Müdürünü çağırılmamıştır.»

«Sırtını, her türlü demokratik kuralı yasa dışı sayan MC iktidarına dayanış olan TRT yönetimi, yaptığı yayınlarla, «her türlü radyo ve televizyon yayınları, tarafsızlık esaslarına göre yapılır» diyen Anayasa'nın 121. maddesini her gün çiğnemektedir. Yapılan yayınlar, dört başlı MC iktidarı ile onu oluşturan siyasal örgütlerin, Anayasaya demokrasiye ve emekçi halkımızın çıkarlarına karşı olan görüşleri doğrultusunda yapılmaktadır.»

«DİSK'in örgütlediği ve yüzbinlerce işçinin, aydının katıldığı 1 Mayıs gösterisi kısaca geçiştirilmiş bu gösteriden tek bir görüntü verilmemiştir. Buna karşın, adı olan, fakat kendi olmayan ve faşizm yanlısı bir kuruluşun 1 Mayısı karalayan demecine yer verilmesi ve bu tutumun bilinçli bir alışkanlık haline gelmesi, yasa dışı TRT yönetiminin DİSK'e tüm ilerici güç-

lere, demokrasiye, Anayasa ve Anayasal kuruluşlara karşı olan düşmanca politikasını belgeleyen en büyük örnek olmuştur.»

● **BURJUVAZİ
DARALMAKTA
OLAN KİTLE
TABANINI
KORUMAK VE
GENİŞLETMEK
ÇABASIYLA
KİTLELERİ
DENETLEMEDE VE
YÖNLENDİRMEDE
EN ETKİN
ARAÇLARDAN
OLAN RADYO VE
TELEVİZYONU
AÇIKÇA
KULLANMAYA
GİRİŞMİŞTİR.**

MC iktidarı, TRT'yi işgal ederken önceden planladığı bir gelişimi düşünmüştür. MC iktidarı, daha da baskıcı bir zulüm rejimini dayatmak ve milyonlarca vatandaşımızı bu kinli emeli doğrultusunda oluşturmak ve kullanmak üzere TRT'yi işgal etmiştir. etmektedir ve iş başında kaldığı sürece etmeye de devam edecektir.»

**YENİ HABER-İŞ SENDİKASI'NIN
FORUM İÇİN HAZIRLADIĞI TRT
DOSYASI**

DİSK'e bağlı Yeni Haber-İş Sendikası «Anayasa ve Yasalar Karşısında TRT'nin Durumu ve Yayın Uygulaması» adlı foruma ayrıntılı bir «TRT DOSYASI» sunmuştur. Bu dosyanın bazı bölümlerini özetleyerek yayınlamakta yarar görüyoruz.

«Türkiye'de toplumsal uyanıştan kaygılanan, tutucu ve her bakımdan bağımlı bir iktidar, egemen güçlerin sömürülerini sürdürebilmelerine bir engel olarak gördüğü TRT'yi güdümüne almaya uğraşmış ve bu süreç, 12 Mart'ta bu çevrelerin istediği yönde sonuçlandırılmıştır.

1960 yılları sonrası sınırlı demokratik haklar ve olanaklar koşullarında TRT'nin demokratikleşmesi gelişmiştir. Özerk demokratik bir kurum niteliğinde TRT diğer demokratik kurumlar gibi özünden sakatlanmaya ve geriletil-

meye uğramış; 1971 yılında uç noktasına ulaştırılmaya çalışılmıştır. Bu günkü TRT yönetimi gayri meşruluğu yetkili hukuk organlarınınca belgelenen faşist bir işgalci azınlığın eline düşmüştür. Bu durum egemen çevrelerin işine gelmediği zaman kendi koydukları kuralları da rahatlıkla çiğnediklerine en belirgin bir örnektir. Bu gerçeği, artık hiçbir akademik tarafsızlık iddiası, hiçbir objektivlik, partilerüstüçülük gölgeleyemez. Rahatlıkla denilebilirki ülkemiz koşulları 1930 yılları Almanyasının koşullarından hiçde farklı değildir. Bir kitle iletim aracı olarak TRT, faşist baskıları misliyle halka yansıtmayı amacıyla bir Gobbels Radyosu haline getirilmek üzeredir.

Artık bu gidişe dur demek, buna karşı etkin bir kitle barajı kurmak tüm yurtseverlerin, tüm namuslu kalem ve söz sahiplerinin baş görevi olmalıdır. Kendisi, tarafsızlık ve hukuk kurallarını göz göre göre çiğneyen, yalnız bir avuç zorba ve şeriatçının borusunu çalan bir TRT genel müdürü ve onun yönetici azınlığı, yayınlarının gerçek yapımcıları ve sorumlu emekçileri olanları taraf tutmakla, kendisine karşı tavır almakla suçlayamaz, tipik bir faşist yönetmenlik olan 12 Mart Personel Yönetmenliği tehdidini üzerimizde sallayamaz.

Gerçekten, en vazgeçilmez insan haklarımızdan biri olarak ülkeyi ortaçağ karanlıklarına sürükleyen bu faşist yönetime karşı meşru direnme hakkımızın doğruluğuna inanıyoruz.

Karataş yönetimi Televizyondan başlayan geniş yayın düzenlemelerine girerek TRT emekçilerine dışardan getirdiği yandaşı denetçi ve danışmanlarla ağır bir baskı kurmuştur. Tehdit, sürme nakil, geçici görev gibi yöntemlerle TRT işlemez duruma sokulmaya çalışılmıştır. Program yapımcılarının etkisizleştirilmesi çalışmalarını sonlandırmaya yaklaşan Karataş yönetimi TRT'ye yoz, içeriksiz, çarpık yerli ve yabancı yapımlar getirmiştir.

TRT'deki sürdürülen denetim politikası anti-demokratik uygulamalar olarak gerçeklik taşıyor. Denetimde her zaman karşılaşılan güçlüklerden engellere başka, denetimde subjektivizmin artması ve

artık «kişiyeye göre» denetimin ön plana geçmesi yoğunlaşıyor; denetçi ile programcı arasında sınırlar açılıyor, sürtüşmeler artıyor. Genellikle yönetimin tuttuğu adam programcı değil, denetçi olmaktadır böyle bir sürtüşmede...

MC'nin görüş ve paralelindeki üst denetçiliğe getirilen ve getirilmek istenen kişilerse arttırılıyor.

TRT-haberler konusunda «tarafsız olması gereken kamu kuruluşu» olarak haber yayınlarında da doğru luk, tarafsızlık, süreklilik ve çabukluk gibi temel ilkeleri gözetmede en büyük titizliği gözetmek ve kendine güvenilirliği göstermek zorundadır. Oysa bu günkü yönetim haber yayınlarını bu ilkelerin tam tersine bir uygulama ile hazırlamakta kişisel, siyasal eğilimler ve hesaplar uğruna, bir sorumsuzluk içinde halka sunmaktadır.

● **ANAYASAL BİR KURULUŞ OLMASI GEREKEN TRT'NİN DEMOKRATİKLEŞTİRİLMESİ VE EMEKÇİ HALKIMIZIN KÜLTÜREL DÜZEYİNİ GELİŞTİRİCİ BİR GÖREV GÖRMESİNİ SAĞLAMA MÜCADELESİ DEMOKRASİ SAVAŞIMININ KOPMAZ BİR PARÇASIDIR.**

MC'nin TRT'deki «ele geçirme» ve «tek yanlı yönlendirmeye» hareketi, genel politikasının bir uzantısıdır. Önemi algıladıkları için bu kurumda yoğun bir faaliyet içindedirler. Yasaları çiğneyerek elde ettikleri bu kurumu kullanabildikleri oranda kullanabilme hesabı içindedirler.

Yanlış Karataş yönetiminde 400 dolayında kişinin yukarıda belirtilen yollarla kuruma alınması, ayakbağı saydıkları kişileri tasfiye etmeleri ve son açılan sınavlar «ele geçirme» ; yansıtılmaya çalışılan güdümlü iç ve dış yayınlarda «yön-

lendirme» hareketinin açık kanıtıdır.»

TRT VE TÜRK-İŞ

21 Haziran günü toplanan ve iki gün süren TRT Danışma Kurulu toplantısı Türk-İş yönetiminin TRT karışısındaki tavrını iyice açığa çıkarılmıştır. Bu kurula Türk-İş adına katılan Türk-İş İcra Kurulu üyesi ve Eğitim Sekreteri Kaya Özdemiroğlu TRT yayınlarını överek Türk-İş'in yasa dışı TRT yönetimini desteklediğini ortaya koymuştur.

Özdemiroğlu bu toplantıda yaptığı konuşmanın bir bölümünde şöyle demiştir:

«Acaba oradaki vatandaşlarımız dış ödemeler dengesini kapatmak için ne düşünüyorlar? TRT tarafından araştırılsın.» Türk-İş adına konuşan bu kişi, böylece, büyük burjuvazinin bunalımının faturasına yurt dışındaki işçi vatandaşlarımıza ödetmek istemekle MC iktidarının politikasını desteklemiş oluyor. Ayrıca, Özdemiroğlu, TRT'nin özellikle sosyalist ülkelerdeki Türk asıllı bu ülke vatandaşları üzerine yaptığı şoven ve yayınları da överek MHP'nin «yüz milyonluk büyük Türkiye» demogojisini dile getirmiştir.

Aralarında Yeni Haber-İş sendikasının da bulunduğu dört demokratik kuruluşun Danışma Kurulu toplantısı üzerine yaptıkları ortak basın açıklamasında Özdemiroğlu'nun konuşması ele alınmakta ve şöyle denmektedir:

«TRT'nin işçi sınıfıyla ilgili hiçbir programın olmayışını eleştirmek, Türkiye işçi Sınıfının TRT'den neler istediğini dile getirmek, Kurumda işçi statüsünde çalışanların sorunlarına değinmek dururken, sorunu TRT personelinin bir kap sızca yemeğine indirgeyen Türk-İş temsilcisinin Danışma Kurulu'nda İşçi Sınıfının hangi düzeyde ve ne ölçüde temsil ettiği gerçekten merak konusudur. Kaya Özdemiroğlu konuşmasına şöyle devam etmiştir: «Erlangen'e gittiğim zaman, oradaki yurttaşlarımızın kurdukları Türkiye Kültür Cemiyeti üyeleri şikâyetlerini bana iletiler. Almanya'da bulunan yabancı radyoların, özellikle Alman Radyolarının sol propaganda yaptıklarını, bu duruma TRT'nin engel olmasını söylediler.» Anlaşılan Özdemiroğlu, Misak-ı

Milli sınırlarını genişleterek, Federal Almanya Radyo-Televizyonunun da başına yasadışı bir Genel Müdür getirerek sorunu çözümlenmeyi düşünmektedir.

Yeni Haber-İş Sendikası üyesi işçilerin, TRT'deki TMMOB, TÜTED, ve TUM-DER üyesi tüm emekçilerle birlikte yasadışı yönetime karşı sürdürdüğü ortak mücadeleyi «bir takım anarşik oyunlar» diye nitelleyen ve işgalci Şaban Karataş'a ihbar eden Türk-İş temsilcisinin bu davranışı işçi sınıfına ihanettir.»

Sınıf uzlaşmacısı ve ilerici bir yazarımızın deyimiyle «komandolaşan» Türk-İş'in temsilcisi Özdemiroğlu'nun bu konuşması, Ticaret ve Sanayi Odaları adına kurula katılan Ümit Utku'nun «TRT'nin en güçlü dönemini saygıyla selâmlarım» şeklinde başlayan konuşmasıyla bütünleşmektedir.

«TRT, hiç kimsenin babasının malı değildir»

Tekelci sermayenin MC iktidarı TRT işgalini tamamlamak üzeredir. Fakat, tüm beski ve Anayasa dışı davranışlara rağmen DİSK Genel Başkanı Kemal TÜRKLER'in belirttiği gibi «Bilinçlenen işçi sınıfımız ve emekçi halkımız TRT'nin Anayasa dışı halk düşmanlarına hizmet etmesine asla izin veremeyecektir» (1); «TRT'yi halka aldatma ve kendilerine propaganda aracı olarak kullanma düşüncesinde olanlar iyi bilsinler ki TRT halkın hizmetine dönünceye kadar bu mücadele sürecek ve TRT'yi bu hale getirenlere gerekli cezası, onların aldatmaya çalıştığı halkımız tarafından sırası gelince mutlaka verilecektir.» (2)

«Anayasal bir kuruluş olması gereken TRT'nin demokratikleştirilmesi ve emekçi halkımızın kültür düzeyini geliştirici bir görev görmesini sağlama mücadelesi, eli kanlı MC iktidarının demokratik yoldan düşürülmesi ve demokrasi mücadelesinin ayrılmaz bir parçasıdır.» (3)

(1). K. TÜRKLER'in 8 Mayıs 1976 tarihli demecinden.

(2). K. TÜRKLER'in 9 Temmuz 1976 tarihinde toplanan DİSK Genel Temsilciler Meclisi'nde yaptığı konuşmadan.

(3). K. TÜRKLER'in 8 Mayıs 1976 tarihli basın demecinden.

BİLİM İŞÇİLERİNİN, YÖNETİCİ PERSONELİN VE TEKNİK ELEMANLARIN SORUNLARI, ÇÖZÜMÜ VE DİSK

Çağdaş toplumda, bilim ve teknolojinin ilerlemesi sonucu, bilim işçilerinin, yönetici personelin ve teknik elemanların rolü gittikçe büyümektedir. Bir yandan bu olgu, öte yandan da kapitalist dünyayı saran bunalımın etkileri, bu katmanları sorumluluklarının niteliği hakkında ciddi biçimde düşünmeye yöneltmektedir. Üstelik, sosyal koşulları ve mesleki durumları da sürekli kötüleşiyor.

Sosyalist ülkelerde, sosyalist toplumun gelişme hızının çok yüksek olması, bilim işçilerinin, mühendislerin ve teknisyenlerin sayısının sürekli artmasına uygun düşmektedir. Aynı zamanda, onların acil toplumsal sorunların çözümlemesine yapıcı ve sorumlu bir biçimde katkıda bulunmalarını ve bu çözümlerdeki rollerinin büyümesini de sağlıyor.

Siyasi, ekonomik, toplumsal ve kültürel bunalım sonucu, kapitalist ekonomiler bilim ve teknolojinin ilerlemesiyle başa çıkmakta büyük güçlüklerle karşılaşılıyorlar.

Bunalım görülmemiş boyutlardadır ve enflasyonla ekonomik gerilemeyi birleştirmektedir. Finans, yakıt ve enerji, çevre sağlığı, ham madde ve beslenme gibi alanları sarıyor. Aynı zamanda da derin bir toplumsal bunalıma yol açıyor. Bugüne kadar bunalımların etki alanı dışında kalmış sosyal ve mesleki grupların da artık etkilenmeye başlamış olması, bu bunalımın bir özelliğidir.

İşsizlik, gitgide azalan satınalma gücü, konuşma ve yaratma özgürlüklerine saldırılar, artık bu katmanlar için de ciddi ve düşündürücü meseleler haline gelmiştir.

Çokuluslu şirketlerin zorladığı yoğunlaşma ve yeniden biçimlendirme, teknik elemanlar için 1) nitelik kaybı, 2) sorumluluk kaybı, 3) işin aşırı bölünmesi ve 4) sık sık yer değiştirme ile eşanlı olmuştur.

Bilim işçileri, teknik elemanlar, üretim - araştırma ya da dağıtım sürecinin hangi düzeyinde çalışır-

larsa çalışsınlar, bilim ve teknolojinin açtığı büyük ufukların toplumsal ilerleme doğrultusunda kullanılmadığının ve bu ikisi arasında genişleyen uçurumun farkına varabilecek, ayrıcalıklı bir konumdadırlar.

Bu çelişki, büyük çaplı sanayi faaliyetlerinin büyümesine yol açmıştır. İşverenlerin ve tekellerin bu katmanlara yönelttiği yoğun ideolojik kampanya da **bu çelişkiyle** açıklanabilir. Bu kampanya, onları uzlaşmaya götürmeye, yani bir grup çalışanı diğerlerine karşı getirmeye çalışmaktadır. Aynı zamanda da, mühendis, teknisyen ve yönetici personelin, çalışmaları tümüyle kapitalist ekonomi değerlerini benimseyecek ve faaliyetlerini yalnızca şirket kârları açısından ele alacak bir ideolojik konuma gelmelerini amaçlıyor.

Sanayi üretiminin düşmesi, tüketimin azalması, satınalma gücünün azalması, nüfusun büyük çoğunluğunun yaşama koşullarının kötüleşmesi, işsizliğin artması, pa-

Kapitalizmde Bilimsel ve teknolojik gelişmenin yarattığı olanaklarla, tekel egemenliğince zorla benimsettirilmeye çalışılan gerçeklikler arasında büyüyen ve yoğunlaşan bir çelişme vardır. Kapitalist toplumun genel çelişkileriyle birlikte etkilenen bilim işçileri, yönetici personel ve teknik elemanlar, kapitalizme karşı tepkilerini işçi sınıfının tarihsel tepkisine bütünlümeyle çalışıyorlar.

rasal bunalım ve enflasyon, yeryüzünün büyük alanlarında açlık ve yoksulluğun hüküm sürmesi **bütün bunlar kaçınılmazdır?**

Teknik elemanların bilgi ve yeteneklerinin her alanda kullanımının sonucu bu olabilir mi?

Tabii ki değil. Mesleki faaliyetlerinin ve toplumsal rollerinin, bunalımın etkileriyle yozlaştırıldığı ve olması gerekenden saptırıldığı için, onlar da farkındadırlar.

Çünkü, bilime, anlayışa ve başarıya susuzluklarının yanı sıra, yararlı olmak ve anlaşılacak özleminde dirler. Aynı zamanda bunları kolektif olarak, bir grup halinde dile getirmekteki kararlılıkları da artıyor.

Bilgi ve deneylerini **gelişmekte olan ülkelerin bağımsızlık ve ekonomik gelişmesi** için kullananlar, toplumsal ilerleme davasına hizmet edecek bir uluslararası ekonomik düzen olmasını istiyorlar. Buna karşılık, çokuluslu şirketlerin egemenliğinde olan ya da yeni sömürgeci kavramların damgasını taşıyan bilimsel ve teknolojik bir işbirliğinin kendi özlemlerine karşı çıktığını görüyorlar. Beyin transferi, teknoloji transferi, bilimsel ve mesleki niteliklerinin anlaşılabilmesi - bütün bunlar onları ilgilendiren meseleler arasında gitgide daha büyük bir yer kaplıyor. **Onların bu sorunları, sanayileşmiş ülkelerde toplumsal ilerleme için uğraş veren meslektaşlarının meseleleriyle sıkı sıkıya bağlıdır.**

Üretim içinde kendilerine özgü ve vazgeçilmez bir rol oynamalarına karşın, bilim işçileri, mühendisler, yönetici elemanlar ve tek-

nisyenler **bugün** gerek maddi gerek manevi durumlarında görülmemiş bir kötüleşme içindedirler. Kendilerini ilgilendiren sorunlarla başa çıkabilmek için birleşmeleri ve bugünkü durumdan sorumlu olanlara karşı tavır alarak, etkin ve kalıcı çözümler sağlayacak önerileri kararlılıkla desteklemeleri gitgide daha zorunlu olmaktadır.

Çıkarlarının savunulması da ancak sendikal eylemle mümkündür.

Yıllarca yasaklamalar, kısıtlamalar ve geleneklerle sendikal mücadeleden uzak tutulmalarına karşın, bilim işçileri, mühendisler, yönetici elemanlar ve teknisyenler artık inisiyatifini ele almakta ve sendikal eyleme girişmektedirler. Bu durum, diğer işçilerin yürüttükleri mücadelelerle birleşince, kamuoyunda yankılar uyandırmaktadır.

Birlik ve dernekler, topluluğun bireyden önce gelmesini vurgulayarak, mesleki çıkarlarının korunmasında olumlu bir rol oynamışlardır.

Günümüzde, toplumsal mücadelenin gereksinimleri dolayısıyla, böylesi örgütlerin rolü sınırlıdır.

Tek tek kategorilere has sendikalara gelince, bunlar, ekonomik, siyasi ve sosyal sorunların içine geçtiğini **görmezden gelmekte** ve bunun sonucu meselelere genel bir açıdan bakılmasını engellemektedirler. Bu meselelerin karmaşıklığı dolayısıyla elde edilen hakların kapsamı da kısıtlanmaktadır.

Bilim işçileri, teknik elemanlar ve yönetici personelin çıkarları, işçi sınıfının ve diğer ücretlilerin çıkarlarıyla çatışmamaktadır. On-

Kapitalist sömürü altında diğer ücretli katmanlar gibi mühendisler, teknisyenler ve yönetici personel ve bilim işçileri de artan tekelci yoğunlaşmaya bağlı olarak, ücret baskısıyla yaşama standartlarının tehlikeye düştüğünü, işlerinin gittikçe niteliksizleştiğini, iş güvencelerinin yetersizleştiğini görüyorlar. Ve toplumsal gerçekler şunu dayatıyor artık: kurtuluş işçi sınıfının savaşımına birleşerek olanaklıdır.

ların aşağıda sıralanan taleplerinin gerçekleştirilmesi için en uygun temel bütün işçilerin birleşik eylemi olduğunu deneyler kanıtlamıştır:

- **Tam istihdam politikası.** Böylesi bir politika, nitelikleri de güvence altına alacak kriterlere dayanmalıdır.
- **Satınalma gücünün korunması ve artırılması.**
- **Herkes için sürekli eğitim.** Bu, çok daha geniş bir hayat boyu eğitim düzeninin temel ögesi olacaktır.
- **Yaratıcı çalışmaları ulusların kolektif zenginliğini oluşturan ücretli bilim işçileri için güvence sağlanması.**
- **Aydın kadın işçilerin de hiçbir ayırım olmaksızın, her türlü sorumluluk mevkilerine gelebilmeleri.**
- **Herkesin eşit sosyal güvenlik haklarına sahip olması.**
- **Konuşma ve yaratma özgürlüğünün güvence altına alınması** (UNESCO'nun bilim işçilerinin haklarıyla ilgili önerilerine saygı gösterilmesi **özellikle vurgulanmalıdır.**)

Bilim işçileri, mühendisler, yönetici personel ve teknisyenlerin özel çıkarlarının korunması ve bunların işçilerin genel mücadelesiyle bütünleştirilmesi için tek çıkar yol, onların sendikal mücadeleye katılmaları ve bu mücadelelerini geliştirmeleridir.

Ulusal düzeyde DİSK ve uluslararası düzeyde ilerici dünya sendikal merkezleri, onların bu mücadelesine tam bir destek ve aktif dayanışma sağlayacaklardır.

BİRLEŞMİŞ VE SOSYALİST VIETNAM

24 Haziran 1976 Vietnam tarihine büyük önem taşıyan bir gün olarak yazılacaktır. O gün, işçilerin, köylülerin, aydınların, tüm Vietnam halkının 492 temsilcisi, ülkenin yeniden birleştirilmesi sorununa kesin bir karar vermek üzere Hanoi'deki Ba Dinh Meclis Binasında, Birleşik Vietnam Ulusal Meclisinin birinci oturumu için toplandılar.

Delegeler, birleşmiş Vietnam'ın gelişmesiyle ilgili birçok önemli siyasî ve ekonomik sorunu incelediler. Oturum, yeniden birleşmiş olan ülkeye Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti adı verilmesine karar verdi ve başkentin Hanoi olması yolundaki öneriyi onayladı. Vietnam Demokratik Cumhuriyeti'nin bayrağı ve ulusal marşı, yeni devlet için aynen; cumhuriyetin adı dışında, amblem de aynı kalacaktı. Saygon'a gelince, daha 1945 yılında Ağustos Devrimi'nden sonra kent halkı, kente Ho Şi Minh adını vermek istemişti. Oturum, bu girişimi onayladı.

Meclis, birleşmiş Vietnam'ın Anayasa'sını oluşturmak üzere bir komisyon oluşturdu. Yeni Anayasa'nın oylanmasına kadar, Vietnam Demokratik Cumhuriyeti Anayasa'sı geçerli olacaktır.

Böylece birleşik bir Vietnam'ın doğuşu tarihi bir olgu haline gelmiştir. Vietnam bugün büyük bir sosyalist devlettir. Nüfusu (50 milyon), sosyalist toplulukta ikinci gelmektedir. Birleşik Sosyalist Vietnam, Güneydoğu Asya'da sosyalizmin güçlü bir kalesi, yüzünün bu kesiminde barış ve uluslararası güvenliğin dayanağını oluşturmaktadır.

Vietnam halkı bu sevinçli günü gerçekleştirebilmek için savaş alanında 30 uzun ve inanılmaz derecede güç yıllar geçirmek zorunda kaldı.

Ağustos Devrimi, emperyalizm ve yerli gerici-lerin iktidarını yıktı. Sömürgeci bağımlılığın zincirlerini kırdı. Ve, Güneydoğu Asya'da ilk çalışanların devleti olan Vietnam Demokratik Cumhuriyetini yarattı.

Ama Demokratik Cumhuriyetin kurulması, Vietnam ulusunun özgürlük ve bağımsızlık mücadelesinin sonu değil, başlangıcıydı. Daha V.D.C.'nin kuruluşundan hemen sonra, Vietnam halkı önce Çan-Kay-Şek çetelerinin, İngiliz sömürgecilerinin ve Fransız işgalcilerinin saldırılarını püskürtmek zorunda kaldı. Daha sonra da Amerikalı saldırganlara ve onların işbirlikçilerine karşı koydu.

Vietnam halkının büyük zaferi, haklı davalarında başarıya ulaşmaları, başta sosyalist ülkeler olmak üzere tüm dünyada görülmemiş boyutlara varan Vietnam yurtseverleriyle dayanışma hareketiyle sıkışık-ya bağımlıdır.

KUZAY'DE EMEK SEFERBERLİĞİ, GÜNEY'DE KÖKLÜ DEĞİŞİMLER

Vietnam devrimi şimdi yeni bir aşamaya girmiş-tir: bütün ülkede sosyalist devrim aşamasına.

Güneyin zaferi, V.D.C.'de yeni bir emek seferberliği dalgasına yol açtı. Hükümetin çağrısına uyan halk, yıkıcı savaşın sonuçlarının yok edilmesi ve ülkenin sosyalizm yolunda ilerleme çabasına girişti. Bütün ülkede insanlar, fabrikaları, sulama tesislerini, evleri, hastaneleri, okulları ve çocuk bakım kurumlarını tamir etmek için fedakârca çalışıyorlar.

Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerin yardımıyla, Vietnamlılar sanayi tesisleri, kentler ve köyler kuruyorlar, yepyeni ekonomik bölgeler oluşturuyorlar ve tarımı yeniden düzenliyorlar. 1975 sonunda V.D.C. sanayisinde savaşın etkileri giderilmiş, ekonominin ana kollarında son savaş öncesi yıl olan 1965'in endeksleri aşılmıştır.

Bugün tüm Vietnam'da sosyalizmin maddi ve teknik temelinin kurulmasında başlıca görev, sosyalist sanayileşmeyi daha da hızlandırmak şeklinde saptanmıştır. Bu nedenle, Vietnam halkı ağır sanayiinin gelişmesine öncelik vermekte ve diğer ülkelerle, her şeyden önce de sosyalist ülkelerle, ekonomik bağların genişletilmesini istemektedir.

Vietnam'ın 1976-80 yılları arasındaki ekonomik gelişmesinin beş yıllık planı üstünde çalışmalar tamamlanmaktadır. Önümüzdeki 5 ila 7 yıl içinde, bütün üretim dallarının %35-40 oranında makineleşmesi planlanmaktadır. Bu, yıllık kömür üretiminin 9-10 milyon tona ve demir ve çelik üretiminin 500.000 - 600.000 tona çıkarılmasını sağlayacaktır. Mineral gübre üretimi bir milyon tonu aşacak, elektrik üretimi 3.000 - 5.000 milyon kilovat-saat'e, çimento üretimi ise 2-3 milyon tona ulaşacaktır. Beş yıllık süre içinde, temel maddelerin üretiminin üç misli ve tüketim maddelerinin üretiminin iki misli artırılması öngörülmektedir. Aynı şekilde, gıda sorununun da çözümleneceği umulmaktadır. İşçi sınıfı ile emekçi halkın öncü örgütleri ülkede sosyalizmin maddi ve teknik te-

melinin 15-20 yıl içinde kurulmasını ödev edinmiştir.

Kurtuluştan bu yana Güneyde köklü değişimler olmuştur. Eski kukla rejimin yıkıntıları üstüne halk değişik düzeyde yeni iktidar organları kurmuştur. Güney Vietnam toplumunun devrimci yeniden biçimlendirilmesinde kesin başarılar elde edilmiştir. Birleşik Vietnam Ulusal Meclisi seçimlerinin de gösterdiği gibi, nüfusun çok büyük bir çoğunluğu devrimci yönetimin politikasını desteklemektedir.

Güneyde ekonomik alanda büyük ilerlemeler kaydedilmektedir. Geçen Eylül ayında açıklanan yeni ekonomik program aktif biçimde gerçekleştiriliyor. Bir kamu sektörü oluşturulmasının yanısıra, yetkililer, sanayi, ticaret ve tarımın geliştirilmesinde ulusal burjuvazinin katkısının sağlanması politikasını güdüyorlar. Şimdiye dek Güney'de aşağıdaki üretim sistemleri biçimlenmiştir: sosyalist, kooperatif, karma kamu-özel, özel kapitalist ve küçük meta. En önemlisi bunların ilk ikisidir, gelecek bunlara aittir. Özel kapitalist sektör, yönetici mevkilerin halkın organlarının elinde olması koşuluyla faaliyet gösterecektir.

Emekçi Partisi, Kuzeyde olduğu kadar Güneyde de kamusal ve siyasi yaşamı yönetmektedir. Ülkede ordu ve milis, güvenlik, propaganda, planlama, ulaştırma, ticaret ve diğer organlar tektir.

Vietnam halkının yaşamında büyük bir olay, kitle örgütlerinin birleşmesi olmuştur. Gençlik hareketi şimdi bir yerden yürütülmektedir: Çalışan Gençler Birliği Merkez Komitesi. Bir birleşme konferansı düzenleyen sendikal örgütler, Genel Vietnam Sendikaları Federasyonunu oluşturmuşlardır. Kuzey ve Güneydeki kadın örgütleri de birleşmiştir. Güney Vietnam Ulusal Kurtuluş Cephesi ve Ulusal, Demokratik ve Barışçı Güçler Birliğini, Vietnam Vatan Cephesi ile birleştirerek ülke çapında Ulusal Birleşik Cephenin oluşturulması için adımlar atılmıştır.

Devletin ve kamu organlarının yeniden birleştirilmesi, ulusun birliği ve sosyalizmin çıkarları temel alınarak gerçekleştirilmektedir.

BİRLEŞMİŞ VIETNAM'IN DIŞ POLİTİKASI

Sosyalist bir Vietnamın kurulması ve Laos ve Kamboçya'da iktidara devrimci güçlerin gelmesi, Güneydoğu Asyadaki güçler dengesini farkedilir biçimde değiştirmiştir. Üstelik, Çinhindi halklarının kazandıkları zaferler, yalnız dünya emperyalizminin bu bölgedeki konumunu zayıflatmakla kalmamakta, bunun dünya çapındaki çıkarlarını da etkilemektedir.

Ulusal Meclis'de Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti dış politikası şöyle açıklandı: «Sosyalist ülkelerde ve barış, ulusal bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm için yorulmak bilmez bir mücadele yürüten bütün dünya halkları ile yanyana yürüyeceğiz. Dünya halklarının, Amerikan emperyalizminin başını çektiği emperyalist, sömürgeci ve yeni sömürgeci güçlere karşı savaşımını bütün gücümüzle destekleyeceğiz. Aynı zamanda da bütün devrimci güçler arasında militan dayanışmayı, işbirliğini ve karşılıklı yardım ilişkilerini güçlendirmek için çalışacağız. Sosyalist ülkelerin, uluslararası işçi sınıfı hareketiyle dayanışmasını güçlendirmek ve dünya halklarının anti-emperyalist cephesini pekiştirmek için katkıda bulunacağız.»

Ulusal Meclisin oturumunda, Vietnam halkının, Laos ve Kamboç halklarıyla militan dayanışma ve karşılıklı güveni güçlendirmek ve uzun vadeli işbirliği ve karşılıklı yardım ilişkilerini ilerletmekte kararlı olduğu vurgulandı. Vietnam, Güneydoğu Asya halklarının ulusal bağımsızlık, demokrasi ve toplumsal ilerleme için haklı mücadelelerini desteklemektedir.

Vietnam ve diğer Çinhindi ülkelerinin örneği, diğer Asya halklarının ulusal ve toplumsal kurtuluşları için verdikleri mücadelede olumlu bir etki yaptı. Tayland ve Filipinler'de, ABD askeri üslerinin kapatılmasını ve bağımsız bir dış politika izlenilmesini talep eden hareket güç kazanmaktadır. Diğer Güneydoğu Asya ülkelerindeki yığınlar gitgide politikada daha aktif bir rol oynamakta ve siyasi ve ulusal bilinçlerini pekiştirmektedir.

Amerikan saldırganlarının Çinhinde yenilgisinden sonra, Güneydoğu Asya ülkelerinde, barış ve güvenliğin sağlanması, barış içinde birarada yaşama ve tarafsızlığa dayalı yeni bir ilişkiler sisteminin kurulması için daha büyük bir atılım göze çarpmaktadır. Bu bölge halk ve politikacılar arasında siyasal gerçekçiliğe, karşılıklı işbirliğini geliştirmeye ve çelişkili konuları barışçı görüşmeler yoluyla çözümlenmeye doğru eğilim gelişmektedir.

Bu koşullarda, emperyalist saldırganlığa karşı örnek bir kararlılık ve yüreklilik göstermiş olan bütünleşmiş bir sosyalist Vietnam'ın varlığı, Güneydoğu Asya halklarının bağımsızlıklarını pekiştirmek için daha da aktif bir mücadele yürütmekteki kararlılıklarını artırıyor. Barış ve toplumsal ilerlemenin bütün gerçek dostları, birleşmiş Vietnam'ın Güneydoğu Asya'da sosyalizmin bir kalesi haline gelmesi ve bölgedeki bütün anti-emperyalist ve barış güçlerinin onun çevresinde toparlanmasından kıvanç duyuyorlar.

SINIF UZLAŞMACILIĞI VE 24 TEMMUZ

Burjuvaziye kulak verirsiniz, burjuva politikacıları ve hukukçuları dinlerseniz, Türkiye'de işçilere dört dörtlük sendikal haklar «tanınmıştır». Burjuva iş hukuku kitaplarını okuduğunuzda, işçilerin yasalara «konu» olduklarını ve getirilen yasa maddeleriyle «çalışma barışının» amaçlandığını «öğrenirsiniz».

İşçi sınıfımıza sendikal haklar «getiren» ve «çalışma barışını» amaçlayan yasalar 1963 yılının 24 Temmuz'unda çıkarılmıştır. İlki, 274 sayılı sendikalar yasası; ikincisi, 275 sayılı toplu Sözleşme Grev ve Lokavt yasasıdır.

O yıldan bu yana burjuvazi, siyasal iktidarlar ve sınıf uzlaşmacısı Türk-İş yönetimi, 24 Temmuz'u «işçi bayramı» ilân etmiştir.

24 Temmuz gerçekten «işçi bayramı» mıdır?

Buna cevap vermeden önce şunu açıklığa kavuşturmak gerekiyor: Burjuvazi ve onun siyasal iktidarının işçi sınıfının sendikal haklarını yasalarla «düzenlemesinin» anlamı nedir? Siyasal iktidarların genel bir deyişle «iş ilişkilerine» müdahale edişinin biçimleri nelerdir?

Her kapitalist ülkede olduğu gibi Türkiye'de de işçi sınıfı uzun ve inatçı mücadelelerle burjuvaziden birtakım haklar koparmıştır. Yine birçok kapitalist ülkedeki gibi, işçi sınıfımızın burjuvaziden mücadeleyle kopardığı sendikal haklar 1961'de yapılan Anayasa'ya girmiştir. Anayasa'nın 46. maddesinde işçilerin sendikalaş-

ma ve sendika seçme haklarına sahip oldukları, 47. maddesinde ise toplu sözleşme ve grev hakkına sahip oldukları tescil edilmiştir.

İşçilerin sendikal haklarının burjuva siyasal iktidarlarınca kabul edilmesi, işçi sınıfı için önemli bir kazanım olmuştur.

Biliyoruz ki «kapitalist ülkelerde işçi sendikaları, grevler ve toplu sözleşme uygulamaları, mevzuatın getirdiği birşey değildir. Burjuva devlet, işçi sendikalarının kurulmasına, faaliyet göstermesine uzun süre direnmiş ve ancak yoğun bir sınıf mücadelesinden sonradır ki, işçiler, zaten uygulamada sahip oldukları hakların burjuva devletçe meşrulaştırılmasını sağlamışlardır.»

Öbür yandan, işçi sınıfımızın Anayasa'ya girmiş sendikal kazanımları, 24 Temmuz yasalarında da düzenlenmiştir. Bu yasalardan özellikle Toplu Sözleşme Grev Lokavt Yasası yoluyla yapılan şudur: İşçi sınıfımızın sendikal haklarının budanması.

Anılan yasaların temelinde yatan anlayış, güttüğü amaç, «çalışma barışının sağlanmasıdır».

Çalışma barışı, burjuvaziyle işçi sınıfı arasında sınıf mücadelesi değil ancak bir işbirliği olabileceğini kabul eden anlayıştır. Bu görüşe göre, işçi sınıfının sendikal hakları, işçilerle işverenler arasında «iş kavgası»na meydan vermeyecek bir biçimde düzenlenmelidir.

«İş kavgası» ile kastedilen ise sınıf mücadelesinin biçimlerinden

biri olan grevdir. Toplu Sözleşme Grev Lokavt Yasası incelendiğinde görülür ki işçi sınıfımızın bir mücadele biçimi kılınmıştır.

Bu düzenlemenin gerekçesi ise işyeri barışı ve toplumsal barış olarak belirlenmektedir.

275 sayılı yasada, işçilerle işverenler arasındaki iş uyuşmazlıkları özetle şöyle düzenlenmiştir: Uyuşmazlık halinde ilk başvurulacak yol, uzlaştırmadır. Ancak uzlaştırma yolu bir sonuç vermezse greve «gidilebilir». 24 Temmuz Yasasına göre greve gidilebilmesi, bu hakkın istendiği zaman kullanılmasına anlamına gelmez. Birtakım süreler ve bildirimlerle grev hakkı çok uzaklara atılmıştır.

Bu kadarla da kalmamıştır. Bazı işkollarında grev yasağı konulmuştur. Sözelimi sağlık işçileri, eğitim işçileri, kamu kuruluşlarındaki su, elektrik, havagazi işçileri, vb. grev hakkından yoksun kılınmışlardır. Bu işkollarındaki işçiler greve gidemedikleri için, uyuşmazlık halinde onların haklarının ne olacağını İl Hakem Kurulu'nun soyutlayacağı söylenmiştir. O kurul ki işçiler orada eşit temsil hakkından yoksundur.

Aynı yasaya göre, sıkıyönetim halinde grevlerin «askıda bırakılabileceği» veya «izne bağlanabileceği» öngörülmüştür.

Ayrıca «kaza eseri» işçiler greve gitmiş olurlarsa hükümete grevi «erteleme» yetkisini veren de yine aynı yasadır.

Anayasa'da genel olarak kazanılmış olan grev hakkı, yine aynı yasaya göre toplu sözleşme gö-

Bütün dünyada ve Türkiye'de yüzbinler 1 Mayıs İşçi Bayramını kutladılar. Dünya İşçileri «Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşin» haykırışlarıyla dayanışma - birlik - savaşım doğrultusunun sosyalizm, Toplumsal ilerleme, Barış Demokrasi ve Bağımsızlık yönünde olduğunu bir kez daha vurguladılar. Sınıf uzlaşmacısı sendikal hareketlerle ve Tekellerle birlikte Türk-İş 1 Mayıs'a saldırdı. İşçi sınıfını uluslararası dayanışmasından koparma isteğiyle 24 Temmuz Grev ve Lokavt Kanununun çıktığı tarihi «Bayram» olarak niteledi. Ama işçi sınıfımız şunu bilmektedir: 24 Temmuz burjuvazinin ve sınıf uzlaşmacısı sendikal anlayışın «Bayramı» olabilir, asla işçi sınıfının değil...

rüşmelerinin sınırları içinde tutulmuş, üstüne üstlük genel grev ve dayanışma grevi vb. gibi yönleri budanarak adeta kuşa çevrilmiştir.

İşçiler toplu olarak aileleriyle birlikte açlığa ve işsizliğe atmak demek olan ve Anayasada yer almayan lokavt da cabası.

Birkaç örnekle sunduğumuz 24 Temmuz Yasalarının getirdikleri ve götürdükleri nelerdir?

Grev kısıtlamaları ve yasakları uzlaştırma ve hakem kurulları gibi mekanizmalar bu yasalarla getirilmiştir. Bu «yasallaştırılmış» mekanizmalar, kapitalist ülkelerde, devletin «toplumsal barış» sağlama araçlarıdır. İş ilişkilerinin «barışçı yollarla» düzenlenmesi, iş uyuşmazlıklarının «iş kavgasına dönüşmesinin önlenmesi», «çalışma barışının sağlanması»nın manivelaları olan bu mekanizmalar aslında burjuvazinin çıkarlarını düzenlemektedir.

Biliyoruz ki iş ilişkileri denen şey, kapitalist üretim ilişkilerinin ta kendisidir. Kapitalist üretim ilişkileri ise sömürü ve baskı esasına dayanır. 24 Temmuz yasaları sömürü ve baskıyı sürdürmenin hukuksal araçlarını burjuvaziye sunmuştur. Bunları «getirmiştir».

Burda, kapitalist ülkeler burjuvazisinin işçi haklarını düzenleyiş yolları hakkında bir olguyla karşılaşılıyor: İşçilerin çetin mücade-

lelerle kopardıkları sendikal kazanımları burjuvazi yasalarla «tanıtmak» zorunda kaldığında, bu hakların sınırlarını çizmek yoluna gidiyor. Kısıtlıyor onları.

Böylelikle 24 Temmuz yasalarının «götürdükleri» de ortaya çıkıyor. Şöyle ki: işçilerin sendikalarına, grev, toplu sözleşme hakları budanmıştır. Burjuvazinin çıkarlarının oluşturduğu duvarlar arasında tutuklanmıştır.

İşçi sınıfının tarihsel mücadele ürünü olan kazanımları burjuva anayasalara giriyor. Burjuvazi bir yandan bu hakları genel olarak «kabul etmek» zorunda kalıyor. Öbür yandan, sonradan çıkardığı yasalarla, genel olarak anayasal hak olmuş kazanımları kısıtlıyor ve kuşa çeviriyor.

Bunu yaparken de dayandığı temel görüş, «toplumsal barışı» ve «çalışma barışını» sağlamak oluyor. Bütün çağdaş burjuva sendikal yasalarında egemen olan görüş budur. Birtakım yasa maddeleri, bu görüşü maddileştirecek hükümler ve hukuk mekanizmaları getirmektedir.

Sınıf uzlaşmacılığını temsil eden sendikal anlayış ve örgütler bu konuda da burjuvaziyi yalnız bırakmamaktadır. 24 Temmuz yasalarının baş savunucuları arasında yer alan Türk-İş bunun ülkemizdeki en iyi kanıtıdır. Türk-İş yönetimi, 24 Temmuz yasalarını «özgürlükçü» demokrasi dediği sömürü

ve baskı düzeninin temel taşları arasında saymaktadır. İşçilere sendika-toplu sözleşme grev haklarını «çağdaş bir anlayışla tanıyan» bu yasaları kutsamaktadır. «İşçi Bayramı» olarak ilân etmektedir.

Temelinde sınıf uzlaşmacılığı ve barış anlayışının yattığı bir yasa işçi sınıfı hareketimize sunulmuş bir armağan olarak değerlendirilmek, Türk-İş yönetiminin sendikal anlayışını bir kez daha gözler önüne seren yeni bir kanıttır.

İşçi sınıfımızın sınıf ve kitle sendikal örgütü DİSK, işçilerin sendikal haklarını kısıtlayan hukuksal mekanizmaları, işçi sınıfının sömürü ve baskıya karşı mücadelesi önündeki engeller olarak değerlendiriyor. Bunun içindir ki V. Genel Kurul kararları doğrultusunda, bu anti-demokratik hükümlerin yasalardan çıkarılması için mücadele veriyor.

İşçi sınıfının bayramlarını burjuvazi ve sınıf uzlaşmacısı sendikal anlayış seçemez. İşçi sınıfı sömürü ve baskıya karşı mücadele tarihi içinde kendi bayramlarını kendisi seçer.

24 Temmuz, burjuvazinin ve sınıf uzlaşmacısı sendikal anlayışın bayramı olabilir, ama işçi sınıfımızın değil.

1 Mayıs 1976'nın kitlesel kutlanması bunu somut olarak gözler önüne sermiştir.

TOFAŞ CİNAYETİ VE BURSA MİTINGİ

30 Haziran 1976 tarihinde DİSK'e bağlı T. MADEN-İŞ Sendikası üyesi ve TOFAŞ işçisi Muammer ÇETİNBAŞ'ın öldürülmesi başta DİSK olmak üzere, tüm ilerici örgüt ve kişilerce tepkiyle karşılandı. Sırasıyla 1 ve 2 Temmuz 1976 tarihli demeçlerinde DİSK Genel Başkanı Kemal TÜRKLER ile Genel Sekreter Mehmet KARACA, faşist cinayet karşısında DİSK'in görüşünü belirlediler. Bu arada, T. MADEN-İŞ'in örgütlü olduğu 11 işyerindeki binlerce işçi toplu halde üretimi durdurarak ilk fiili tepkiyi göstermişlerdir.

Bu arada, MC iktidarının sözcülüğünü yapan basın-yayın organları canileri gizlemeye ve DİSK'i karamaya çalışırken, diğer yayınlar da olayı kendi veya sözcülüğünü yaptıkları örgütlerin siyasal ve ideolojik eğilimleri açısından yanıttılar.

Kanlı faşist saldırı karşısında
Bursa işçisi yılmıyor, gerilemiyor.
Bursa işçisi yalnız değil
Onbinlerce DİSK üyesi kardeşi,
yanıbaşında. İlerici gençler, ilerici
Kadınlar, öğretmenler, yurtseverler
demokratlar tüm demokrasiden yana
olanlar hep birlikte toplanıyorlar
Heykel Meydanında.
Yüreleriyle dolduruyorlar meydanı,
haykırıyorlar
«FAŞİZME GEÇİT YOK» «YAŞASIN
DİSK» «KATİL İKTİDAR» «HÜKÜMET
İSTİFA»

Ancak, ilk ve tek örgütlü tepki yine işçi sınıfımızın en ileri unsurlarını bünyesinde toplayan DİSK'ten geldi. 10 Temmuz günü Bursa, tarihinin belki de en şanlı gününü yaşadı. Böylece DİSK bir kez daha, tarihsel sorumluluğu içinde, düşünce ve davranış bütünlüğünü Bursa'da vurgulamış oldu.

Gerek, faşist cinayetin esas hedefi, gerekse Bursa gazetelerine «DİSK Bursa'da gövde gösterisi yaptı» şeklinde geçen mitingün amacı açısından olayı değerlendirmekte yarar görüyoruz.

1 — Cinayetin işleniş biçimi ve somut veriler

a) Cinayetin, Ankara Trafik Şube Müdürlüğü'ne 06 NC 917 plâka numarasıyla kayıtlı Türk Metal-İş Sendikasına ait Land Rover marka bir jeepteki bu sendikanın mi-

litanları tarafından işlendiği ortaya çıkmıştır.

b) Türk Metal-İş Türk-İş'in üyesidir.

c) Cinayetin somut hedefi, öldürülen Muammer ÇETİNBAŞ'tan çok, Türk Metal-İş'in TOFAŞ eski şube başkanı Bilge İLERİ'dir. Sağındaki ve solundaki MADEN-İŞ üyesi işçilerin vurulmasına rağmen İleri'nin sağ kalması ve arkadaşları tarafından terk edilmesi bunu göstermektedir.

d) Türk Metal-İş sendikasının tedhişçileri 22-23 Aralık 1975 günlerinde düzenledikleri kanlı saldırılarla Seydişehir'de yine kendi üyelerinden birini vurarak, yaptıkları terör ve zulmü yaygınlaştırmaya zemin hazırlamışlardı. Bu sendikanın yöneticileri, Seydişehir'de bazı DİSK görevlilerine «Bursa'da da görüşeceğiz» açıkla-

masında bulunmuşlardı.

e) Cinayet, sağ basın ve «demokrat» geçinen bir gazete tarafından «sendikal rekabet» ve «işçi çatışması» şeklinde gösterilerek faşistlerin asıl amacı gizlenmeye ve DİSK karalanmaya çalışılmıştır.

f) Cinayet, DİSK'in hızla güçlendiği ve Devlet Güvenlik Mahkemeleri yasa tasarısının ivedilikle Meclis gündemine getirilerek çıkartılmak istendiği bir ortamda işlenmiştir.

Sadece bu somut veriler bile gerçeklerin ne olduğunu açıkça göstermektedir.

1 — Faşist güçler «İkinci bir Seydişehir yaratmak istiyorlar» görüşü olayı tam anlamıyla yansıtmamaktadır. Çünkü, Sanayileşme, işyerinin niteliği, bölgesel konum ve işçilerin örgütlülük ve bilinç düzeyi açısından Seydişehir ile Bursa arasında nicel ve nitel önemli farklar vardır. Bunlar şöyle sıralanabilir:

● Seydişehir ve civarında geleneksel tarım ilişkileri ve küçük ticaret, bezirgânlık egemendir. Alüminyum tesislerinin kurulması, geri tarımsal üretim ilişkilerinin belirlediği toplumsal yapı ve ilişkileri bir anda parçalayıp, değiştiremez.

Bursa ve civarı ise makineleşmiş tarımın yanında, sanayinin ana kollarından olan otomotiv sanayi ve diğer işkollarının yıllardır hızla gelişmekte olduğu bir bölgedir.

● Seydişehir'in civarı ve çevre iller, daha çok tarıma dayalı üretim ilişkilerinin belirlediği ve uzun yıllardır gericiliğin etkisi altındadır.

Bursa ise, İstanbul ve İzmit gibi Türkiye'nin en sanayileşmiş ve ilerici güçlerin etkin olduğu illerin bulunduğu bir bölgeye komşudur. İstanbul, İzmit, İzmir'den binlerce işçinin Bursa mitingine katılmış olması bunun en somut kanıtıdır.

● Tüm bu özelliklerden dolayı civar yerleşme merkezlerinden (özellikle köy ve kasaba) gelen Seydişehir Alüminyum işçileri topraktan ve gericiliğin etkisinden kurtularak, sanayileşmenin getirdiği çok yanlı toplumsal ve siyasal ilişkilere geçememişlerdir. Bu nedenlerle, buradaki işçilerin

bilinçli örgütlülük ve mücadelede bilinçli kararlılık düzeyleri geri kalmıştır.

Bursa ise, sınıf uzlaşmacılığı yapan sendikalarla sınıf sendikacılığının uzun süre mücadele ettiği bir yerdir. Bu karşılıklı mücadele işçileri etkilemiş ve Türkiye MADEN-İŞ'te örgütlenen işçiler böylece bilinçli bir tercih yapmışlardır. Her türlü baskıya rağmen, Tofaş, Renault, Mako ve diğer işyerleri işçilerinin Bursa mitingine kitleler halinde katılması işçilerin örgütlülük ve bilinç düzeylerinin daha yüksek olduğunu göstermektedir.

● Seydişehir Alüminyum tesisleri, Sovyetler Birliği'nin yardımıyla gerçekleşen bir Kamu İktisadi Teşebbüsüdür (KİT). MC iktidarı, devlet kuruluşlarını bütünüyle ele geçirme politikası içinde KİT'lerin yönetimini işgal etme gi-

rişimlerini hızlandırmıştır. İskenderun'da İSDEMİR, Seydişehir'de Alüminyum Tesisleri bunlar arasındadır. Böylece işveren durumunda olan müdür bu işyerlerinde, örneğin işletmecisi olarak değil, bütünüyle siyasal amaçlarla ve partisinin kendisine verdiği görevi yerine getirmek üzere hareket etmektedir.

Bursa'daki Tofaş gibi önemli işyerleri özel sektöre bağlıdır. MC iktidarının işverenlere olan desteği ve işçi düşmanı müdahaleleri Seydişehir'de olduğu gibi açıkça ve dolaysız bir şekilde gerçekleşmemektedir.

2 — DİSK'i Bursa'da tasfiye etme girişimleri

Bursa'da bir DİSK üyesinin öl-

DİSK üyeleri yürekli...
DİSK üyeleri inançlı, kararlı ve uyanık.

DİSK üyeleri aşında, ekmeğinde ve umudunda gözü olanların alın terini, göz nurunu sömürenleri özgürlüğüne, düşüncesine, bilimine kilit vuranların zulm eden, saldıran, kan döken faşistleri iyi tanıyor artık.

Bilerek, «FAŞİZME GEÇİT VERMEYECEĞİZ» diyerek yürüyor onbinlerce DİSK üyesi, burjuvazinin kalesinde, burjuvazinin üstün üstüne.

DİSK'in gücü bu Geriliyor burjuvazi Bursa'da ilk defa. Faşist beslemeler, saldırıları DİSK üyesi Tofaş işçisinin önünden kaçarken, kardeşimiz Muammer Çetinbaş'ı kurşunlayarak öldürdüler. Bu olayı lanetlemek için DİSK'in düzenlediği yürüyüş ve mitinge katılmayı onbinlerce ilerici, yurtsever görev bildi. Bursa'da emekçilerin toplandığı Stadyum önüne, civar illerden, İstanbul'dan, İzmit'ten, Ankara'dan onbinlerce DİSK üyesi işçiler, öğretmenler, ilericiler, yurtseverler, akın akın gelmeye başladılar. Tüm demokrasiden yana güçler kümelenedikleri stadyum önünden Heykel Meydanı'na doğru yürümeye başladılar.

**«GELİYORUZ ZİNCİRLERİ KIRA KIRA HEY!
FAŞİSTLERİN KAFASINA VURA VURA HEY!»**

dürülmesiyle sonuçlanan olay «sendikal rekabet» veya «işçi çatışması» değil, düpedüz sınıflarası mücadelenin bir parçasıdır.

DİSK'in verdiği mücadelenin temel hedefi Türkiye'de de sosyalizmin kurulmasıdır. Bu nedenle, DİSK sadece sömürünün azaltılmasına değil, bütünüyle ortadan kaldırılmasına yani kapitalizmin ta kendisine karşı bir mücadele vermektedir. DİSK, işçilerin bu temel üzerinde örgütlenmesi ve bilinçlenmesi için çalışmaktadır.

Büyük burjuvazi ise, kapitalist düzenin devamını sağlamak açısından işçilerin sermaye ile işbirliğini savunmakta ve işçilerin sınıf işbirliği yapan sendikalarda örgütlenmesi ve kapitalizme karşı bilinçlenmemesi için çalışmaktadır. Sömürü ve kâr düzeni ancak böyle devam edecektir.

Özellikle son yıllarda geniş işçi kitleleri, bir çok sendika, sınıf uzlaşmacısı sendikalardan ayrılarak DİSK saflarında işverenlere karşı birleşmektedirler. Bu akın, artık «daha yüksek ücret», anti-komünizm ve «hür parlamenter rejim» nutuklarıyla durdurulamıyor. Bu akını durdurmak için büyük sermayenin elinde kalan tek silâh, açık saldırı ve zulümdür.

İşte bu saldırı en son kez Bursa'da bir cinayetle sonuçlanmıştır. Türk Metal-İş'in tedhişçileri kendi adamlarını öldürmek istemekle, Bursa'daki işçileri korkutmayı, yıldırma ve pasifize etmeyi denemişlerdir. Böylece, DİSK'i buradaki işyerlerinden kopararak İzmit ve İstanbul'a bir adım daha

yaklaşacaklarını sanmışlardır. İşçi sınıfının bu kesimini parçalayarak, DİSK'ten kopararak Bursa'daki ilerici güçlerden yana değişmekte olan siyasal güçler dengesini tersine çevirebileceklerini ummuşlardır.

Fakat, TOFAŞ ve diğer işyerlerinin bilinçli tutumu ve DİSK'in kararlılığı bu alçakça oyunu bozmuştur. DİSK Bursa'da, sadece işçilerin değil, tüm çalışanların gözünde daha büyük bir saygınlık kazanmıştır.

3 — Türk-İş yönetimi tedhişçilerle elele

Cinayeti işleyenlerin Türk Metal-İş'li ve silâhın bu sendikaya bağlı ve gazetelerde bile resmi çıkan bir araçtan atıldığı saptanmıştır. Tedhişçiler, sadece bir bildiri dağıtmak için tam 4 araçla gelmişlerdir.

Tofaş işçilerinin tek suçu, DİSK'e küfreden bozkurt amblemleri alıp yırtmak olmuştur. 2 Temmuz tarihli demecinde DİSK Genel Sekreteri Mehmet KARACA «Türk-İş yönetimi bu faşist cinayeti kınayacak mı? Türk-İş yönetimi, kendi üyesi Türk Metal-İş yöneticileri hakkında ne gibi bir işlemde bulunmayı düşünüyor?» diye sormuştur.

Türk-İş'e bağlı Türkiye Gazeteciler Sendikası yayınladığı bir bildiriye «Türk-İş Yönetim Kurulu bu konuda bir karar almadığı sürece bu örgüte bağlı diğer sendikalar Türk-İş içinde faşist tırmanmayı başlatan diğer sendikalarla aynı şebibe altına gireceklerinden» diyerek Türk-İş'in «açık bir şekilde»

bu olayı kınamasını istemiştir.

Türk-İş yöneticilerinin bir kısmı Türk Metal-İş'in bu davranışını destekleyerek MC iktidarı ortaklarından olan faşist bir siyasal kuruluşun yanında yer alırlarken, Sayın Tunç, cinayeti görmezlikten gelmiş ve hemen DİSK'i suçlamaya kalkışmıştır.

Türk-İş'in bu tutumu, Türkiye sendikal hareketi içinde sınıf uzlaşmacılığının tedhişçiliğe başladığını göstermektedir. Büyük burjuvazinin ve Türk-İş'in, sınıf sendikalarında, DİSK'te birleşen işçi sınıfının bağımsızlık, demokrasi, barış, toplumsal ilerleme ve sosyalizm mücadelesini durdurmak için ellerinde artık başka koz kalmamıştır.

4 — Bursa cinayeti işçi sınıfının demokrasi mücadelesine ve sendikal örgütlenmesine karşı yönelmiştir.

9 Temmuz günü DİSK Genel Temsilciler Meclisi toplandı. Toplantının 4 maddelik gündemi şöyledir:

«1 — Devlet Güvenlik Mahkemeleri,

2 — DİSK'in örgütlü olduğu işyerlerindeki işçiler üzerinde yoğunlaşan faşist komando saldırıları,

3 — DİSK'e bağlı sendikalara toplu sözleşme yetkisi verilmemesi için gerekli yerlere gizli emir ve talimatların verilmiş olması,

4 — Halk hizmetinden kopuk ve MC iktidarının gerici, faşizan politikası doğrultusunda halkın şartlanması için yayın yapan TRT.»

Faşist sürüleri, Cumhuriyet düşmanları, onlara arka çıkan siyasal iktidar içindeki ve dışındaki tüm gerici güçler CIA ile işbirliği yapanlar, bunları açıkça destekleyenler parababaları şunu iyi bilirler ki, zorbalığa dayanan hiç bir güç işçi sınıfının sosyalist düzen hedefine yönelik demokrasi savaşını durduramamıştır! Durduramayacaktır! İşlenen cinayetler, yapılan işkence ve tüm zorbalıklar elbette hesapsız kalmayacaktır!

BURSA GÖSTERİSİ ÜZERİNE

Bursa cinayetini bu dört madde-lik bütün içinde değerlendirmek gerekir. Bu açıdan, büyük burjuvazinin bu 4 maddede somutlanan saldırılarına karşı mücadele de bir bütündür ve bir bütünlük içinde verilmelidir.

Bugün acil hedef toplum yaşamının her kesiminin ve devletin demokratikleştirilmesini sağlayacak siyasal iktidar değişikliğini demokratik yoldan gerçekleştirmek- tir. Bu hedefin dayattığı acil görev de Devlet Güvenlik Mahkemeleri yasa tasarısının çıkarılmaması için demokratik hak ve özgürlükleri kullanmaktır. Temsilciler Meclisi'nin genel eğiliminin ve Bursa gösterisinin gösterdiği gibi, bu acil hedefe varma ve acil görevi yapmada en etkin güç olarak DİSK demokrasi savaşımının en ön saflarında yer almıştır.

5 — Bursa gösterisini düzenleyen DİSK, Muammer Çetinbaş'ın öldürülmesini protesto etmeyi Devlet Güvenlik Mahkemeleri yasa tasarısına karşı mücadeleden soyutlamamıştır. Faşist bir cinayeti protesto eden DİSK, böylece somut bir hedef göstermiştir.

6 — 11 Temmuz günü Stadyum ve Heykel alanı arasında yürüyen kitleler, DİSK'in gücünü bir kez daha vurgulayarak MC iktidarına bir ihtarda bulunmuşlardır.

7 — İstanbul'dan gelen işçilerin otobüslerinin Gemlik civarında saatlerce bekletilmesine, bildiri dağıtan işçilerin gözaltına alınması ve dövülmesine, yetkililerin korutmalarına ve aralarında Türk Metal-İş'in bulunduğu bazı Türk-İş üyesi sendikaların imzala-

dığı bozguncu ve tahrikçi bildiri- lere rağmen Bursa gösterisi geç- çekleşmiştir. Gösteride tek bir o- lay çıkmamış ve bu bilinçli örgüt- lü ve kararlı kitle karşısında faşist saldırganlar korkmuşlardır.

8 — DİSK'in düzenlediği bu gösteriyle «MC'nin kalesi Bursa» efsanesi büyük bir darbe yemiştir. Bundan sonra yapılacak iş, burju- vazinin Bursa'daki gerilemesinden yararlanarak daha ileri mevzilere yerleşmek ve DİSK'i Bursa'da tek sendikal örgüt yapmaktır.

9 — TÖB-DER, TÜR-DER, İlerici Kadınlar Derneği, İlerici Gençler Derneği gibi demokratik kuruluşla- rın işçi sınıfının örgütlü öncülü- ğünde katılmaları mitingi güçlen- dirmiş ve bu kuruluşların saygın- lığını arttırarak, daha hızlı bir şe- kilde örgütlenmelerine daha elve- rişli koşullar yaratmıştır.

10 — İşçi sınıfına ihanet içinde olan maceracı unsurlar Bursa'da iyice tecrit olmuşlar ve ters slo- ganlarının alana ulaşmaması güç- süzlüklerini bir kez daha ortaya koymuştur.

11 — «Gençliğin yolu işçi sınıfının yoludur» diyerek, işçi sınıfının örgütlü mücadelesi içinde yer alan ilerici yurtsever gençlik işçi sınıfıyla mücadele içinde kaynaşa- rak, gençliği işçi hareketinden koparmaya çalışanlara gereken dersi vermiştir.

TOFAŞ cinayeti «sendika rekabeti»nden doğmuş bir «işçi çatışması» değildir. TOFAŞ cinayeti, faşist eğilimli bir sendikanın, aldığı emirlerle bir siyasal partiye yönelttiği bir saldırı değildir.

TOFAŞ cinayeti işçi sınıfımızın tek sendikal örgütü olma yolunda ilerleyen DİSK'i Bursa'dan tasfiye etmek için DİSK'in en güçlü sendikası olan MADEN-İŞ'i işyerlerinden koparmak için girişilmiş plânlı bir saldırdır.

TOFAŞ cinayeti gerici ve faşist güçlerin, tekelci sermayenin emrindeki MC iktidarının ilerici güç- lere karşı giriştiği kanlı saldırının tırmanışına tehlikeli bir örnektir.

DİSK'in Bursa gösterisi TOFAŞ cinayetini işleyenlere gereken dersi vermiş ve DİSK'i tasfiyeye yönelik Devlet Güvenlik Mahkemelerini yeniden kurma girişimle- rine karşı mücadeleden işçi sınıfının kararlı ve örgütlü olduğunu göstermiştir.

İŞÇİ SINIFININ BAĞIMSIZLIK,
DEMOKRASİ, BARIŞ VE
TOPLUMSAL İLERLEME
SAVAŞIMINA YÖNELEN
SALDIRILARA PARALEL HER
BOYDAN VE HER SOYDAN
TERS, SEKTER, MACERACI
BOZGUNCU AKIMLARIN
SALDIRILARI
GELİŞTİRİLMEME
ÇALIŞILYOR.
BU YAZIMIZ KONUYA BİR
YAKLAŞIM GETİRMEKTEDİR.
KONU ÖNEMLİLE TEKRAR
ELE ALINMASINI VE
DERİNLİĞİNE
İNCELENMESİNİ
GEREKTİRİYOR.

GÜÇBİRLİĞİ VE İŞÇİ SINIFI HAREKETİNE TERS AKIMLAR

İşçi sınıfının mücadelesi ekonomik, ideolojik ve siyasal olmak üzere üç temel biçimdedir. Bu üçlü bütünün bir parçasını oluşturan işçi sınıfının ekonomik-sendikal-mücadelesinin üç ana şartı vardır:

1 — Örgütsel bağımsızlık ve bilinçli örgütsel disiplin,

2 — Sınıf ve kitle sendikacılığı; sınıf mücadelesinin doğal bir gereği olarak mücadele hedefinin sosyalizm olarak saptanması,

3 — Ekonomik mücadelenin işçi sınıfının siyasal ve ideolojik mücadelesiyle uyum içinde olması ve uluslararası işçi dayanışması.

Türkiye burjuvazisi işçi sınıfının sendikal, ideolojik ve siyasal mücadelesini engellemek, bastırmak ve saptırmak üzere çeşitli yollar denemiştir. Bunların, önde geleni anti-demokratik yasaklamalar ve işçi sınıfının serbestçe düşünme ve örgütlenme özgürlüğüne karşı uygulanan 141 ve 142 nci maddelerdir Burjuvazi, her dönemde işçi sınıfının sınıf örgütlerine engel olmak istedi. İşçi sınıfının örgütlenmesini kendisine bağlı kılmak ve böylece saptırarak kapitalist düzenle bütünleştirmek istemektedir.

Sendikal düzeyde, Türk-İş kuruluşundan bu yana, bu görevi yerine getirmek üzere işçi sınıfına ihanet, burjuvaziye hizmet politikasını uygulamaktadır. Ancak, DİSK'in 1967'de kuruluşu bu oyuna önemli bir darbe indirmiştir. DİSK'in güçlenmesi 1970'lerde hızlanmış ve yukarıda sıraladığımız üç şartın en etkin bir şekilde uygulandığı V. Genel Kurul'dan bu yana en üst boyutuna ulaşmıştır.

1970-1975 ve sonrası döneminde büyük burjuvazi sendikal mücadelenin hızla kendi denetiminden çıkarak sınıfsal temele oturmakta olduğunu ve işçi sınıfının bu önemli silâha daha bilinçlice sahip çıktığını görmüştür. Yüzbinlerce işçinin DİSK saflarına katılması bunun somut bir kanıtıdır. Nasıl işçi sınıfı bu ekonomik mücadele örgütlerini daha bilimsel bir temele oturarak gerçek sınıf örgütleri haline getirmek için mücadele veriyse, burjuvazi de bu mücadeleyi saptırmak ve sendikaları kendi denetiminde tutma savaşımı vermiş ve vermektedir.

Kapitalizmin dünya çapındaki

derin buhranı, bu sisteme bağlı ve çarpık Türkiye kapitalist ekonomisinin geleneksel buhranını derinleştirmiştir. Her bunalım döneminin derinleştirdiği sınıflararası çelişki, özellikle büyük burjuvaziyle işçi sınıfı arasındaki sendikal, ideolojik ve siyasal mücadeleyi keskinleştirir. Burjuvazi, artan sömürü ve kârını haklı göstermek, emekçi kitlelerin yoksullaşmaya karşı oluşan tepkisini gemlemek, sınırlamak için çeşitli yöntemler uygular.

Burjuvazi, sınıf sendikacılığına karşı uygulamasında bir kaç silâha başvurur:

1 — Türk-İş'te somutlanan sınıf uzlaşmacılığını yine Türk-İş eliyle, uluslararası destekler de alarak yaygınlaştırmak.

2 — Kendi siyasal iktidarının baskı güçlerini kullanmak.

3 — İşçi sınıfını kendi içinden vurmak üzere işçi sınıfının bilimsel örgütlü hareketine sızmak.

Sermaye sınıflarının kullandığı bu yöntem, sendikal mücadelenin burjuvaziden örgütsel bağımsızlığını bozmak, sınıf sendikacılığını sınıf uzlaşmacılığına dönüştürmek ve işçi sınıfının ideolojik ve siyasal mücadelesiyle uluslararası işçi dayanışmasından koparmak amacını güder. Hangi kişi veya hangi örgüt ya da akım bu amaca hizmet ediyorsa burjuvazi tarafından kullanılmaktadır. Bu nedenle, bu gibi unsurlara karşı mücadele burjuvaziye karşı verilen mücadelenin ayrılmaz bir parçasıdır.

İşçi sınıfının devrimci sendikal hareketini arkadan hançerleyenler

Ülkemizde işçi sınıfının devrimci sendikal hareketine sızma girişimlerinde bulunan, maocu, goşist, troçkist diye adlandırılan bu unsurların kullandıkları somut yöntemler ve bunları bu unsurları ele veren belirleyici özellikleri şöylece sıralayabiliriz:

1 — **Ters akımların sınıfsal kökeni:** Kapitalizmin sanayide ve tarımda hızla tekelleşmesi küçük mülkiyet sahiplerini yoksullaştırır ve mülksüzleştirir. Hiç bir zaman üretimin disiplini ve merkezîyetliğini tanımamış olan bu unsurların mülksüzleşmeye karşı tepkileri daha çok bireysel bir başkaldır-

ma şeklinde olmakta ve kolaylıkla aşırı davranışlara, terörcülüğe dönüşmektedir. «Kapitalizmin iğrençlikleri karşısında öfkeye kapılan küçük burjuva, bütün kapitalist ülkelere özgü anarşizm gibi toplumsal bir fenomendir.» Sınıfsal kökeni itibariyle, aşırı «devrimcileşen» bu unsurlar işçi sınıfının örgütlü, bilinçli disiplinli, sabırlı ve sorumlu mücadelesine uyamamakta ve onun dışında kalmaktadır. Ayrıca, mülksüzleşen küçük mülk sahiplerinin bir bölümünün fabrika işçisi olması işçi sınıfı hareketi içinde bireysel başkaldırı, aşırı devrimcilik ve terörcülük eğilimlerinin sınırlı da gelişmesinin maddi temelini oluşturur.

Diğer yandan, burjuvazinin çeşitli kesimlerinden (küçük, orta ve büyük burjuvazi) oluşması ve üretimin dışında olmasından dolayı üniversite gençliği de bu eğilimlere ve bu tür davranışlara yatkındır.

Özellikle, küçük burjuvazinin sayıca önemli olduğu Türkiye gibi emperyalizme bağımlı geri kalmış ülkelerde bu tür küçük burjuva aşırı devrimciliğinin oluşması için maddi koşullar oldukça fazladır. İşçi sınıfının bir bölümünün henüz tam anlamıyla küçük toprak mülkiyetinden kopmamış olması bu eğilimlere zemin hazırlayan bir diğer önemli etkidir.

Burjuvazi, özellikle basın-yayın ve TRT aracılığıyla bu unsurların işçi sınıfının örgütlü hareketine yabancı ve bireysel eylemlerinin yoğun bir propagandasını yapmaktadır. İşçi sınıfının merkezi otoritesinden yoksun ve hatta bu otoriteye karşı oluşlarından dolayı, bu unsurların içine gizli ajanların girmesi ve yaptıkları eylemlerin rahatlıkla çığrından çıkarılması olanaklıdır. Pek çok somut olay bu olguyu doğrulamış ve doğrulamaktadır.

2 — Bu akımlar sosyalist ülkelere ve dünya işçi hareketinin öncü örgütlerine düşmanca bir tavır içine girerek, uluslararası işçi dayanışmasını ve halklar arası dayanışmayı sabote etmektedirler.

3 — Bu akımlar, yumuşama, genel silâhsızlanma ve barış içinde bir arada yaşama politikasıyla somutlanan kalıcı ve sürekli bir dünya barışı mücadelesine saldıracak

savaş çığırkanlığı yapmaktadırlar.

4 — Bu akımlar ekonomik, yani sendikal mücadelenin işçi sınıfının genel mücadelesindeki yerini önemsemeyizler. Ekonomik - sendikal - mücadelenin ve ideolojik mücadelenin, siyasi mücadele ile mutlak uyum içerisinde olması gereğini yok sayarlar.

Somut ülke ve dünya koşullarıyla, bu unsurların kafalarında yaptıkları soyut ve hayalci devrim şemaları ve modelleri çelişmektedir. Uğrunda mücadele verdiklerini iddia ettikleri kitlelerin peşlerinden gelmemeleri hem onları kitlelerden koparmakta, hem de kitlelere olan inançsızlıklarını besleyerek onları bireysel veya grupsal çıkışlara, teröre itmektir.

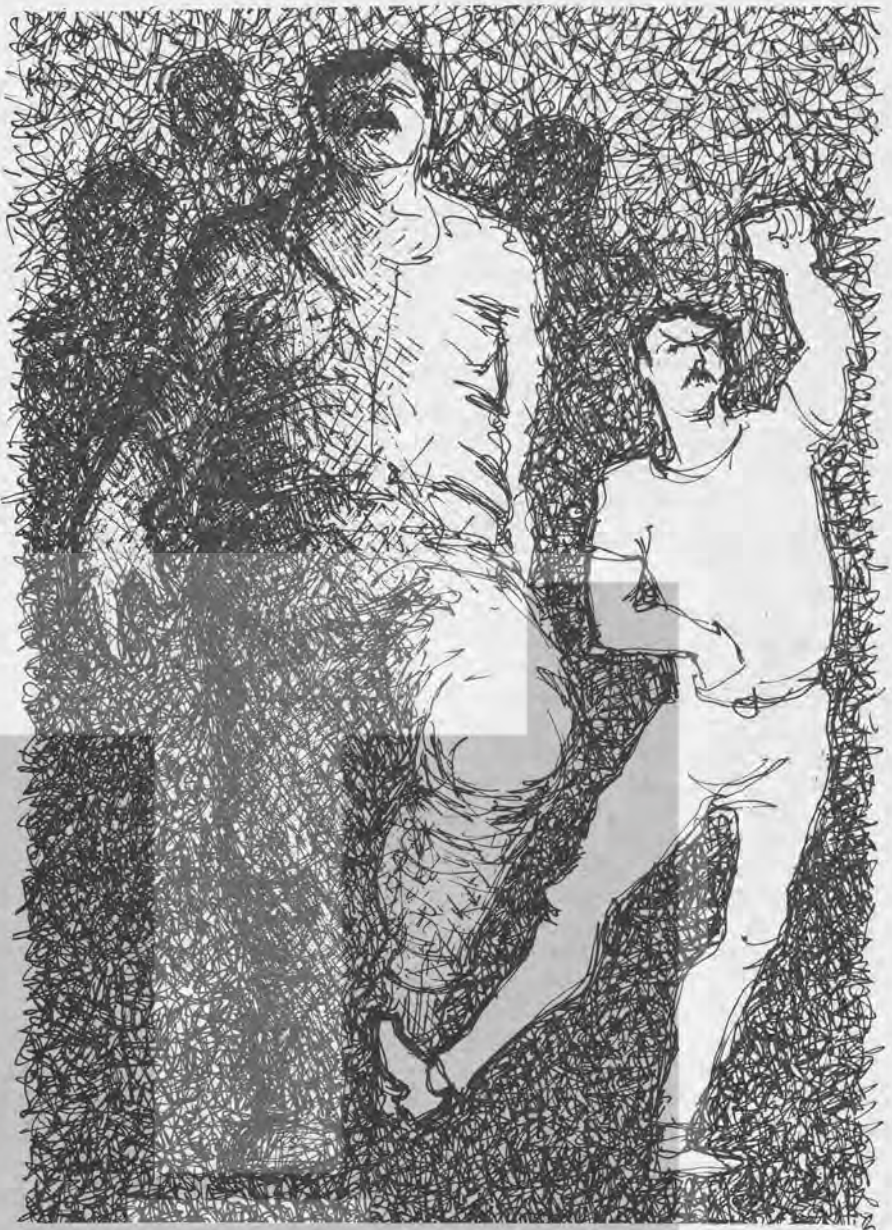
İşçilerin işyerinde işverene karşı verdiği günlük sınıf mücadelesinin oluşturduğu devrimci birikimi reddederler. İşçi sınıfının sömürüyü sınırlamak ve görece de olsa daha ileri haklar elde etme savaşımını görmezlikten gelirler.

5 — Somut koşul ve gerçekleri hesaba katmadan, sınıflar arası siyasal güçler dengesini değerlendirmeden «en devrimci» ve cilâlanmış sözlerle yarının sloganını bugünden atarak maceracılık yaparlar ve hedef şaşırtırlar.

6 — Bu bozguncu akımlar, anti-faşist bir kuruluş olan ana muhalefet partisinin kitle toplantılarında, Konfederasyonumuzun kitle gösterilerinde, diğer ilerici örgütlerin eylemlerinde yanlış sloganlar ve açık saldırılarla kitleleri parçalama ve baskı güçlerinin saldırısına gerek oluşturma girişimlerinde bulunmuşlardır.

7 — Özellikle Konfederasyonumuza bağlı sendikaların kadrolarına sızmaya çalışarak, işçi sınıfının ekonomik örgütlerini kendi maceracı siyasetlerine âlet etmek istemektedirler. Bu arada işçi grevlerine de sızmaya deneyerek işçi sınıfının sendikal mücadeledeki birlik, bütünlük ve sınıfsal disiplinini bozmaya, bölmeye çalışmaktadırlar.

Bu akımların özel olarak işçi sınıfının sendikal ve siyasal ideolojik mücadelesine, genel olarak da bağımsızlık, demokrasi, barış ve toplumsal ilerleme savaşımına nedenli zarar verdiklerini Şili ve Portekiz örnekleri somutça göstermiştir. Tekelci sermayenin CIA'

nın desteğiyle Şili'deki Halkın Birliği Hükümetine karşı giriştiği önce ekonomik sabotaj, daha sonra da kanlı faşist darbe koşullarının oluşmasına büyük gerekçeler hazırlamışlardır. Halkın Birliği'nin plânlı ve merkezîyetçi ekonomik ve toplumsal köklü dönüşüm hareketini yok sayarak bir yandan bir kısım köylüleri zamansız toprak işgallerine zorlarken, diğer yandan da burjuvaziyle el ele vererek gerici bazı sendikacıların desteğiyle grev kıskırtıcılığı yapmışlardır. Böylece, hem bu grevleri tekelci sermayenin amansızca saldırdığı Halkın Birliği Hükümeti'ne ve özel olarak işçi sınıfının örgütlerine karşı kullanmaya

kalkışmışlar, hem de büyük burjuvazinin ekonomik sabotajına böylece katılmışlardır.

Portekiz'de de bu bozguncu akımlar en son «Paraşütçüler ayaklanması» diye bilinen kısmî bir başkaldırıyı kışkırtarak 25 Nisan 1974 anti-faşist darbesini yapan Silahlı Kuvvetler Hareketi'nin büyük ölçüde tasfiyesini kolaylaştırmışlardır. Bu «ayaklanma»nın bastırılmasıyla gerici güçler yeni yeni mevziler elde ederek anti-komünizmi kışkırtmışlardır. Portekiz'de Cumhurbaşkanlığı'na gelen General Eanes, eski gerici faşist darbeci Cumhurbaşkanı Spínola'nın yakın dostudur. Böylece, bu ters akımlar Eanes'in devlet baş-

kanlığına getirilmesinde iç ve dış tekelci gerici güçlerin ekmeğine yağ sürmüşlerdir.

Türkiye'de ve uluslararası düzeyde bu akımlar, emperyalist çevrelerin yarattığı Angola iç savaşında ırkçı ve cani Güney Afrika rejimi askerlerinin denetimindeki kukla FNLA ve UNITA'yı destekleyerek Angola halkının MPLA öncülüğünde verdiği ulusal ve toplum sal kurtuluş savaşını sabote etmek istemişlerdir. Angola Halk Cumhuriyeti hükümetinin çağrısı üzerine Angola halkının iç savaş kışkırtıcılarına karşı verdiği mücadeleye destek olan Küba askerî birliklerini ve Angola Halk Cumhuriyeti'ne her türlü desteği sağlayan sosyalist ülkeleri «işgalci» olarak nitelerken, bir kez daha halklar arası dayanışmaya karşı emperyalist güçlerin yanında yer almışlardır.

Emperyalist devletlerin güdümündeki Türkiye burjuvazisi yıllardır Sovyet düşmanlığı ve anti-komünizm ticareti yapmaktadır. Ters akımlar, üsleriyle, ikili anlaşmalarıyla Türkiye'nin ulusal bağımsızlığına gölge düşüren NATO ve Amerikan emperyalizmine karşı çıkacaklarına, burjuvazinin Sovyet düşmanlığına katılmışlardır. Bunlar, komşumuz Sovyetler Birliğini baş düşman olarak görmekte ve halkımıza dayatılan anti komünizm propagandasını yaymaktadırlar.

TERS AKIMLARA KARŞI MÜCADELE

Büyük burjuvazinin iktidarlara, günümüzde MC iktidarı bu sorumsuz ve maceracı akımların terörcü davranışlarını işçi sınıfının sendikal, ideolojik, siyasal mücadelesini bastırmak ve parçalamak için kullanmaktadır.

Emekçi halkımızın önemli bir bölümü halâ daha en iğrenç ve adi bir anti-komünizm propagandasının etki alanı içindedir. Özellikle işçi sınıfının büyük burjuvaziye karşı vermekte olduğu ve hızla gelişen örgütlü sendikal ideolojik, siyasal mücadeleyle bireysel terörcü davranışlar arasında kesin bir uyumsuzluk ve hatta çatışma vardır. Ancak, geniş halk kitlelerinin bugünkü siyasal bilinç düzeyi bu olgunun gerektiği gibi davranmasına yetmemektedir. Bun-

dan yararlanan gerici iktidar, örneğin bir Malatya, Gaziantep olayını genelleştirerek, bu terörcü davranışları tüm ilerici ve sol güçlere maletmeye çalışmıştır. Aynı oyunu özellikle üniversite gençliği içinde oynamaktadır. «Üniversitelerde öğrenim özgürlüğü ve can güvenliği için mücadele eden, mücadelesini halkımızın kurtuluş mücadelesiyle birleştiren ilerici yurtsever gençliği kendi yarattığı anarşik durumun sorumlusu gibi tanıttılar. Faşist SS birliklerinin öğrenim gençliğine karşı sürdürdüğü silahlı saldırıları sağ-sol çatışması şeklinde gösterdiler.» (1)

Böylece, büyük burjuvazi, yeni zulüm yöntemleri uygulamak ve yeni baskıcı yasalar çıkarmak için bu akımlardan yararlanıyor, bu maceracı eylemleri malzeme olarak kullanıyor. «Bozguncu ve maceracı akımlar işyerlerine ve sendikalarımıza sızarak bölücülük yapmaya çalışıyorlar. İşçi sınıfının bilinçli ve örgütlü mücadelesini saptırmaya ve parçalamaya yönelik bu sorumsuz ve anarşik davranışlar anarşinin baş sorumlusu tarafından kullanılıyor. İşçi sınıfına ihanet içinde olan bu unsurlar tekelci sermayenin zulüm ve baskıyı yoğunlaştırmak ve yaygınlaştırmak için planladığı olağanüstü değişikliklere gerekçe oluşturuyor.» (2)

Bu akımları daha da etkisizleştirerek, bağımsızlık, demokrasi, barış, toplumsal ilerleme ve sosyalizm mücadelesine, işçi sınıfının kendi içinde ve diğer emekçi katmanlarla, tüm ilerici güçlerin demokratik güç birliğine verdikleri zararları sınırlayacak en etkin yol işçi sınıfının sendikal, ideolojik, siyasal savaşımını ve birliğini güçlendirmek ve geniş demokratik kitle eylemleri koymaktır.

Hedefi ve zamanı iyice belirlenmiş bu gösteriler içinde kitleler eğitilmekte ve gerçekleri, bu arada ters akımların hiç bir toplumsal gücü temsil etmediklerini görmekteyiz. Bu açıdan, muhteşem 1 Mayıs gösterisiyle sonra ters akımlar büyük bir darbe yemişler ve işçi sınıfının örgütlü hareketinin bunlarla ilişkisi olmadığı daha geniş kitleler tarafından kavranmıştır.

Başta temsilciler olmak üzere

tüm DİSK üyeleri bu unsurlara karşı uyanık olmalı cıllanmış keskin «devrimci» sözlerine örgütsel mücadeleyle cevap vermelidirler. «Onlarda solda» yanlıgısına düşülmemeli, kesin olarak bilinçli örgütsel disiplin uygulanmalıdır. Sendikaların o bölgedeki temsilcilerin haberi olmadan bir grev, bir toplantı veya herhangi bir işçi eylemine her kim olursa olsun dışarıdan kimse alınmamalıdır. Bu akımların işyerlerinde, işyeri önlerinde dağıtımını yaptıkları gazete, dergi, bildiri ve afiş gibi yayınların dağıtımına karşı gerekli önlemler yine örgütsel disiplin içinde anında alınmalıdır.

Bu yönde mücadele günlük sınıf savaşımının ve işçi sınıfının ideolojik mücadelesinin ayrılmaz bir parçasıdır.

Ters ve maceracı akımlara karşı çok yönlü mücadele özellikle günümüz Türkiye'sinin somut koşullarında sadece işçi sınıfının değil demokrasi ve özgürlükten yana olan tüm örgüt, güç ve kişiler için acil ve kaçınılmaz bir görevdir. Bu doğrultuda mücadele işçi sınıfının sosyalizm doğrultusundaki örgütlü mücadelesinin birliği için olduğu kadar, faşizme karşı demokratik güç ve eylem birliği için gereklidir.

(1) K. Türkler, 9.7.1976, DİSK Genel Temsilciler Meclisi konuşmasından.

(2) a.g. konuşma.

**İSRAİL
YAYILMACILIĞINA
EMPERYALİST
TALANA
DİRENİŞ**

FİLİSTİN ULUSAL KURTULUŞ HAREKETİ

Filistin topraklarının İsrail tarafından işgale uğradığı 1948'den bu yana Ortadoğu, yüzyılımızın en kanlı çatışma alanlarından biri haline geldi. 25 yıl içinde Arap Yarımadası 4 büyük savaşa sahne oldu. Büyüklü küçüklü silâhlı çatışmalar durmaksızın birbirini izledi. Lübnan'daki son gelişmeler ise, bu kanlı olaylar dizisinin yeni bir halkasını oluşturmaktadır.

Arap-İsrail uyuşmazlığında somutlaşan Ortadoğu bunalımının temelinde Filistin sorunu yatar. En ilericisinden en tutucusuna kadar tüm Arap yönetimleri, kendi kamuoylarının Filistin sorunu karşısındaki hassasiyetini göz önüne almak zorundadırlar. Bu durum, Arap yönetimlerinin Filistin konusundaki gerçek niyetlerini açıkça belli etmelerine engeldir. Her arap yönetimi, istese de istemese de Filistin davasını savunur görünmekle yükümlüdür. Ancak Arap yönetimlerini asıl ilgilendiren nokta, bir Filistin Devleti'nin kurulmasının kendi durumlarını ne ölçüde etkileyeceği sorunudur. Çünkü, 28 yıldır mülteci kamplarında sürgün hayatı yaşamakta olan Filistin halkının, çektiği acılar ve katlandığı kahırlı yaşam ölçüsünde demokratik bir devlet kurmaya aday olduğu bilinmektedir. Böyle bir çözüm yolu, emperyalizm için olduğu kadar tutucu Arap rejimleri açısından da hiç istenmeyen bir yoldur. Genellikle küçük-burjuva renklerin egemen olduğu ilerici Arap rejimleri ise, halk iktidarına dayalı demokratik bir Filistin Devleti'nin kurulmasını kuşkuyla karşılamaktadırlar. Öte yandan, bugün İsrail'in işgali altında bulunan Filis-

tin toprakları üzerinde bağımsız bir Filistin Devleti'nin kurulması, barış, demokrasi ve ilerleme yanlısı tüm güçler tarafından savunulmaktadır.

Nüfusu 2 milyonu aşmayan bir bir ülke halkının kaderinin böylesine yaygın bir uyuşmazlık konusu olarak ortaya çıkması neyle açıklanabilir? Bu sorunun cevabı, Filistin topraklarının özelliğinde ve Filistin halkının mücadeleci geleceğinde aranmalıdır.

Birinci Dünya Savaşı'nın başlarında İngiltere ile müttefikleri, Filistin topraklarının büyük bir bölümünün uluslararası bir statüye bağlanması konusunda anlaşmaya varmışlardı. Buna neden olarak da, Filistin'deki kutsal topraklar üzerinde üç büyük dinin; Müslümanlığın, Hıristiyanlığın ve Yahudiliğin hak iddiasında bulunmaları ve her birinin bu topraklara sahip olma istekleri gösterilmişti. Savaşın sonlarına doğru, Avrupa'daki güç dengesi önemli ölçüde değişmiş, müttefiklerin Almanya ve ortaklarına karşı kazandığı zaferden aslan payını kendine ayırmayı başaran İngiltere, en güçlü emperyalist devlet durumuna yükselmişti. İngiltere, ekonomik ve askeri alanlarda sağladığı üstünlüğe dayanarak uluslararası politikada daha etkin bir rol oynamaya başladı; gücünü, kendi nüfuz alanını genişletmede bir araç olarak kullanmak yolunu tuttu. Özellikle Akdeniz ve Ortadoğu, İngiltere'nin bu yayılma politikasında büyük bir stratejik önem taşımaktaydı. Filistin topraklarının durumuyla ilgili anlaşma da, böylece İngiltere açısından artık geçerliğini yitirmiş oluyordu.

Filistin'in kaderinin tayini konusunda söz sahibi tek ülke olmak gücünü ve yetkisini kendinde gören İngiltere, Eylül 1917 de «Balfour Bildirisi»ni yayınlarak Filistin topraklarının geleceğine ilişkin yeni kararını dayatma yoluna başvurdu. Bu yeni karar uyarınca, Filistin'in önemli bir bölümü Yahudilere anayurt olarak ayrılacaktı. Böylece, Yahudilerin yüzyıllarca süren Filistin topraklarını yurt edinme özlemleri, bu topraklar üzerinde İngiliz çıkarlarına hizmeti görev bilen bir Yahudi Devleti'nin kurulmasıyla giderilmiş oluyordu.

Konunun tam aydınlanması için, Yahudilerin durumuna da bir parça değinmek gerekecek.

19. Yüzyılın sonlarında, Polon-

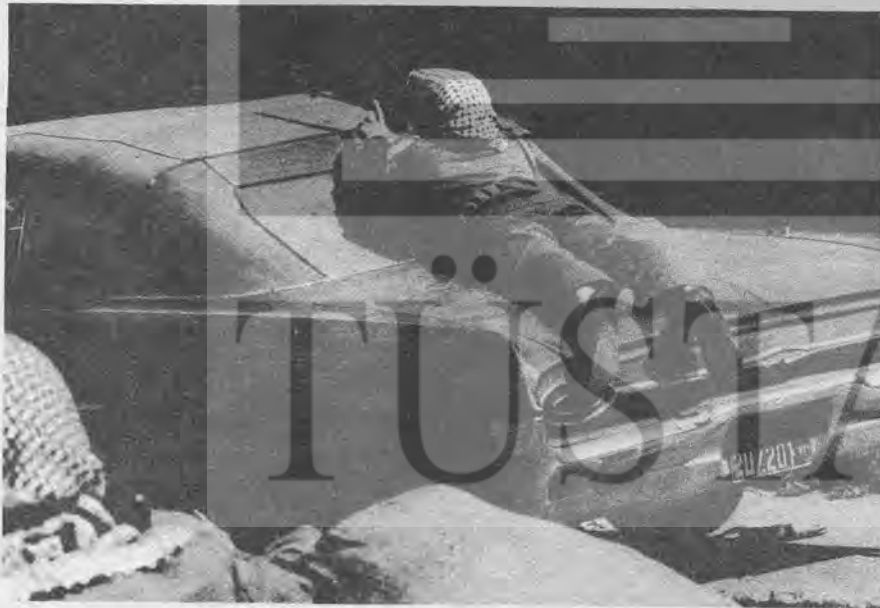
ya ve Rusya'daki yoksul yahudi kabalıkları, uğradıkları kanlı katliamlar sonucu Batı'nın gelişmiş merkezlerine doğru büyük göç dalgaları halinde akmaya başladılar. Bu göç dalgaları, Viyana'dan New-York'a kadar uzanıyordu. Ne var ki, Doğu ülkelerindeki bu Yahudi düşmanlığına (antisemitizm) karşı mücadele ile pek ilgilenmeyen ve kapılarını genellikle Yahudi mültecilerine kapalı tutan İngiltere ve özellikle ABD gibi Batı'nın büyük kapitalist ülkeleri, onları eski anavatanları olan Filistin'e göç etmeye zorladılar. Ortadoğu'da uluslararası bir Yahudi Gettosu (Yahudi Mahallesi) kurulması, İngiltere'nin ve ABD'nin çıkarlarına pek uygun düşüyordu. ABD'deki etkili Siyonist çevrelerin, Amerikan Hükümetini tek taraflı bir bağımsızlık bildirisini imzalamaya zorlamaları, Filistin'de bir Yahudi Devleti'nin kurulması için yapılan ilk resmî girişim oldu. İngiltere, Ortadoğu'nun denetiminin ABD'ye kaymakta olduğu endişesiyle başlangıçtaki tutumunu değiştirmiş, Filistin toprakları üzerinde kurulacak bir İsrail Devleti'nin varlığını kuşkuyla karşılamaya başlamıştı. Ancak ABD'nin baskısıyla bu bildiriye imza atmamak zorunda kalan İngiltere, 14 Mayıs 1948'de Filistin üzerindeki vesayetinin sona erdiğini açıkladı. Aynı tarihte David Ben Gurion, Filistin'de İsrail Devleti'nin kurulduğunu ilân etti. Bir gün sonra da, Mısır ile İsrail ara-

sında ilk Ortadoğu Savaşı patlak verdi. Bu savaşın sonunda, Filistin topraklarının büyük bir bölümü İsrail tarafından işgal edilmişti.

İngiltere'nin ve ABD'nin önceleri Yahudi düşmanlığına fazla bir tepki göstermemeleri, hatta bir ölçüde Yahudi aleyhtarı bir tutum içine girmeleri, sonraları ise, koyu bir Yahudi taraftarı kesilmeleri nasıl açıklanabilir? Bu soruya iki yönden cevap vermek gerekir. Birincisi, Ortadoğu'da büyük stratejik ve ticari önemi olan yolların bekçiliğini yapabilecek, emperyalizmin uzantısı durumunda milita-rist bir İsrail Devleti'nin kurulması, bölgede bir köprübaşı görevini yerine getirecek, böylelikle de, Arap ülkelerinin denetimi kolaylaşmış olacaktı. Özellikle Suriye ile Mısır'ı birbirinden uzaklaştırma politikası, emperyalizm açısından büyük bir önem taşıyordu. Günümüzde, «Sovyetler Birliği'nin yayılmasına» karşı kendini «Hür Dünya»nın savunucusu olarak ilân eden İsrail, bu temsilcilik görevini sadakatla yerine getirmiştir. 1948'de ABD'yi, İsrail Devleti'ni hukuken tanımaya zorlayan gerekçeler, 1946-48 yılları arasında bu bölgede yoğun bir faaliyet sürdüren büyük petrol şirketlerinin çıkarlarıyla tam bir uyum halindedir. Trajik bir jenosit (toplu katliam eylemi) hareketine hedef olan ve yalnızca yahudilerden ibaret bulunmayan İsrail yurttaşlarına

ulus hakkının tanınması görüşü, elbette ki doğru bir görüştür. Nitekim, bu görüşün en büyük ve güçlü savunucusu Sovyetler Birliği olmuştur. Ne var ki, İsrail Devleti'nin kurulmasında emperyalizmin gözettiği amaç, bu görüşle taban tabana zıttır. ABD ve İngiltere, Filistin topraklarında Filistinlilere hayat hakkı tanımayan Ben Gurion'un ünlü «Baltimore Programı»nı gözlerini kırpmadan onaylamışlardır. İşte bu yüzden, İsrail Devleti'nin ABD tarafından tanınması, ABD'deki Yahudilerin basit hevesleriyle değil, ABD emperyalizminin Ortadoğu'daki çıkarlarıyla açıklanabilir.

Bu soruya verilebilecek ikinci cevap, siyonist akımın temsilcileri tarafından kurulan İsrail Devleti'nin, işçi hareketlerine ve başta Sovyetler Birliği olmak üzere sosyalizme karşı duyduğu amansız düşmanlıkla ilgilidir. Gerçekten de siyonizm, teorisiyle olsun, pratiğiyle olsun, yalnızca Yahudi emekçilerini değil, yoksullaşmakta olan Yahudi küçük-burjuvazisinin geniş tabakalarını da sosyalist hareketten saptırmak için büyük çabalar göstermektedir. Siyonist hareket; ister Hıristiyan, ister Yahudi, ne olursa olsun burjuvazi için gerçek bir sosyalist tehlikenin büyümeye başladığı dönemde doğmuştur. İşte, siyonist hareketin temsilcisi olarak İsrail Devleti'nin emperyalizm tarafından böylesine destek görmesinin en önemli nedeni bu-

Ortadoğuda emperyalist talana, gericiliğe, siyonist ırkçılığa karşı direnen bir hareket Filistin Ulusal Kurtuluş Hareketi... Çıkarları Amerikan Emperyalizmi ile üst üste düşen İsrail yayıcılarının amaçları talancı içeriğe nasıl uymaktaysa; Filistin Ulusal Kurtuluş Hareketi bu talana direnenin haklı içeriği ile dopdolu. Ortadoğuda emperyalizm doğrudan ve dolaylı desteklerle devrimci gelişmeyi durdurmak ve İsrailin geri çekilmesini sağlamak istemekle halkların düşmanı olduğu gerçeğini kanıtıyor; Birleşmiş Milletler Kararına karşın geri çekilmediği topraklarda yağmacılığa devam ediyor.

dur.

1948 ve 1967 savaşlarıyla topraklarının tamamı ellerinden alınan Filistin halkı, Yahudilere ulusal topluluk hakkının tanınmasına karşı çıkmıyor. Onlar, tamamen haklı bir dava için, kendi toprakları üzerinde kendi ulusal devletlerini kurmak için savaşıyorlar. Filistin halkının bu savaşı, İngiliz egemenliğine karşı kitle halinde direnişe geçtikleri 1930'larda başlamıştır. İngiliz egemenliğine boyun eğmek istemeyen yoksul emekçi kitlelerinin yer yer gösterdiği tepkiler, 1936'da geniş çaplı bir silâhlı halk hareketine dönüştü. Şeyh İzzeddin El-Kassam adındaki bir din adamının yönettiği bu halk hareketi, işçilerden ve köylülerden büyük bir destek görmüştü. Filistin halkının İngilizlere karşı yürüttüğü kurtuluş mücadelesine katılmak istemeyen ve İngilizlerle çıkar birliğine girişen burjuvalar ve toprak sahipleri, bu halk hareketini başarısızlığa uğratmak için ellerinden geleni yaptılar. Halk hareketinin liderlerini İngilizlerin aldatici bağımsızlık vadelerine inandıran bu burjuva ve toprak sahibi işbirlikçiler sayesinde hareket kendi içinde çözülerek dağıldı. Ne var ki bu hareket, Filistin halkı için bir ilk deneyim olmuş, sömürücülere karşı halk kitlelerinde bir kin birikimi yaratmıştı. Bu, anti-emperyalist mücadele geleneğinin ciddi bir başlangıcıydı. Çevre Arap ülkelerinin hiç birinde görülmeyen bir kitle örgütlenmesi, Filistin Ulusal Kurtuluş Hareketine değişik bir nitelik kazandırıyordu. Ancak, ideolojik bir bağımsızlığı olmayan hareketin dışardan gelecek olumsuz etkilere karşı bir bağımsızlığı yoktu. Filistin Ulusal Kurtuluş Savaşını belli ölçüler içinde destekleyen küçük-burjuva yönetimindeki ilerici Arap ülkeleri, Filistin sorununa kendi devrimci anlayışlarına uygun çözümler getirmek istiyorlar, Arap Dünyası'ndaki devrim sürecine öncülük etmek iddiasıyla ortaya çıkan Nasır'cı ve Baas'cı akımlar, Filistin Kurtuluş Hareketi üzerinde de belli bir etkinlik sağlıyorlardı. Hareket, giderek kendi içinde bölünmelere uğradı. Farklı ideolojiler etrafında örgütlenen direnme güçleri, kendi aralarında da uyuşmazlığa düştüler. Anarşist, göşist

ve şoven eğilimlerin ağır basmaya başladığı direnme örgütleri, tethiş eylemlerine girişerek dünya kamuoyunun gözünde haklı davalarına gölge düşürdüler. Bu yanlış eylemler, özellikle İsrail tarafından kaçırılmaz bir fırsat olarak değerlendiriliyor. «Tethişçi gerilla kamplarının» varlığını öne süren İsrail, saldırgan politikasını rahatlıkla uygulayabileceği bu ortamdan yararlanarak çevre Arap ülkelerine karşı sık sık kara ve hava akınları düzenliyordu. İsrail'in, Filistin gerilla kamplarının en yoğun olduğu Ürdün üzerindeki baskıları sonucu Kral Hüseyin, Filistin gerillalarına karşı kanlı bir askeri harekâta girişti. 1970 Eylülünde başlatılan bu harekât, tarihe «Kara Eylül» adıyla geçti. «Kara Eylül» adlı bir Filistin gerilla örgütünün, 1972 Münih Olimpiyatları yapılırken İsrail sporcularının kampına düzenlediği kanlı baskın olayı hatırlardadır. Olayın Eylül ayında olması da ayrıca ilgi çekicidir. Batılı diplomatların pek üzerinde durmadığı bu anarşistçe davranışı Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Gromyko ve Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) tarafından açıkça kınanmıştır. Ürdün'deki kanlı kıyımdan sonra Lübnan topraklarına göç etmek zorunda kalan Filistin gerillaları, bu defa, yine İsrail'in baskıları üzerine harekete geçen Lübnan Hükümeti ile sürüşme haline girdiler. 1973 Mayısında, Lübnan Hükümeti'nin ordu birliklerini Filistin gerilla kamplarına karşı saldırıya geçirmesiyle, olaylar büyük boyutlara ulaştı. Ürdün'deki kanlı harekâtın bir benzeri, Lübnan topraklarında tekrarlanıyordu. Arap Dünyası'nın en «sâkin» ve «kendi halinde» bir ülkesi olan Lübnan, kısa bir süre içinde Ortadoğu'nun en huzursuz ülkesi haline geldi. Lübnan'ın etnik yapısından yararlanan emperyalist güçler, buradaki Müslüman ve Hıristiyan halkları birbirine düşürerek karışıklıkları büsbütün körüklediler. Lübnan'ın başkenti Beyrut, her gün yüzlerce insanın öldüğü bir savaş alanına döndü.

Yakın zamana kadar, Lübnan olayların dikkatli bir izleyicisi ve Filistin gerillalarının en güvenilir savunucusu olarak gönenen Suriye'nin, bazı arabuluculuk girişimlerinden sonra aniden Lübnan'a askeri

birlikler göndermesi, Arap ülkeleri arasındaki ilişkilerde yeni sürüşmelere yol açtı. Suriye, Filistinliler ile Lübnan'daki Müslüman halkın duruma hakim olması halinde Lübnan'ın İsrail tarafından işgal edileceği endişesinden doğan bir acelelikle olaylara müdahale de bulunmak ve ülkede bir denge sağlamak ihtiyacıyla hareket etmiş olabilir. Ne var ki, daha da çok kan dökülmesine yol açan bu müdahale, üstelik Suriye ile Filistin Kurtuluş Örgütü arasındaki dostane ilişkilere düzeltilmesi kolay olmayan yıkıcı bir darbe indirmiştir. 1970 Temmuzundan buyana gerçekçi bir politik çizgi izleyen Suriye, Ekim 1973 Savaşında kazandığı prestij ile de Baas iktidarına karşı duyulan güvensizliği önemli ölçüde gidermişti. Şimdi bu müdahale ile ortaya çıkan sonuç, Ürdün'den ve Lübnan'dan sonra, ilerici Arap ülkesi olan Suriye'nin de, Filistin sorununu kendi çıkarları açısından değerlendirdiği izlenimini güçlendirmiştir. Çünkü, Lübnan olaylarına Suriye'nin müdahalesiyle başgösteren yeni gelişim, emperyalizmin Ortadoğu politikasına uygun düşmektedir. Filistin gerillaları ise, kendileri için bir koruyucu şemsiye olarak gördükleri bugünkü Suriye yönetimine, bundan böyle herhalde hasmane olmayan bir gözle bakmayacaklardır.

Bütün bu gelişim içinde, Filistin Direnme Hareketi'nin geçmişteki deneyimlerden ders alarak bir derlenip toparlanma halinde olduğu görülmektedir. 1967 Haziranında Arapların İsrail karşısında uğradıkları ünlü «Altı Gün Savaşı» yenilgisinden sonra, Arap Ulusal Kurtuluş Hareketini yöneten küçük-burjuva önderlerin durumları önemli ölçüde sarsılmış, buna karşılık emperyalizmin desteğindeki işgalci siyonizme karşı silahlanmış halk kitlelerine dayanarak zenginleşen Filistin Ulusal Kurtuluş Savaşı, küçük-burjuvanın sınıfsal ve bencil çıkarlarına ters düşen yeni bir devrimci çizgi olarak belirginlik kazanmıştır.

Filistinlilerin haklı davası, içindeki zararlı unsurlar ayıklanarak Hareketin bütünlüğü ve tutarlılığı sağlandığı ölçüde, yeryüzünün tüm ilerici güçlerin desteğinden daha kolay yararlanacak ve başarıya ulaşacaktır.

**iş-ekmek- barış
ve toplumsal
ilerleme
savaşında
sendikalar**

ırkçılığa ve faşizme karşı uluslararası dayanışma

ULUSLARARASI ÇALIŞMA KONFERANSI'NIN 61. OTURUMUNDA İŞÇİ KESİMİNİN GÜNEY AFRIKA'DAKİ IRKÇILIĞA KARŞI ALDIĞI KARAR

Uluslararası Çalışma Konferansı'nın 61. oturumuna katılan ulusal sendikal örgüt delegelerinden oluşan işçi kesimi, uluslararası Konferansın ırk ayrımına karşı 15. ve 16 Haziran 1973'de Cenevre'de aldığı kararı uygulama yol ve araçlarını görüşmüştür.

— Güney Afrika'daki durumun durmadan gerginleşmesi ve bunun Afrika ve dünyada barış ve güvenliği tehlikeye soktuğunu göz önüne alan;

— Pretoria ve Salisbury rejimlerinin Zimbabve, Namibi ve Güney Afrika'daki ulusal kurtuluş hareketlerine karşı uyguladığı şiddetli ve düzenli baskı politikasıyla bu rejimlerin, tedhişçilik ve yıkıcılık yoluyla komşu bağımsız Afrika Devletlerinin iç işlerine sürekli müdahaleleri göz önüne alan;

— Pretoria'nın ırk ayrımcısı rejiminin, başta, Birleşmiş Milletler'in politikasını insanlığa karşı bir cinayet olarak nitelediği bir rejimi-

me nükleer teknoloji satarak uluslararası kamuoyuna meydan okuyan Fransa olmak üzere batılı büyük güçlerle olan askeri, siyasi ve ekonomik işbirliğinin yoğunlaşmasını nefretle izleyen;

— Irk ayrımına karşı Uluslararası Konferans'ın aldığı ve Birleşmiş Milletler'e, Birleşmiş Milletlerin uzman kurumlarına ve bu teşkilâta üye tüm devletlere gönderilen ırkçılığa karşı kararın içeriğindeki çağırığı gündeme getiren, işçi kesimi:

— Zimbabve, Namibi ve Güney Afrika'da ırk ayrımına, zulüm ve ırk egemenliğine karşı mücadele eden emekçiler ve halklarla aktif dayanışmasını yineler;

— Tüm dünya emekçileri için Güney Afrika'daki ırkçı gerilimlerin patlamasını her yolla önlemenin ve dünyanın bu bölgesinin, Afrika ve dünyada barış ve güvenliği, sonucu kestirilemeyecek bir tehlikeye sokması muhtemel ırk savaşlarının kanlı savaş alanı haline dönüşmesini engellemenin zamanı geldiğine işaret eder;

— Uluslararası Çalışma Bürosu yönetim Konseyi'ndeki işçi kesimi temsilcilerini ve ırk ayırımına son vermek üzere alınan tüm önlemlerin uygulanmasına katılmalarını sağlamak üzere uluslararası ve Afrika'daki sendikal hareket temsilcilerini de içine alacak bir şekilde Irk Ayırımı Özel Komitesi'nin üye sayısının artırılması için Birleşmiş Milletlere daha önce yaptığı istemi yineler;

— Birleşmiş Milletler'in ırk ayırımıyla ilgili özel Komitesi'ni, uluslararası sendikal konferansın ırk ayırımına karşı aldığı kararların uygulanmasını incelemek ve ırk ayırımının ortadan kaldırılmasına yönelik eylemin dünya çapında yoğunlaşmasını sağlamak amacıyla taşıyan yeni bir uluslararası sendikal konferansın ısrarla toplama-ya çağırır.

ULUSLARARASI METALURJİ EMEKCİLERİ SENDİKALARI BİRLİĞİ'NİN ÇAĞRISI

«Daha önceleri komşu ülkeleri atom silâhıyla tehdit eden ırkçı Pretoria rejimine atom santrali satma kararıyla Fransız hükümeti bu rejimin nükleer silâhlanmasını kolaylaştırmaktadır.

Fransız hükümetinin kararı Afrika kıtasında barış ve uluslararası güvenlik için büyük bir tehlike oluşturmaktadır.

Güney Afrika hükümetine nükleer santraller satmak aynı zamanda, Proterya rejimini ırkçı ve insanlık dışı ilân ederek mahkûm eden Birleşmiş Milletler Teşkilâtı kararlarının açık bir ihlâlidir.»

Uluslararası Metalürji Emekçileri ve sendikalarını, Fransız hükümetinin bu kararını protesto etmeye ve nükleer santral satış kontratını iptal etmesini ve Pretoria hükümetiyle tüm işbirliğinin kesilmesini istemeye çağırılmaktadır.

Lâtin Amerika'da Faşist Diktatörlüklerin emekçi halka ve işçi sınıfına dayattıkları şiddet hareketleri ve özel olarak da Şili'de Pinoşe Rejiminin Amerikan Emperyalizminin doğrultusundaki hareketleri bütün dünyada kınanıyor; Şillili yurdsever, sosyalist, demokrat unsurlarıyla dayanışma genişliyor. Bugün, Şili açık bir hapisane görünümünde. Binlerce yurtsever, sosyalist stadlara doldurulmuş durumda... Şili halkının bütün bu koşullardaki savaşımı durmaksızın sürmekte; yeni boyutlara ulaşmaktadır. Türkiye işçi sınıfı ve sendikal örgütü DİSK Şili halkının ve sendikalarının yanında yer alıyor; Faşist diktatörlüğün parçalanmasını demokrasi için gerekli görüyor; Emperyalizmin Şili'den ve bütün dünyada ellerini uzattığı halklardan çekmesi için savaşan örgütlerle dayanışmasını ve birliğini vurguluyor.

FAŞİST ŞİLİ CUNTASI VE AMERİKAN DEVLETLERİ ÖRGÜTÜ GENEL KURUL TOPLANTISI

Şili askeri cuntası gittikçe zayıflıyor ve iyice gözden düşerek tecrit oluyor. Bunu gizlemek üzere Amerikan emperyalizminin zoru ve Brezilya, Uruguay, Bolivya, Paraguay ve Nikaragua faşist rejimlerinin işbirliğiyle Amerikan Devletleri Örgütü Genel Kurul toplantısı Şili'nin başkenti Santiago'da yapıldı.

Bu karar, en ilkel hak ve özgürlükleri ortadan kaldıran, cinayetler işleyen, binlerce Şillili yurtseveri işkence eden ve toplama kamplarına atan faşist bir rejimi lânetleyen Güney Amerika halklarına açıkça meydan okumaktır.

Bu örgüt delegeleri, faşist darbenin yapıldığı 1973 yılından beri sıkıyönetimin uygulandığı Şili'de toplanmayı kabul ettiler. Böylece bir kez daha, Amerikan Devletleri Örgütü, (ADÖ) Şili ve tüm Güney Amerika halklarının özgürlüklerine ve çıkarlarına karşı, emperyalizm ve gericiliğin hizmetinde bir masa olduğunu doğrulamış oldu.

Guatemala'nın kiralık askerleri işgalini plânlayan, Küba'nın emperyalist ablukaya alınmasını onaylayan, Amerika'nın Dominik Cumhuriyeti'ne müdahalesini destekleyen ADÖ bugün Pinoşe'nin faşist salтанatını ve terör ve baskı politikasını çekinmeden destekliyor.

ADÖ toplantısının hazırlanması sırasında askeri cunta yeni bir baskı ve zulüm saldırısını başlattı. Ordu, polis ve ölüm çeteleri Santiago, Valparais ve Concepcion kentlerinin özellikle emekçi mahallelerini işgal etti, aralarında birçok işçi liderinin, dinsel örgüt temsilcilerinin, her eğilimden yüzlerce kadın ve erkeğin bulunduğu binlerce emekçi ve demokrasi tutkuları.

DİSK, biz kez daha, Şili emekçileri ve yurtseverlerinin özgürlük ve bağımsız onurlu Şili mücadelesini destekler ve ADÖ'nün Şili'de toplanmış olmasını şiddetle protesto eder.

YUNANİSTAN'DA ANTI-GREV YASASINA KARŞI GENEL GREV

24 Mayıs'ta, 120.000 civarında emekçi, hükümetin çıkardığı grev hakkını kısıtlayan bir yasayı protesto etmek için greve gitti. İş bırakımları hava trafiğini, belediye ve telekomünikasyon hizmetlerini yavaşlattı.

Bu yasa, siyasal eğilimli tüm grevleri ve legal sendikaların temsil etmediği her türlü işi bırakma eylemini yasaklıyor. Kamu ve hastahane hizmetlerini ilgilendiren her grev eylemi için 15 gün önceden haber verilmesini şart koşuyor.

İkinci gününde greve saldıran polislin sebep olduğu çatışma sonucunda bir kişinin ölmesi ve yüzden fazlasının yaralanması üzerine, üçüncü gününde, greve onbinlerce işçi daha katıldı.

700 gazeteci, 600 matbaa işçisi ve 700 gazete satıcısını temsil eden basın sendikası, bu saldırıları protesto etmek için üyelerini 24 saatlik bir greve çağırdı.

1974 temmuzunda iş başına geçtikten sonra sivil hükümet, askeri cuntanın bir maşası haline gelen Yunanistan CGT'sine geçici bir yönetim atamıştı. Nisan ayında yapılan seçimlerle, 16'sı merkez, 11'i çeşitli sol eğilimlilerden olan 35 üyelik bir Ulusal Büro CGT yönetimini oluşturdu.

FAŞİZME KARŞI SAVAŞIM VE LATİN AMERİKA SENDİKAL BİRLİK SÜREKLİ KONGRESİ

Lâtin Amerika Sendikal Birlik (CPUSTAL) Sürekli Kongresi Arjantin'deki gelişmeleri büyük bir kaygıyla izlemektedir.

Askeri darbenin ilk gününden itibaren, bir çok sendika yöneticisi ve emekçinin tutuklanmasını, CGT (Arjantin Genel İş Konfederasyonu)nun hükümetin denetimine girmesi ve bazı sendikal örgütlerin kapatılmasını şiddetle protesto eden CPUSTAL Arjantin emekçileriyle dayanışma içindedir.

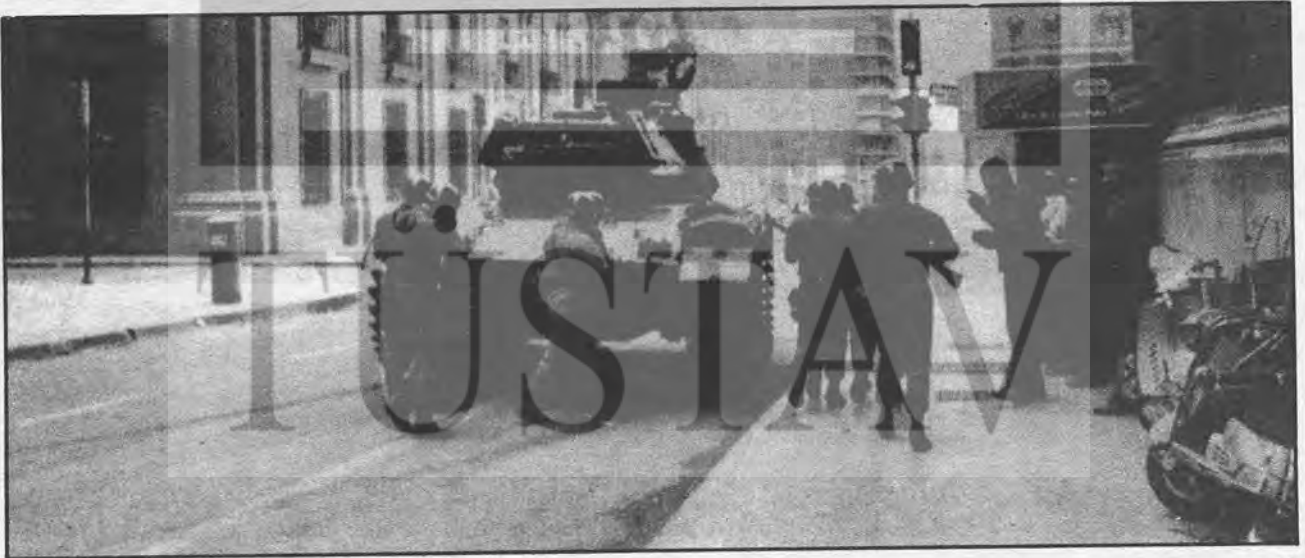
Arjantin'de durumun günden güne kötüleştiği düşüncesindeyiz; çünkü ekonomik istemleri ve hakları için emekçilerin mücadelesini kırmaya yönelik yeni önlemler daha öncekilerle birleşerek büyük bir tehlike oluşturmuşlardır. Böylece yeni siyasal partiler yasa dışı ilân edilmiş ve yeni ağır hapis cezaları hükümete karşı muhalefette olan veya protesto eylemleri düzenleyen herkesi tehdit etmektedir.

Aynı anda, CIA'nın desteklediği ölüm çeteleri serbestçe ve büyük bir rahatlıkla Arjantinlileri veya yabancıları kaçırmakta, işkenceler yapmakta ve cinayetler işlemektedir.

Arjantin'deki durum, Lâtin Amerika'nın Güney kesimindeki faşist egemenliğe destek olmakta ve başkaya, faşizme, emperyalizme karşı vatanlarımızın bağımsızlığı ve özgürlüğü için verilen mücadeleyi daha da güçlendirmenin gerekliliğini ortaya koymaktadır.

CPUSTAL bu mücadeleyi sürdürmeye kararlıdır ve Şili, Uruguay, Bolivya, Brezilya, Paraguay ve Arjantin emekçileriyle halklarının kurbanı oldukları faşist rejim ve kanlı diktatörlüklere karşı eylemleri birlikte yürütmek ve yükseltmek için diğer güçlerle anlaşmalar yapma isteğindedir.

(Bulletin du CPUSTAL - Haziran 1976)

IRAK'DA İŞÇİ SINIFININ DURUMU VE SENDİKALARIN ROLÜ

MUHAMMED AYEŞ
İLE KONUŞMA:

Irak Emekçi Sendikaları Genel Federasyonu (IESGF) Başkanı Muhammed Ayeş ile konuşma.

«Geçmişe oranla Irak bütünüyle değişti. Yeni çıkartılan yasalar sayesinde, eskiden işlere pek karıştırılmayan işçi sınıfı çok önemli ve etkin bir güç haline geldi. İşçi sınıfının rolü çeşitli alanlarda ifadesini buluyor. Irak'taki tüm emekçilerin sorunlarıyla ilgileniyor ve kalkınma planlarının hazırlanmasına çok geniş ölçüde ve aktif olarak katılıyor. Federasyonumuz devletin tüm üst kuruluşlarında temsil ediliyor (planlama ve tarım yüksek konseyleri, sanayi ve tarım üretimiyle ilgili tüm kuruluşlar.)

İşçi sınıfı ülkenin siyasal yaşamında da önemli bir rol oynuyor. Sanayi, tarım ve hizmet dallarındaki her işyerleri yönetim kurulunda işçi sınıfının temsilcileri yer alıyor. Bu kurullarda tüm üretim planları ve çalışma ve emekçileri ilgilendiren sorunların tümü or-

taklaşa inceleniyor. Irak'ta emekçileri ilgilendiren tüm sorunlar sendikaların alanına girer. Sendikalar, yetkili mahkemelerin yanında işin son bulma koşullarını saptayan komisyonlarda temsil ediliyorlar. İşgücü sorunlarını ve ulusal sorunları ele alan tüm kuruluşlarda yerleri hazır. Ayrıca, emeklilik ve sosyal sigorta üstüne bir yasa var. Bu yasa, tüm emekçilere konut, sağlık hizmetleri, yaşlı ve sakat emekçilere maaş konularında sosyal güvenliği sağlıyor. Yasa Irak emekçilerine başka çeşitli toplumsal avantajlar da getiriyor. Irak'lı ve diğer Arap emekçiler aynı hak ve görevlere sahip, eşitlik tanınıyor.

Irak'ta, sendikal hareketimiz, yeni haklar elde etmek için geniş bir eylem içinde. İşçi sınıfının, siyasal yönetimden gördüğü destek doğal olarak, emekçilerin istemlerinin elde edilmesinde ve yasal haklarının uygulanmasında olumlu

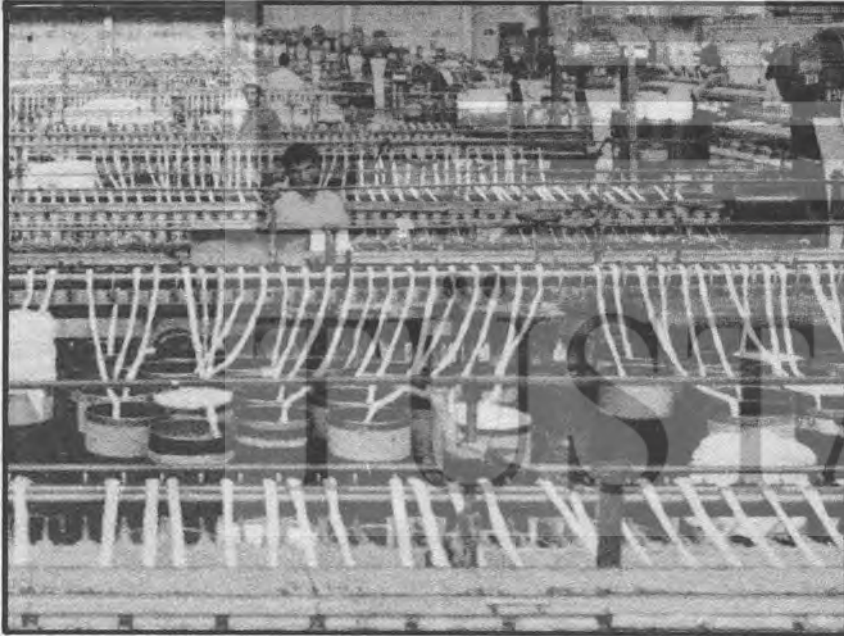
bir hava yaratan temel garantilerden biri.

FİLİSTİN DAVASINA DESTEK

Siyasal düzeyde de aynı Irak işçi sınıfı, hepimizi ilgilendiren ana dava, yani düşman İsrail siyonistleri tarafından işgal edilen Filistin'li kardeşlerimize, vatanlarına dönebilmeleri ve kendi kaderlerini tayin edebilmeleri için geniş bir destek veriyoruz. Bu eylem Irak işçi sınıfıyla sınırlı değil. Federasyonumuz, tüm kıtalardaki kardeşlerimizin ve dostlarımızın Filistin Araplarını kavgasına kazanmak için dünya ölçüsünde de güç harcıyor. Bu fırsatla, Arap Sendikaları Uluslararası Konfederasyonu (ASUK), Dünya Sendikaları Federasyonu (DSF) ve sosyalist ülkelerdeki kardeşlerimizin destek ve dayanışmada oynadıkları önemli rolü anmak isterim.

DiĞER SENDİKAL ÖRGÜTLERLE İLİŞKİLER

Sosyalist ülkelerle ve dünya ilerici güçleriyle olan sürekli ilişkilerimiz sağlam temellere dayanıyor. Yani dünya işçi sınıfının, refah içinde yaşamak için, varolduğu her yerde sömürüye son verme yasal hakkını elde etmek için, sömürgeciliğe, siyonizme, emperyalizme ve tekellere karşı verdiği mücadele temeline dayanıyor. Geniş eylemimiz Afrika ve Latin Amerika sendikalarına doğru da yöneliyor. Özgürlük ve bağımsızlık için kavga veren bu örgütleri destekliyoruz. Irak işçi sınıfı, tüm dünyadaki kardeşlerinin yanında mücadeleye devam edecektir. Tekelleri ve Amerikan emperyalizmini yenerek zafere ulaşmak ve dünya işçi sınıfının hedeflerini hayata geçirmek, yani kazanımlarını korumak ve yeni zafeler elde etmek için dünya ilerici güçleriyle omuz omuza.»

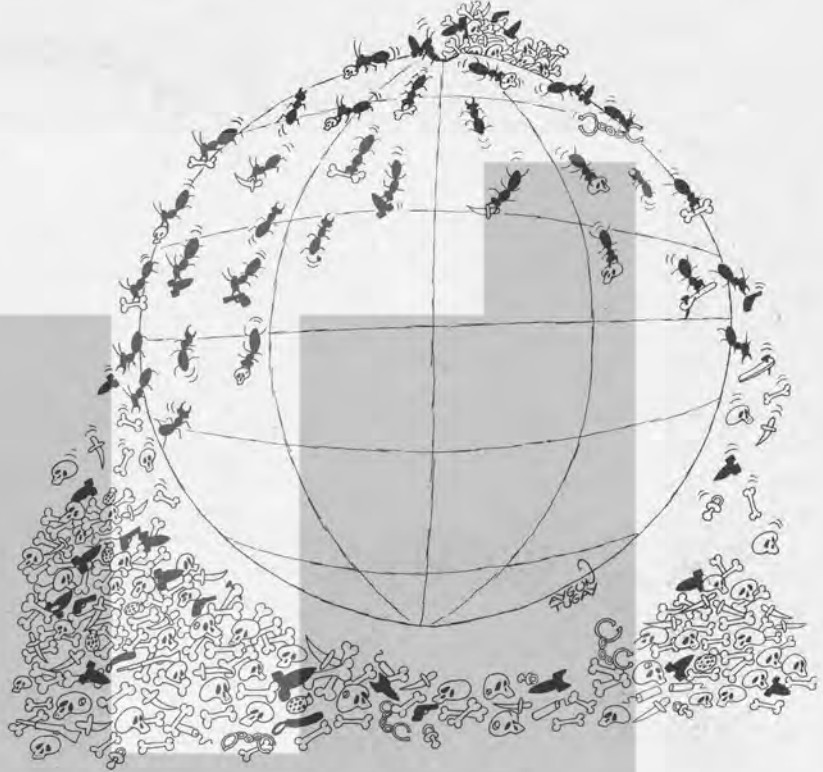

ULUSLARARASI KARİKATÜR YARIŞMASI VE DİSK ÖZEL ÖDÜLÜ

Nasreddin Hoca Uluslararası Karikatür yarışmalarının üçüncüsü bu yıl yine Akşehir'de yapıldı. Akşehir gerçekten de üç yıldır, bütün dünya çizgi-mizah'çılarının yapıtlarıyla, öfkeleriyle bir araya geldikleri bir dostluk kenti oldu.

Karikatürcüler Derneği'nin, Nasreddin Hoca ve Turizm Derneği ile işbirliği yaparak düzenlediği bu çizgi olimpiyatlarının üç dilde yayınlanan broşüründe sanatçılar şu sözlerle yarışmaya çağırılıyorlardı: Gülen düşünce yani mizah ve onun evrensel dili olan çizgi-mizah yani karikatür, gülmeyen düşünceye karşı, yani her türden gericiliğe karşı, etken bir silahtır. İki dernek işte bu düşünce ile dünya mizahçılarını Akşehirde toplamaya karar vermişti. Her yıl, Meksika'dan İran'a, Sovyetler Birliği'nden Mısır'a kadar ortalamaya yirmi ülkeden, üçyüzün üzerinde sanatçı yukarıdaki çağırışı paylaştıklarını gönderdikleri eserleriyle kanıtladılar.

Üç yıldır Akşehir'de sergilenen eserlerde, dostluk, kardeşlik, yenilik, ilerlilik, dünya barışı ortak konular oluyordu ve her türden baskıya, tutuculuğa, gericiliğe, emperyalizme, sömürüye, savaş kışkırtıcılığına, eskimiş yozlaşmış düşünce ve alışkanlıklara karşı kavga çizgileri yer alıyordu. Büyük ozan Nâzım Hikmet'in dediği gibi «Neşe Kavga'nın Musikisi» oluyordu. Aslında karikatür sanatının en güzel tanımı, Akşehir'de bir konuşmada da belirtildiği gibi; dünyanın ve insanlığın daha iyiye doğru doğal ilerleyişinde karşılaşılan her türden tutucu ve gerici engelleri karşı duyulan haklı öfkenin dostça açıklanması, çizgilenebilirliği oluyordu.

1. ÖDÜL : AYGUN TUGAY (Türkiye)

1941 yılında İstanbul'da doğdu. İ. D. Güzel Sanatlar Akademisinde 1967 - 68 Mezunu. Devlet Tiyatrosunda realizatör olarak çalışmış. 1972'den beri İ.D.G.S. Akademisi asistanı. Karikatüre 1970'de başladı. Çeşitli yarışma ve sergilere amatör olarak katıldı.

Dünyanın ve insanlığın bu doğal gidişine de kuşkusuz işçi sınıfı ve onun uluslararası birliği ve dayanışması damgasını vuruyordu. Dünya bütün değerleri yaratan işçilerin çizdiği doğrultuda yürüyordu. Ve bu yürüyüşe çıkarları bozulanlar taş koymaya çalışıyorlardı. İşte bu çatışmada çizgi emekçileri de o yürüyüşün doğrultusunda çizgi çiziyorlardı.

Bu yılki yarışmada DİSK'de özel ödüller koydu. Bu ödüller para ödülü ve Gönen Eğitim tesislerinde bir haftalık ağır lanma oluyordu. Yapılan seçimde Aygun TUGAY birinci, Bulgaristanlı sanatçı İvan TENEV ikinciliği kazanıyor, üçüncülüğü Meral SİMER ve Orhan AKSOY aralarında paylaşıyordu. Birinciliği kazanan karikatürü bu sayımızın arka kapa-

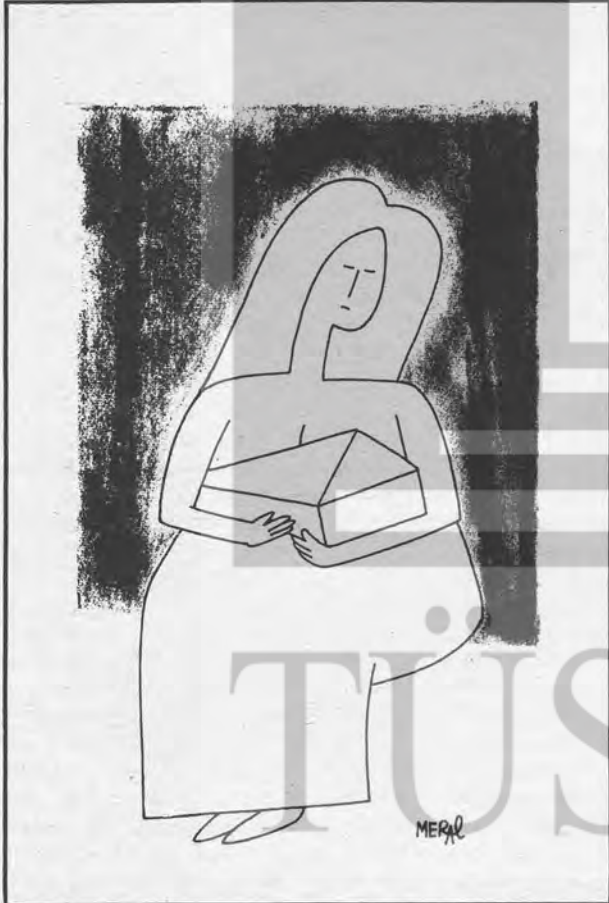
ğında da bulacaksınız.

Geleneksel 3. Uluslararası Nasreddin Hoca Karikatür Şenliği Temmuz'da Akşehir'de yapıldı. Bu yılki yarışmaya DİSK'in özel ödül koyması işçi sınıfıyla sanat arasındaki ilişkilerin örgütsel düzeyde ve kalıcı, sürekli bir şekilde oluşturulması yolunda atılmış yeni bir adımdır. Kol ve kafa emekçileri arasında her düzeyde birliğin sağlanması DİSK'in başta gelen uğraşlarından biridir. Böylesi bir birlik bilim, sanat ve kültür çalışmalarına yeni bir maddi ve manevi güç katarak, ortaya çıkan ürünlerin kitlelere ulaşmasını sağlayacağı gibi, işçi sınıfının bilinçlenmesine ve kültür düzeyinin gelişmesine önemli bir katkı oluşturacaktır.

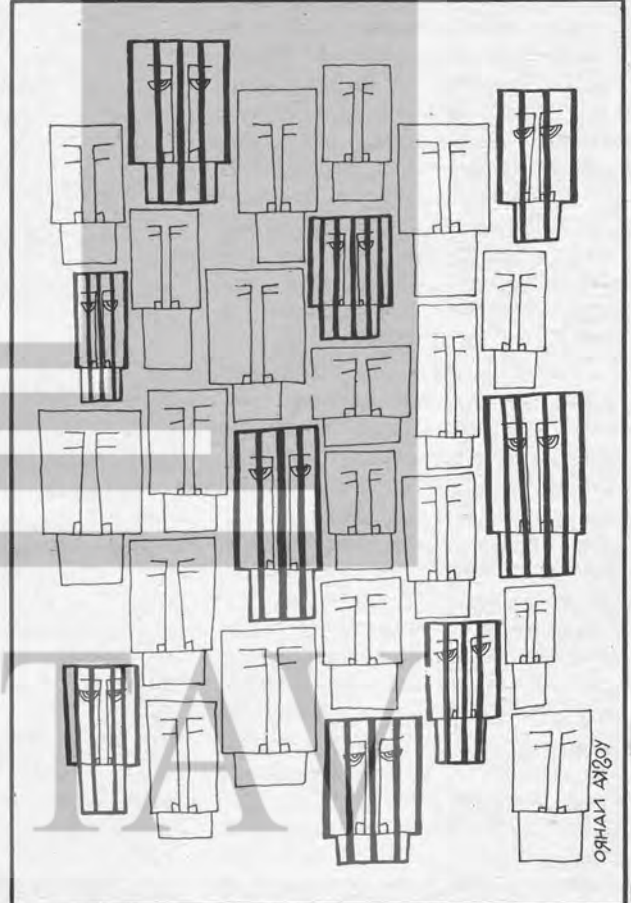
Bu uluslararası sergi ve yarışma ile dünya işçilerinin ve onların sanatçılarının birliği ve dayanışması bir keza daha vurgulanıyordu.

2. ÖDÜL : IVAN ST. TENEV (Bulgaristan)

3. ÖDÜL : MERAL SİMER (Türkiye)

3. ÖDÜL : ORHAN AKSOY (Türkiye)

DEMOKRATİK KİTLE ÖRGÜTLERİNDEN

HAZİRAN

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, demir-çelik ürünlerine yapılan son zammın spekülâtorlere önemli kârlar sağlarken emekçi halkımız üzerindeki sömürüyü bir kat daha artıracığını ve bugün ülkemizdeki demir-çelik sanayinin yerli ve yabancı tekelci sermayenin çıkar alanını paylaşımından başka bir şey olmadığını belirterek, dışa bağımlı emperyalizmin güdümündeki MC İktidarının demir-çelik sanayimizin sorunlarına çözüm getirmesine olanak olmadığını açıkladı.

Geçtiğimiz ay TMMOB Ankara'da düzenlediği bir basın toplantısı ile üyelerine ve örgüt yöneticilerine yöneltilen faşist saldırıları kınadı.

TÜM TEKNİK ELEMANLAR DERNEĞİ (TÜTED)

19 ve 20 Haziran günlerinde Ankara'da yapılan Tüm Teknik Elemanlar Derneği 3. Olağan Genel Kurul sonunda basına yapılan açıklamada emperyalist kapitalist sisteme siyasal ve askeri bakımdan bağımlı olan ülkemizde, emperyalizmin yerli uzantılarının, içine düştükleri bunalımın yükünü emekçi kitlelerin sırtına yüklemeye çalıştıkları, ekonomik demokratik taleplerin baskı ve şiddet yolu ile bastırılmak istendiği belirtildi.

Açıklama özet olarak şöyledir: İşsizler ordusu çoğalmakta, pahalılık alabildiğine artmakta, emperyalizme yeni yeni ödünler verilmekte, yolsuzlukların ardı arkası kesilmemekte, çalışanlar için hayat gün geçtikçe yaşanmaz hale gelmektedir.

Seydişehir ve Tarış'den sonra Bursa'da yeni oyunlar tezgâhlanmakta faşist ceteler işçiler üzerine saldırılmaktadır.

Bütün bu faşist saldırı ve baskılardan teknik elemanlar da nasiplerini almaktadırlar. Tüm teknik elemanların grevli, toplu sözleşmeli sendikal hakları için mücadele veren TÜTED üzerinde faşist baskılar yoğunlaşmaktadır. TÜTED şubeleri valiliklerce faaliyetten men edilmektedir.

Ancak bütün bunlara rağmen işçi sınıfı eksenli etrafında emperyalizme ve faşizme karşı verilmekte olan bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi yükselmektedir. Her türlü baskı ve zulme rağmen başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçiler ve teknik elemanlar örgütlenmekte, faşizme ve emperyalizme karşı etkin mücadele sürdürmektedirler. Ve gene bütün faşist baskı ve uygulamalara rağmen TÜTED çatısı altında örgütlenen bir teknik elemanlar mücadelemizi daha geniş ve etkin boyutlara ulaştıracağızızdan eminiz.

Egemen sınıfların değil, ülkemizin ve halkımızın çıkarlarını savunan ilerici, yurtsever, demokrat teknik elemanlar olarak demokratik taleplerimiz için tüm demokratik güçlerle birlikte omuz omuza mücadele vereceğimizi duyuruyoruz.»

AVRUPA TÜRKİYELİ TOPLUMCULAR FEDERASYONU (ATTF)

Yurt dışında işçilerimizin kurduğu Avrupa Türkiyeli Toplumcular Federasyonu'nun 8. Olağan Kurultayı Federal Almanya'nın çeşitli bölgelerinden, Batı Berlin, İngiltere, Fransa, Belçika, Hollanda ve İsveç'ten delegelerin katılımı ile yapıldı.

«Haklarımızı savunup geliştirmek için! Ülkemizde faşist tırmanmaya karşı! Barış ve Özgürlük için! İşçilerin birliği, halkların kardeşliği için!
Daha yığinsal örgütlenmeye doğru ilerli!»

temel sloganı altında yapılan Kurultaya Bölgesel Delegelerin sunduğu raporlarda uluslararası gelişmeler, yurtdışındaki işçilerimizin durumu ve kapitalizman krizi anlatıldı.

Önemli ve ilerici kararların alındığı ATTF 8. Olağan Kurultayı iki gün devam etti.

ÇAĞDAŞ HUKUKÇULAR DERNEĞİ

Çağdaş Hukukçular Derneği basına yaptığı açıklamada demokratik kurulların Devlet Güvenlik Mahkemeleri yasa tasarısına karşı mücadele etmesi gerektiğini ve Anayasa'nın bu tür mahkemeleri yasakladığını belirtti.

Açıklama Özet Olarak Şöyledir:

«1 — Bu mahkemeler, özel olağanüstü ve slyasi mahkemelerdir. Anayasa bu tür mahkemeleri yasaklamıştır.

2 — Bu mahkemeler, çağdaş anayasaların ve bu arada Anayasamızın benimsediği «güçler ayrılığı» ilkesine aykırıdır. Çünkü bu mahkemelerin kuruluş yasaası ile yürütme organı «yargı» üzerinde egemenlik kurmaktadır. Bu durum yürütme organı karşısında yargının bağımsızlığını ortadan kaldırmaktadır.

3 — Bu mahkemelerde görev yapan hakimler, hükümet tarafından atanmaktadır. Yüksek Hâkimler Ku-

rule'nun görevi biçimsel bir duruma indirgenmiştir. Bu nedenle Mahkemeler «bağımsız yargı» ilkesine aykırı düşmektedir.

4 — Bu mahkemelerin hâkimleri hâkimlik güvencesinden yoksundurlar.

5 — Yönetimin kötülüğü nedeni ile, bozulan toplumsal düzenin yanı sıra düzensizliğin güvenliğine karşı, her hareket suç sayılmakta ve bu mahkemelerde yargılanmaktadır. Böylece düzen değil düzensizlik savunulmaktadır.

6 — Bu mahkemelere «Güvenlik Mahkemeleri» adının verilmesi yargının niteliği ve bağımsızlığı ile bağdaşmaz. Çünkü bir ülkede güvenliğin sağlanması, yargının değil yürütmenin görevidir.

7 — Bu mahkemelerin kuruluş yasaası ile vatandaş, «tabii hakim» ilkesinin güvencesinden yoksun bırakılmaktadır.

8 — Örnek olarak gösterilen tek ülke Fransa'da bu mahkemelerin kuruluş kararnameyi Fransız Danıştay'ınca iptal edilmiş ve Fransa'nın en ünlü bilgileri bu mahkemelere karşı çıkmışlardır.

Bağımsız yargıyı ortadan kaldıran bu yasa tasarısına karşı demokratik rejimden yana tüm kişi ve kuruluşlar, gerçek ve tüzel kişileri, tüm yasal yolları kullanarak mücadeleye çağırıyoruz.»

TÜM MEMURLAR BİRLEŞME VE DAYANIŞMA DERNEĞİ (TÜM-DER)

Tüm Memurlar Birleşme ve Dayanışma Derneği vergi muafiyeti arttırımının 4 yılda parça parça gerçekleştirilmesinin 860 bin memur ile milyonlarca emekçiyi güç durumda bırakacağını açıkladı.

Basına yapılan açıklama özet olarak şöyledir:

En az geçim indiriminden sermaye sınıfı da dahil olmak üzere tüm vergi mükelleflerinin yararlandığını, özel indirimden ise yalnızca memur ve işçilerin yararlandığını en az geçim indiriminin üç katına çıkarılmasına karşın, özel indirimin iki katına yükseltilmesi, İktidarın kimden yana bir tarafın içinde olduğunu da somut belgesidir.

ÇALIŞMA BAKANLIĞI İŞ MÜFETTİŞLERİ DERNEĞİ (İM-DER)

Çalışma Bakanlığının geçtiğimiz aylarda İş Müfettişleri yönetmeliğini değiştirerek, İş Müfettişliği yaş had-dini 30 dan 35'e çıkarması ve daha önce belirli yüksek okullarla sınırlı olan İş Müfettişliğine «Yüksek Öğrenim Kurumları ve dengi okullar» mezunlarının girebileceği hükümünü getirmesi üzerine, MC İktidarının kendi militanlarını devlet kordonlarına yerleştirmeyi amaçlayan bu hareketini İM-DER Genel Başkanı Ahmet Erol basına yaptığı yazılı açıklama ile kınadı.

2 HAZİRAN 1976

● Basına ve kamuoyuna yaptığı açıklamada DİSK Genel Başkanı Kemal TÜRKLER «CHP Gençlik kolları Gizli Raporu'nun ilerici güç ve örgütlerin ilgisini değil kesin tepkisini çektiğini açıkladı.

Kemal TÜRKLER'in yaptığı açıklama özel olarak şöyle dedi:

«Gizli» denmesine karşın, açıkça ilerici sürülebilir bu görüşler, faşizm tehlikesine karşın, tüm ilerici, demokratik ve ulusal güçlerin demokrasi için mücadele birliğini ters yönde etkilemek amacıyla taşır görünmektedir. V. Genel Kurulumuz karar altına aldığı gibi, biz DİSK olarak, MC iktidarında somutlanan faşizm tehlikesine karşı parlamento içi ve dışı geniş halk muhalefetinin örgütlü güç ve eylem birliğinin gerçekleşmesinden yanayız. Ancak, biz, söz konusu görüşlerin bu acil görevi engeller ve sapırtıcı eğilimde görmekteyiz.

DİSK'in açıkça mahkûm ettiği, işçi hareketine ters bozguna akımların, ilerici örgütlerin çalışma ve toplantılarını provoke etmeye ve örgütsel bütünlüklerini bölmeye çalıştıkları bir dönemde, bu tür görüşler karşısında mutlaka kesin tavırlar almak gerekmektedir. Bu açıdan, ana muhalefet partisinin görüşlerini yansıttığını sandığımız söz konusu rapor üzerine, bir an önce gerekli açıklamaların yapılmasını beklemekteyiz.»

3 HAZİRAN 1976

● Asgari ücret Tesbit Komisyonu'nun asgari ücreti 60.— TL. olarak saptaması üzerine basına bir açıklama yapan DİSK Genel Başkanı Kemal TÜRKLER. «İşçi sınıfı adına DİSK'in, yürürlükteki yasa yüzünden temsil edilemediği Asgari Ücret Tesbit Komisyonu'nun kararı, Komisyona egemen olan görüşü bir kez daha açığa vurdu. İşçi, işveren ve iktidar arasında barış ve işbirliğini savunan bu sınıf uzlaşmacısı görüş işçi sınıfının çıkarlarına ters düşmektedir. Bu açıdan, asgari ücretin 60 lira gibi yetersiz bir düzeyde ve DİSK'in katılma hakkından yoksun bırakıldığı bir komisyonda saptanmış olmasını DİSK'i bağlayıcı bir karar olarak kabul etmiyoruz.

Ancak, DİSK, asgari ücretin fert başına değil, bir işçi ailesi birim alınarak hesaplanmasından yanadır.» dedi.

4 HAZİRAN 1976

● Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu adına Genel Başkan Kemal TÜRKLER ile Bulgar Sendika-

lar Merkez Konseyi adına Sekreter Maryon Stoykov arasında imzalanan ortak açıklama basına ve kamuoyuna açıklandı.

11 HAZİRAN 1976

● Toplanan DİSK Genel Yönetim Kurulu gündemindeki maddeleri görüştü ve DİSK Genel Sekreteri İbrahim GÜZELCE'den boşalan yere, bu güne dek bu göreve vekaleten bakmakta olan DİSK Yürütme Kurulu Üyesi ve MADEN-İŞ Sendikası Genel Başkan Vekilli Mehmet KARACA'yı; aynı nedenle üye sayısı altıya inen DİSK Yürütme Kurulu üyeliğine Türkiye MADEN-İŞ Sendikası Genel Başkan Vekilli Fehmi IŞIKLAR'ı seçti.

13 HAZİRAN 1976

● DİSK'e bağlı Yeni Haber-İş Sendikası ile TMMOB, TÜTED ve TUMDER'in ortaklaşa düzenlediği «Anayasa ve yasalar karşısında TRT'nin durumu veya yayın uygulaması» konulu toplantıya katılan DİSK Genel Sekreteri Mehmet KARACA DİSK'in görüşlerini açıkladı.

14 HAZİRAN 1976

● DİSK Ana tüzüğünün 14. maddesine göre yanı işkolunda birden fazla DİSK üyesi Sendikasının birleşmesi konusunda DİSK Birleştirme Komisyonu'nun ve DİSK Yürütme Kurulunun birleştirme raporu ve kararına uygun olarak birleştirmeyi kabul eden aynı işkolunda Petrol Kimya-İş ve Petkim-İş Sendikalarından Petrol Kimya-İş Sendikasının Olağanüstü Genel Kurulunda konuşan DİSK Genel Başkanı Kemal TÜRKLER «Bugün burada alacağımız birleştirme kararı, işkolunuzda DİSK dışında kalan işçilerin DİSK'e yönelmelerinde önemli bir adım olacaktır. Petrol Kimya-İş kolunda sendikal birliğin sağlanması DİSK'in ekonomik-demokratik mücadelesini güçlendirecektir.»

● Hazırlık Grubu Sekreteryası ve Fransız Sendikalar Konfederasyonlarının (CGT, CFTD) ortak çağrısı ile 12 Haziran 1976 Cumartesi günü Cenevre'de Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO) binasında yapılan Kalkınma Sorunu ile ilgili Dünya Sendikalar Konferansı Hazırlık Çalışmalarına Türkiye'den DİSK adına Genel Sekreter Yardımcısı Aydın MERİÇ katıldı.

15 HAZİRAN 1976

● Birleşme kararı alan Petrol Kimya-İş ile Petkim-İş Sendikalarından Petkim-İş Sendikasının Olağan üstü Ge-

nel Kurulunda konuşan DİSK Genel Başkanı Kemal TÜRKLER özet olarak şunları söyledi. «MC iktidarı, büyük burjuvazinin önerilerini gerçekleştirmek için yeni yasa değişiklikleri yapmak zorunda olduğunu ve en başta DİSK olmak üzere, tüm ilerici örgütlerin bunlara etkin bir şekilde karşı çıkacağını biliyor.»

29 HAZİRAN 1976

● Sosyal Sigortalar Kurumu'nun 31. Genel Kurul Toplantısı nedeni ile basına yazılı bir açıklamada bulunan DİSK Genel Sekreteri Mehmet KARACA özet olarak «Neresinden tutulursa tutulsun, Sosyal Sigortalar Kurumu hizmet götürmekle yükümlü olduğu işçinin desteğini yitirmiş, tersine işverenlerin sempatisini kazanmıştır. Finansman darlığı çeken işverenlerin bu sıkıntısını, onları denetlemek ve emekçileri memur yapmayı kalkışmakla gidermeye çalışan SSK yönetimi MC iktidarının bir uzantısıdır.

DİSK'in SSK ve sosyal güvenlik üzerine görüşleri en son V. Genel Kurulunda açıkça belirlenmiştir.

DİSK herşeyden önce işçi sınıfının SSK yönetiminde temsil edilmesinde ve bu yönetimde işverenlere verilen yerlerin işçilere aktarılmasından yanadır. İşçi sınıfının SSK yönetiminde temsil edilmesiyse ancak DİSK'in bu yönetimde söz ve karar sahibi olmasıyla olanaklıdır.

İkincisi, DİSK, tüm ücretli, maaşlı ve memur kesimi dahil tüm emekçilerin sosyal güvenliğe kavuşturulması için mücadele vermektedir. Bu açıdan, işsizlik sigortası derhal kurulmalı ve tüm çalışanları bir tek çatı altında toplayacak bir sosyal güvenlik sistemi oluşturulmalıdır.

Üçüncüsü, DİSK, demokratikleştirilmiş ve özerkliğe kavuşturulmuş bir SSK yönetiminin işverenler üzerinde etkin bir denetim kurulmasını ve işverenlerin SSK'ya olan borçlarının derhal faizleriyle birlikte alınmasını istemektedir.

Dördüncüsü, SSK fonları sadece ve sadece sigortalı işçilere daha iyi hizmet götürmek ve yetersiz tesislerin gelişmiş teknik araçlarla donatılması için harcanmalıdır» dedi.

30 HAZİRAN 1976

● Bursa Tofaş işyerinde DİSK'e bağlı T. Maden-İş üyesi bir işçi faşistler tarafından vurularak öldürüldü. DİSK Karar Organları ve DİSK Başkanlar Konseyi Olağanüstü olarak toplantıya çağırıldı.

VE ÜYE SENDİKALAR OLAYLAR GELİŞİMİ

1 HAZİRAN 1976

Sabancı Holding'e ait Bossa Un Fabrikasında DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikasına üye işçiler, sürdürülmekte olan toplu sözleşme görüşmelerinden bir sonuç alınamaması üzerine grev uygulamasına geçtiler.

2 HAZİRAN 1976

● Eyüp'de kurulu Yaşar Mensucat işyerinde çalışan 600 işçi ve yine Eyüp Defterdarlık'da bulunan Boyateks işyerinde çalışan 206 işçi Türk-İş'e bağlı Teksif Sendikası'ndan ayrılarak DİSK'e bağlı Tekstil Sendikasına geçti.

● Bakanlar Kurulu'nun 8 Mayıs'da otuz gün süreyle erteleme kararı verdiği Hektaş grevi Danıştayın yürütme-yi durdurma kararı vermesi ile yeniden başladı.

5 HAZİRAN 1976

● DİSK'e bağlı Tekstil İşçileri Sendikası Şube Başkanları toplantısı 14 Şube başkanı ve 3. Bölge temsilcisinin katılımıyla başladı.

● Genel-İş Yürütme ve Yönetim Kurullarının 7 Mart 1976 günü aldıkları DİSK'e katılma kararını görüşen Genel-İş Olağanüstü Genel Kurulu DİSK'e katılma kararı aldı.

7 HAZİRAN 1976

Örgütlenme çalışmalarını tamamlayan DİSK'e bağlı Devrimci Toprak-İş Sendikası İskenderun'da 22 balıkçı motorunda çalışan 200 balıkçı adına yapılacak olan toplu sözleşme görüşmesi çağrısına işverenlerin uymaması üzerine grev kararı aldı.

9 HAZİRAN 1976

Sivasta kurulu iki bini aşkın üyeye sahip Tüm Bağımsız Maden İşçileri Sendikası Genel Kurul kararı ile DİSK'e bağlı MAB-İŞ Sendikasına katıldı.

11 HAZİRAN 1976

● Altınıyıldız işyerinde çalışan 800 işçi Türk-İş'e bağlı Teksif sendikası'ndan ayrılarak DİSK'e bağlı Tekstil Sendikasına katıldı.

● Toplanan DİSK Genel Yönetim Kurulu DİSK'e katılma kararı alan Besin-İş, Nakliyat-İş, Gam-Sen, Çağdaş Maden-İş ve Genel-İş Sendikalarının durumunu görüştü, beş yeni sendika DİSK üyeliğine kabul edildi.

12 HAZİRAN 1976

Türk Demir Döküm Fabrikasında bir işçi işverenin ihmalinden doğan

iş kazası sonucu öldü. Ölen işçinin cenazesi Türk Demir Döküm Fabrikası önünden üç bin işçinin katılımıyla kaldırıldı.

15 HAZİRAN 1976

Aynı işkolunda örgütlü Petrol Kimya-İş Sendikası ile Pektim-İş Sendikası DİSK ilkeleri gereğince birleşerek «Türkiye Petrol ve Kimya Sanayii İşçileri Sendikası» adını aldı.

16 HAZİRAN 1976

● DİSK'e bağlı Hürcam-İş Sendikasına üye işçilerin çalıştığı Topkapı Şişe Cam ve Gökyiğit fabrikalarında grev başladı.

● DİSK'e bağlı Teknik-İş Sendikası Genel Merkez Eğitim Salonunda işçi temsilcilerinin katılımıyla «15-16 Haziran 1970 İşçi Direnişi, DİSK ve İlekeleri» konulu tartışmalı bir toplantı düzenlendi.

18 HAZİRAN 1976

● Arçelik A.Ş. işyerinde çalışan T. Maden - İş üyesi işçilerin dolapları jandarma tarafından arandı. İşyerinde kurulacak kitaplık için işçilerin aldığı kitaplara el konuldu.

● Adana'da kurulu Siba Silakat Sabun Fabrikasında DİSK'e bağlı Gıda-İş üyesi işçilerin sürdürdüğü grev imzalanan toplu sözleşme ile sona erdi.

19 HAZİRAN 1976

Aydın Ortaklar Tuğla Fabrikasında örgütlenen DİSK'e bağlı Keramik-İş Sendikası 200 işçinin çalıştığı işyerinde toplu sözleşme yapma yetkisini aldı.

22 HAZİRAN 1976

Ankara Bölge Çalışma Müdürlüğü'nün üçüncü kez toplu sözleşme yapma yetkisini Özgür Haber-İş Sendikasına vermesine karşın Ankara 8. İş Mahkemesi yetkiyi DİSK'e bağlı Yeni Haber-İş Sendikasına verdi.

23 HAZİRAN 1976

Hilton işyerinde çıkan olayları kınanan DİSK'e bağlı Turizm-İş Sendikası yayınladığı bildiride «işçiyi işçiye kırdıran işçi sınıfı düşmanlarıdır. Bölücülere, saldırganlara ve faşistlere karşı devrimci Hilton işçilerinin birliğini koruyacağız» dedi.

24 HAZİRAN 1976

● İzmir'de kurulu TUBORG işyerinde çalışan 500 işçi Türk-İş'e bağlı Tek Gıda-İş'den ayrılarak DİSK'e bağlı Besin-İş Sendikasına geçtiler.

● DİSK'e bağlı TUMKA-İŞ (Türkiye Tüm Kâğıt ve Selüloz İşçileri) Sendikası Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu toplandı. Toplantı sonucu TUMKA-İŞ Yönetim Kurulu sendikaların işkolundaki hızlı gelişimini değerlendirerek sarı sınıf uzlaşmacısı sendikalara karşı işçi sınıfının birliği için verilen aktif mücadelenin yükseltilmesini vurguladı.

25 HAZİRAN 1976

● Rulo Basımevi A. Ş. işyerinde DİSK'e bağlı Basın-İş Sendikasına üye işçiler, işverenin uzlaştırma kurulu kararlarını kabul etmemesi üzerine grev uygulamasına geçtiler.

26 HAZİRAN 1976

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası Ordu Belediyesinde toplu sözleşmenin uygulanmaması üzerine uzlaştırma kurulunun toplanmasını istedi.

28 HAZİRAN 1976

● İki işyerinin daha katılımıyla DİSK'e bağlı Hürcam-İş Sendikasına üye Topkapı Şişe Cam Fb., Gökyiğit Cam San., Çayırova Cam San., Anadolu Cam San. işyerlerindeki cam işçilerinin grevi devam ediyor.

● Aksan Metal A. Ş. işyerinde DİSK'e bağlı T. Maden-İş Sendikası toplu iş sözleşmesi imzalandı.

29 HAZİRAN 1976

DİSK'e bağlı MAB-İŞ Sendikası Zonguldak Bölge Temsilciliği kuruldu.

● Ordu Yardımlaşma Kurumu Genel Müdürlüğü işyerinde çalışan DİSK'e bağlı Teknik-İş üyesi 300 işçi toplu iş sözleşmesinden doğan bazı sorunların işçi baştemsilcileri tarafından işverene iletildiği halde çözümlenmemesi üzerine yemek boykotuna başladı.

30 HAZİRAN 1976

DİSK'E BAĞLI T. MADEN-İŞ SENDİKASINA ÜYE VE BURSA - TOFAŞ İŞYERİNDE ÇALIŞAN İŞÇİ MUAMMER ÇETİNBAS FAŞİSTLER TARAFINDAN GÖĞSÜNDEN VURULARAK ÖLDÜRÜLDÜ. SALDIRI SONUCU İKİ İŞÇİ DE AĞIR YARALANDI.

● DİSK'e bağlı T. Maden-İş Sendikasına üye işçilerin çalıştığı Arçelik A.Ş. işyerinde kurulan işçi kitaplığı yapılan törenle açıldı.

Ayın Yorumu

Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneği (TÖB DER)'in 3. Olağan Genel Kurulu 24, 25, 26 Temmuz 1976 tarihinde Ankara'da yapıldı. Toplantıya 120.000 TÖB-DER üyesini «temsilen» 600'e yakın delege katıldı. Genel Kurulun en son günü yayınladığı bir bildiri de «Her şeye rağmen TÖB-DER'i maoculara, anarşistlere ve bozgunculara ve büyük burjuvaziye kaptırmayacağız. İşçi sınıfımızın yükselen tarihsel sendikal, siyasal ve ideolojik mücadelesinden aldığımız güç ve bunun getirdiği sorumlulukla Demokratik Merkezîyetçilere oy vererek, onurlu bir davranış için gireceğiz.» diyen Birlik ve Dayanışma Grubunun oy desteğini de alan Demokratik Merkezîyetçi diye adlandırılan bir grup yönetime geldi. Daha önce belirtildiği gibi, DİSK, işçi sınıfının, diğer emekçi katmanlarla birlikte bağımsızlık, demokrasi, barış, toplumsal ilerleme ve sosyalizm doğrultusunda sürdürdüğü örgütlü kitlesele mücadeleyle uyum halinde olan her hareketi destekleyecek ve TÖB-DER'in güçlenmesi için işçi-öğretmen birliğinin sağlanması için atılan her adımın yanında olacaktır. Ancak, bu güçbirliğinin sağlanması için kararlı ve sürekli çabalara girişilmesi gerekliliği TÖB-DER Genel Kurulunda bir kez daha ortaya çıktı.

Genel Kuruldaki gruplaşmalar örgütlü ve bilinçli öğretmen hareketinin önemli bir bölünmüşlük içinde olduğunu göstermiştir. Her gerici veya ilerici örgütün belirli bir siyasal ve ideolojik görüşü vardır. Çalışmalara ışık tutan da budur. Ancak, önemli ve tutarlı olan demokratik kitle örgütlerinin kitle politikasını izleyebilmeleridir. İlerici bir örgütte kitle politikası, üyeleri ortak çıkarlarının elde edilme-si yönünde mücadeleye sokmak ve bu mücadele içinde birleştirmek, bilinçlendirmektir.

Burjuvazinin eğitim anlayışıyla işçi sınıfının eğitim anlayışı sınıflar arası çelişki ve mücadelenin bir parçası olarak ortaya çıkıyor. Tekelci sermaye, öğretmenlerin savsız ve sömürsüz bir dünya için, toplumsal ilerleme ve genç

kuşakları bu doğrultuda eğitmek için verdikleri bu üstün mücadeleyi bastırmak istiyor. Bunda amacı, yarının büyükleri olacak emekçi çocukların uyanışını engellemek ve sömürü ve zulüm düzeninin devamını sağlamaktır. Büyük burjuvazi bu nedenle üç yöntem deniyor.

1 — Ekonomik baskıyı arttırmak ve öğretmenleri yoksulluğun içine itmek;

2 — Kanlı baskı, cinayet ve kıyımları yoğunlaştırmak;

3 — Öğretmen hareketini bölmek, parçalamak.

Bu üçlü saldırıya karşı öğretmenlerin mücadelesi de üçlü olmak zorundadır:

1 — Öğretmenlerin demokratik kitle örgütü, kitlelerinin ortak çıkarlarını elde etmek için ekonomik-demokratik mücadele vermelidir. Bu mücadele, bu çıkarları vermeyen burjuvaziye ve onun iktidarına karşı bir öz taştır. Diğer yandan, öğretmenler, bu mücadelenin araçları olan sendikal hak ve özgürlükler yoksundur. Her iki nedenden, yani burjuvazinin sınıfsal, siyasal eğemenliğine karşı mücadelenin başını çektiğinden ve sınırlı da olsa sendikal haklara sahip olduğundan dolayı öğretmenler işçi sınıfının her şeyden önce sendikal hareketinin öncülüğünü kabul etmek ve onunla dayanışma içinde olmak zorundadırlar. Türkiye işçi sınıfının demokratik sınıf ve kitle sendikal örgütü DİSK'tir.

2 — Gerici, ırkçı ve şoven eğitime karşı ilerici kuşaklar yetiştirme çabasından olan öğretmenlerin bu uğraşısı ekonomik baskılara rağmen gelişip örgütlendikçe kaba baskı artmaktadır. Bu baskının esas amacı, öğretmenleri işçi sınıfının örgütlü mücadelesinden kopartarak tecrit etmek ve yıldırmaaktır. Günümüzde MC iktidarı kanlı zulmünü en genişine yayarak, bu sömürü, kâr ve baskı düzeninin ömrünü uzatmak istiyor. Bu nedenle, öğretmenler üzerindeki zulüm, cinayet ve kıyıma karşı mücadele toplum yaşamının her kesiminin ve her şeyden önce siyasal iktidarın demokratikleştirilmesine bağlıdır. İlerici, emekçiden yana, demokratik ve ulusal bir iktidar mücadelesinin öncü gücü işçi sınıfıdır. DİSK,

bu mücadelenin en ön saflarında yer aldığını açıkça belirtmiştir. DİSK, bu mücadelenin başarısı için gerekli olan tüm emekçi katmanların ve tüm ilerici güçlerin işçi sınıfının ve onun sendikal, siyasal ve ideolojik fiili öncülüğünde güç ve eylem birliğine girmeleri için elinden geleni yapmaktadır.

3 — Tekelci sermaye, ekonomik, demokratik haklar ve demokrasi savaşımında örgütlü öğretmen hareketinin işçi sınıfının sendikal, siyasal ve ideolojik mücadelesiyle uyum içinde girmesini engellemek için ayrıca her türlü bozgunculuğu, bölücülüğü kışkırtmakta ve kullanmaktadır. Bunların başında, devrim strateji ve taktiklerini tartışan, işçi sınıfına ders vererek onun öncülüğünü üstlenmeye kalkan büyük çoğunluğu öğrenci olan ve azınlıkta kalan işçi sınıfına ters maceracı akımlar gelmektedir. Adına maocu, cepheci, vb. denen bu unsurların sorumsuzlukları ve bozgunculukları TÖB DER 3. Genel Kurulunda bir kez daha ortaya çıktı. Geçmiş dönemde TÖB-DER'in bazı şubelerini kapatan MC iktidarının asıl amacı, TÖB DER'i bütünüyle kapatmak ve böylece demokratik güçbirliğini önemli bir örgüt ve güçten yoksun kılmaktır. Bu unsurların eline geçtiği takdirde TÖB-DER sadece kapatılmakla kalmayacak, kapatılana dek işçi sınıfının özellikle sendikal hareketine, DİSK'e doğru baskıyı daha da yaygınlaştırmak için bir sıçrama tahtası olarak kullanılacaktır.

Öğretmenler, sorunu bu düzeyde görüp, maceracı, bozguncu unsurlara ve bu unsurlarla seçim ittifakına girenlere karşı mücadeleyi her an gündemde ve sıcak tutmak zorundadırlar. Bir kez daha belirtelim, böylesi bir mücadele de ancak işçi sınıfının sendikal ve siyasal, ideolojik mücadelesiyle uyum halinde olmakla başarıya ulaşılabilir. DİSK, bu akım ve unsurlara, onlara şu veya bu biçimde göz kırpanlara karşı kararlı bir mücadele içindedir.

Tüm bu nedenlerden dolayı DİSK öğretmenlerin birlik ve dayanışma görüşü içinde birleşerek TÖB-DER'i güçlendirmelerinden yanadır.

DİSK'e BAĞLI SENDİKALAR

1. **ASIS** 29 26 68
Gazi Mustafa Kemal Bulvarı
No: 112/16 MALTEPE/ANKARA
2. **BAR-DER-İŞ** 25 01 33
Londra Asfaltı Merter Sitesi
AKSARAY/İSTANBUL
3. **BASIN-İŞ** 22 61 97-27 67 37
Divanyolu, Klodfarer Caddesi No: 12
ÇAĞALOĞLU/İSTANBUL
4. **BAYSEN-İŞ** 29 09 34
Necatibey Cad. Sezenler Sok. 1/10
YENİŞEHİR/ANKARA
5. **BESİN-İŞ** 11 58 53
Çankırı Cad. Barışta İşhanı Kat: 1 No: 6
ANKARA
6. **ÇAĞDAS GIDA-İŞ**
Cibali Hisaraltı Sok. No: 98
UNKAPANI/İSTANBUL
7. **ÇAĞDAS MADEN-İŞ** 11 617
Tahtakale Veziri Cad. Kent Pasajı Kat: 2
No: 203-204 BURSA
8. **DEVİRMİCİ TOPRAK-İŞ** 18 83 61-25 49 56
Akay Cad. 25/5 Kat: 2
BAKANLIKLAR/ANKARA
9. **GAM-SEN** 45 59 46
Abdülhak Hamit Cad. No: 8 Kat: 4
TAKSİM/İSTANBUL
10. **GENEL-İŞ** 17 54 59-17 52 53
Süleyman Sırrı Sok. 2/4
SİHHİYE/ANKARA
11. **GES-İŞ** 17 44 92
Necatibey Cad. No: 19/28 Kat: 7
YENİŞEHİR/ANKARA
12. **GIDA-İŞ** 21 30 47
Londra Asfaltı Merter Sitesi
AKSARAY/İSTANBUL
13. **HAS-İŞ** 28 26 40
İncili Çavuş Sok. Karadeniz Apt. Kat:1
SULTANAHMET/İSTANBUL
14. **HÜRÇAM-İŞ** 27 84 02
Divanyolu, Klodfarer Cad. No: 12/4
ÇAĞALOĞLU/İSTANBUL
15. **KAPFER GENEL-İŞ** 18 99 87
Gazi Mustafa Kemal Bulvarı No: 53/10
MALTEPE/ANKARA
16. **KERAMİK-İŞ** 26 49 28
Divanyolu, Klodfarer Cad. No: 12/3
ÇAĞALOĞLU/İSTANBUL
17. **LASTİK-İŞ** 25 42 70-71
Londra Asfaltı Merter Sitesi
AKSARAY/İSTANBUL
18. **MAB-İŞ** 29 39 40-29 47 92
Necatibey Cad. Sezenler Sok. Lozan Apt.
No: 2/9 YENİŞEHİR/ANKARA
19. **MADEN-İŞ** 48 50 74-75-76
Barbaros Bulvarı No: 58/2-3-4-5
BEŞİKTAŞ/İSTANBUL
20. **NAKLİYAT-İŞ**
Cibali Hisaraltı Sok. No: 98
UNKAPANI/İSTANBUL
21. **TÜRKİYE PETROL VE KİMYA SANAYİİ
İŞÇİLERİ SENDİKASI** 17 48 10-25 15 78
İzmir Cad. Fevzi Çakmak Sok. No: 7/13-
14-15 ANKARA
22. **TEK-İŞ** 18 89 99
İnkilâp Sok. No: 3/8
YENİŞEHİR/ANKARA
23. **TEKNİK-İŞ** 17 52 87-17 84 20
İzmir Cad. No: 45/13
YENİŞEHİR/ANKARA
24. **TEKSTİL** 26 85 90
Bâbiali Cad. Sıhhiye Apt. No: 19/3
ÇAĞALOĞLU/İSTANBUL
25. **TURİZM-İŞ** 45 73 92-49 00 90
İstiklâl Cad. Taksim Palas 27-29/3
TAKSİM/İSTANBUL
26. **TÜMKA-İŞ** 25 42 70-71
Londra Asfaltı Merter Sitesi
AKSARAY/İSTANBUL
27. **YENİ HABER-İŞ** 29 63 48-49 29 71-16
Gazi Mustafa Kemal Bulvarı Tulluoğlu Apt.
No: 71/1-2 MALTEPE/ANKARA

DİSK YAYINLARI

DÜZENLİ YAYINLAR

- ★ **DİSK AJANSI** (Her Salı ve Cuma Günleri çıkar.)
- ★ **DİSK AJANSI AYLIK ÖZETİ** (Fransızca ve İngilizce olarak her ayın 20. günü çıkar.)
- ★ **DİSK DERGİSİ** (DİSK'in aylık yayın organıdır.)

KİTAP VE BROŞÜRLER

- 1 — TÜRK-İŞ Çıkmazı, 1967 (Tükendi)
- 2 — DİSK Kuruluş Bildirisi, Anatüzüğü, 1967 (Tükendi)
- 3 — İşçilerin Uyanışı, 1967 (Tükendi)
- 4 — II. Genel Kurul Çalışma Raporu, 1968 (Tükendi)
- 5 — Sıkıyönetim Anayasaya Aykırısıdır, 1970 (Tükendi)
- 6 — DİSK'in 4. Mücadele Yılı, 1971 (Tükendi)
- 7 — TÜRK-İŞ'e Verilen Dörtlü Rapor, 1971 (Tükendi)
- 8 — Anayasa Mahkemesinin İptal Kararı, 1972 (Tükendi)
- 9 — IV. Genel Kurul Raporu, 1973 (Tükendi)
- 10 — Referandum, 1973 (Tükendi)
- 11 — Erdemir Grevinin İcyüzü, 1974 (Tükendi)
- 12 — Genel Af, 1974
- 13 — Anatüzük, 1974
- 14 — Ortak Pazar ve Türkiye, 1974-(Tükendi)
- 15 — V. Dönem Çalışma Raporu, 1975
- 16 — V. Genel Kurul Raporu, 1975
- 17 — Anatüzük, 1975
- 18 — Ana ve Emekçi Olarak İşçi Kadınının El Kitabı
- 19 — 1 Mayıs, 1976
- 20 — K. TÜRKLER ve H. TUNÇ Açık Oturumu
«Demokratik Sınıf ve Kitle Sendikacılığımız» (Basılıyor)

DUYURU

POSTA ÇEKİ HESAP NO: 96 814

Dergimize bağışta bulunmak isteyenler, buldukları yerde bulunan PTT şubelerinden 96 814 No. lu Posta Çeki Hesap Numarasına bağışlarını yatırmalıdır.

